

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणम्

प्रथमाष्टके प्रपाठकः 5 to 8

Version Notes:

This is now the current Version 1.1 dated October 31, 2020.

1. This replaces the earlier version 1.0 dated November 30, 2019.
2. This version has been updated with the errors found and reported till Oct 15, 2020.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.

Earlier Versions

1st Version Number
2nd Version Number

0.0 dated 10th October 2017
1.0 dated 30th November 2019

Table of Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टकं.....	6
1.5 प्रथमाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः – नक्षत्रेष्टिकाण्डे	6
1.5.1 अनुवाकं 1– नक्षत्रेष्टकामन्त्राः, विकृतिरूपचयनगताः.....	6
1.5.2 अनुवाकं 2 – कर्मानुष्ठानार्हः नक्षत्ररूपः पुण्यकालः	8
1.5.3 अनुवाकं 3 – कर्मानुष्ठानार्हः दिवसभागरूपः हेयोपादेयकाल विभागः.....	12
1.5.4 अनुवाकं 4 – सोमशेषभूता पात्रस्तुतिः.(आध्वरब्राह्मणशेषः).....	14
1.5.5 अनुवाकं 5 – चातुर्मास्यशेषा वपनमन्त्राः, (राजसूयब्राह्मणम्)....	15
1.5.6 अनुवाकं 6 – चातुर्मास्यशेषा वपनविधिः (राजसूयब्राह्मणम्)	18
1.5.7 अनुवाकं 7 – अग्निचयनशेषा इष्टकोपधानमन्त्राः, तत्र संतत्याख्येष्टकामन्त्राः.....	21
1.5.8 अनुवाकं 8 – अग्निचयनशेषा थर्वशिरोऽभिधानानामिष्टकानां मन्त्राः.....	22
1.5.9 अनुवाकं 9 – सोमशेषभूता इष्टयः. (आध्वरब्राह्मणम्).....	23
1.5.10 अनुवाकं 10 – त्रिवृदादिस्तोमरूपाणि सोमङ्गानि. (आध्वरब्राह्मणम्).....	27
1.5.11 अनुवाकं 11 – सवनीयपशुपुरोडाशाः (आध्वरब्राह्मणम्).....	30
1.5.12 अनुवाकं 12 – सप्तछन्दांसि प्रपञ्च्यन्ते (आध्वरब्राह्मणम्).....	33

1.6 प्रथमाष्टके षष्ठः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं	39
1.6.1 अनुवाकं 1 – अनुमत्याद्या इष्टयः.....	39
1.6.2 अनुवाकं 2– चातुर्मास्ये वैश्वदेवहवींषि	43
1.6.3 अनुवाकं 3 – वैश्वदेवपर्गतानि विश्वेषाङ्गानि	46
1.6.4 अनुवाकं 4 – वरुणप्रघासाः	50
1.6.5 अनुवाकं 5 – तच्छेषः.....	53
1.6.6 अनुवाकं 6 – साकमेधाः	55
1.6.7 अनुवाकं 7 – तच्छेषः.....	58
1.6.8 अनुवाकं 8 – पितृयज्ञः	61
1.6.9 अनुवाकं 9 – तच्छेषः.....	65
1.6.10 अनुवाकं 10 – त्र्यम्बकहवींषि	69
1.7 प्रथमाष्टके सप्तमः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं	74
1.7.1 अनुवाकं 1 – शुनासीरीयेन्द्रतुरीयपञ्चावत्तीयापामार्गहोमाः.....	74
1.7.2 अनुवाकं 2 – देविकावहवींषि	77
1.7.3 अनुवाकं 3 – रत्निनां हवींषि	80
1.7.4 अनुवाकं 4 – देवसुवां हवींषि	83
1.7.5 अनुवाकं 5 – अभिषेकार्थमपांग्रहग्रहणम्	85
1.7.6 अनुवाकं 6 – अभिषेकार्थजलसंस्कारः	87

1.7.7 अनुवाकं 7 – दिग्व्यास्थापनम्.....	91
1.7.8 अनुवाकं 8 – अभिषेकः.....	93
1.7.9 अनुवाकं 9 – स्थारोहणम्. विजयः.....	96
1.7.10 अनुवाकं 10 – आसने समुपवेशः सर्वैस्सेव्यत्वं च.....	99
1.8 प्रथमाष्टके अष्टमः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं.....	105
1.8.1 अनुवाकं 1 – संसृपां हवींषि दश.....	105
1.8.2 अनुवाकं 2 – दशपेयः.....	106
1.8.3 अनुवाकं 3 – दिशामवेष्टयः, पशुबन्धः, सात्यदूतहवींषि च.....	108
1.8.4 अनुवाकं 4 – प्रयुजां हवींषि द्वादश.....	110
1.8.5 अनुवाकं 5 – सौत्रामणिः, पशवः, हवींषि च.....	111
1.8.6 अनुवाकं 6 – सौत्रामणिः, पशवः, हवींषि च.....	114
1.8.7 अनुवाकं 7 – राजसूयस्याग्रे कर्तव्यं पवित्राख्यमग्निष्टोममहः.....	116
1.8.8 अनुवाकं 8 – अभिषेचनीये साममन्त्रविशेषः.....	117
1.8.9 अनुवाकं 9 – अभिषेचनीयविषययो रुक्मयोः स्तुतिः.....	119
1.8.10 अनुवाकं 10 – व्युष्टिद्विरात्रं राजसूयान्ते कर्तव्यम्.....	120

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टकं

1.5 प्रथमाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः – नक्षत्रेष्टिकाण्डे

1.5.1 अनुवाकं 1– नक्षत्रेष्टिकामन्त्राः, विकृतिरूपचयनगताः

T.B.1.5.1.1

अ॒ग्नेः कृ॒त्तिकाः । शु॒क्रं पर॒स्ता-ज्ज्योति॑-र॒वस्तात् ॥
प्र॒जाप॑ते रोहि॒णी । आपः॑ पर॒स्तादोष॑धयो ऽवस्तात् ॥
सोम॑स्येन्व॒का वि॑त॒तानि॑ । पर॒स्ताद्वय॑न्तो ऽवस्तात् ॥
रु॒द्रस्य॑ बा॒हू । मृ॒गय॑वः पर॒स्ताद्वि॒क्षारो॑ ऽवस्तात् ॥ अ॒दित्यै॑ पुन॑र्वसू ।
वा॒तः पर॒स्तादा॒र्द्र-म॑वस्तात् ॥ 1 (10)

T.B.1.5.1.2

बृ॒हस्प॑तेस्ति॒ष्यः । जु॒ह्वतः॑ पर॒स्ताद्वय॑माना अ॒वस्तात् ॥
स॒र्पाणा॑-मा॒श्रेषाः॑ । अ॒भ्याग॑च्छन्तः पर॒स्तादभ्या॑नृत्यन्तो ऽवस्तात् ॥
पि॒तृणां॑ म॒घाः । रु॒दन्तः॑ पर॒स्तादप॑भ्र॒शो ऽवस्तात् ॥

अ॒र्य॒म्णः पू॒र्वे फ॒ल्गु॒नी । जा॒या पर॒स्तादृ॒षभो॑ऽव॒स्तात् ॥

भग॒स्योत्त॑रे । व॒हत॑वः पर॒स्ताद्व॒हमा॑ना अ॒वस्तात् ॥ 2 (10)

T.B.1.5.1.3

दे॒वस्य॑ स॒वि॒तुर् ह॒स्तः । प्र॒स॒वः पर॒स्ताथ्-स॒नि॒रव॒स्तात् ॥

इ॒न्द्रस्य॑ चि॒त्रा । ऋ॒तं पर॒स्ताथ्-स॒त्य-म॒वस्तात् ॥

वा॒योर्-नि॒ष्प॒त्या व्र॑त॒तिः । पर॒स्ता-द॒सि॒द्धि-र॒वस्तात् ॥

इ॒न्द्रा॒ग्नि॒योर् वि॒शा॒खे । यु॒गा॒नि पर॒स्तात्-कृ॒षमा॑णा अ॒वस्तात् ॥

मि॒त्रस्या॑-नू॒रा॒धाः ।

अ॒भ्या॒रोह॑त्-पर॒स्ता-द॒भ्या॒रूढ॑-म॒वस्तात् ॥ 3 (10)

T.B.1.5.1.4

इ॒न्द्रस्य॑ रोहि॒णी । शृ॒णत्-पर॒स्तात्-प्र॒तिशृ॑ण-द॒वस्तात् ॥

नि॒र्ऋ॒त्यै-मू॒लव॑र्ह॒णी ।

प्र॒तिभ॑ज्जन्तः पर॒स्तात्-प्र॒तिशृ॑णन्तोऽव॒स्तात् ॥

अ॒पां पू॒र्वा अ॒षा॒ढाः । वर्चः॑ पर॒स्ताथ्-स॒मि॒ति-र॒वस्तात् ॥

वि॒श्वे॒षां दे॒वाना॑-मु॒त्तराः॑ । अ॒भि॒ज॒यत्-पर॒स्ता-द॒भि॒जित॑-म॒वस्तात् ॥

वि॒ष्णोः श्रो॒णा पृ॒च्छ॑मा॒नाः । पर॒स्तात्-प॒न्था अ॒वस्तात् ॥ 4 (10)

T.B.1.5.1.5

व॒सू॒ना॒७ श्र॒वि॒ष्ठाः । भू॒तं प॒र॒स्ताद्-भू॒ति॒र॒व॒स्तात् ॥
 इ॒न्द्र॒स्य-श॒त॒भि॒षक् । वि॒श्व॒व्य॒चाः प॒र॒स्ताद्-वि॒श्व॒क्षि॒ति-र॒व॒स्तात् ॥
 अ॒ज॒स्यै॒क॒प॒दः पू॒र्वे प्रो॒ष्ठ॒प॒दाः ।
 वै॒श्वान॒रं प॒र॒स्ताद्-वै॒श्व॒ाव॒स॒व-म॒व॒स्तात् ॥ अ॒हे॒र्बु॒ध्निय॒-स्यो॒त्त॒रे ।
 अ॒भि॒षि॒ञ्च॒न्तः प॒र॒स्ता-द॒भि॒षु॒ण्व॒न्तोऽव॒स्तात् ॥ पू॒ष्णो रे॒वती॑ ।
 गा॒वः प॒र॒स्ताद्-व॒थ्सा अ॒व॒स्तात् () ॥ अ॒श्वि॒नो॒र॒श्व॒यु॒जौ ।
 गा॒मः प॒र॒स्ता॒थ्से॒ना ऽव॒स्तात् ॥
 य॒म॒स्याप॒भ॒रणीः । अ॒प॒कर्ष॒न्तः प॒र॒स्ता-द॒प॒व॒ह॒न्तोऽव॒स्तात् ॥
 “पू॒र्णा-प॒श्चाद्{1}”, “य॒त्ते दे॒वा अ॒द॒धुः{2}” ॥ 5 (15)
 (आ॒र्द्र॒म॒व॒स्ताद् - व॒ह॒मा॒ना अ॒व॒स्ता - द॒भ्या॒रू॒ढ॒म॒व॒स्तात् -
 प॒न्था अ॒व॒स्ताद् - व॒थ्सा अ॒व॒स्तात् प॒ञ्च च॑) (A1)

1.5.2 अनुवाकं 2 – कर्मानुष्ठानार्हः नक्षत्ररूपः पुण्यकालः

T.B.1.5.2.1

यत् पु॒ण्यं न॒क्ष॒त्रम् । तद्-ब॒ट् कु॒र्वी॒तोप॒व्यु॒षम् । य॒दा वै सू॒र्य उ॒दे॒ति ।
 अथ॒ न॒क्ष॒त्रं नै॒ति । या॒व॒ति तत्र॒ सू॒र्यो ग॒च्छेत् । यत्र॒ जघ॑न्यं पश्येत् ॥

ता॒वति॑ कु॒र्वीत॑ यत् का॒री स्यात् । पु॒ण्या॒ह ए॒व कु॑रुते ।

ए॒व॒ ह वै य॒ज्ञेषु॑ च श॒तद्यु॑म्नं च मा॒थ्स्यो॑ नि॒रव॑साययां च॒कार ॥ 6 (9)

T.B.1.5.2.2

यो वै नक्ष॒त्रियं॑ प्र॒जाप॑तिं वे॒द । उ॒भयो॑रेनं लो॒कयो॑र्विदुः ।

हस्त॑ ए॒वास्य॑ हस्तः । चि॒त्रा शि॑रः । नि॒ष्ट्या हृ॑दयम् ।

ऊ॒रू वि॑शाखे । प्र॒तिष्ठा॑ ऽनू॒राधाः॑ । ए॒ष वै नक्ष॒त्रियः॑ प्र॒जाप॑तिः ।

य ए॒वं वे॒द । उ॒भयो॑रेनं लो॒कयो॑र्विदुः । 7 (10)

T.B.1.5.2.3

अ॒स्मि॒श्चा-मु॒ष्मि॒श्च ॥ यां का॒मये॑त दु॒हित॑रं प्रि॒या स्या॑दिति ।

तां नि॒ष्ट्यायां॑ दद्यात् । प्रि॒यैव॑ भवति । ने॒व तु पु॑न॒राग॑च्छति ॥

अ॒भिजि॑न्नाम नक्ष॒त्रम् । उ॒परि॑ष्ठा-द॒षाढा॑नाम् ।

अ॒वस्ता॑च्छ्रो॒णायै॑ । दे॒वा॒सु॒राः स॒म्य॑त्ता आसन् ।

ते दे॒वास्त॑स्मिन्-नक्ष॒त्रेऽभ्य॑जयन् । 8 (10)

T.B.1.5.2.4

यद॒भ्यज॑यन् । तद॒भिजि॑तोऽभिजि॒त्वम् ।

यं का॒मये॑ता-नप॒जय्यं॑ जये॒दिति॑ । तमे॒तस्मिन्-नक्ष॒त्रे या॑तयेत् ।

अ॒न॒प॒ज॒य्य॒मे॒व॒ ज॒य॒ति॒ ।

पा॒प॒प॒रा॒जि॒त॒मि॒व॒ तु ॥ प्र॒जा॒प॒तिः॑ प॒शू॒न॒सृ॒ज॒त॒ ।

ते नक्ष॑त्रं नक्ष॑त्र-मु॒पा॒ति॒ष्ठ॒न्त॒ । ते स॒मा॒व॒न्त॒ ए॒वा॒भ॒व॒न् ।

ते रे॒व॒ती-मु॒पा॒ति॒ष्ठ॒न्त॒ । 9 (10)

T.B.1.5.2.5

ते रे॒व॒त्यां प्रा॑भ॒व॒न् । तस्मा॑द्-रे॒व॒त्यां प॒शू॒नां कु॑र्वीत ।

यत् किं॑चा॒र्वा॒ची॒न॒ꣳ सो॒मा॒त् । प्रै॒व भ॑वन्ति ॥

स॒लि॒लं वा॑ इ॒द॒म॒न्त॒रा॒सी॒त् । यद॑तरन् । तत् ता॒र॒का॒णां ता॒र॒क॒त्व॒म् ।

यो वा इ॒ह य॑जते । अ॒मु॒ꣳ स॒लो॒कं नक्ष॑ते ।

तन्नक्ष॑त्राणां नक्ष॑त्रत्वम् । 10 (10)

T.B.1.5.2.6

दे॒व॒गृ॒हा वै नक्ष॑त्राणि । य ए॒वं वै॑द । गृ॒ह्ये॒व भ॑वति ॥

या॒नि वा इ॒मा॒नि पृ॒थि॒व्या॒श्चि॒त्रा॒णि । ता॒नि नक्ष॑त्राणि ।

तस्मा॑-द॒श॒ली॒ल॒नाम॑ꣳ-श्चि॒त्रे । ना॒व॒स्ये॒न्न य॑जेत ।

यथा॑ पा॒पा॒हे कु॑रुते । ता॒दृ॒गे॒व तत् ॥

दे॒व॒नक्ष॑त्राणि वा अ॒न्या॒नि । 11 (10)

T.B.1.5.2.7

य॒मन॒क्ष॒त्रा॒ण्य॒न्यानि॑ । कृ॒त्ति॒काः प्र॒थ॒मम् । वि॒शा॒खे उ॒त्त॒मम् ।
 ता॒नि दे॒वन॒क्ष॒त्रा॒णि । अ॒नू॒रा॒धाः प्र॒थ॒मम् । अ॒प॒भ॒र॒णी-रु॒त्त॒मम् ।
 ता॒नि य॒मन॒क्ष॒त्रा॒णि । या॒नि दे॒वन॒क्ष॒त्रा॒णि । ता॒नि दक्षि॑णेन॒ परि॑यन्ति ।
 या॒नि य॒मन॒क्ष॒त्रा॒णि । 12 (10)

T.B.1.5.2.8

ता॒न्यु॒त्त॒रेण॑ ॥ अ॒न्वेषा॑म॒रा॒थ॒स्मेति॑ । तद॑नू॒रा॒धाः ।
 ज्येष्ठ॑मेषा-मवधि॒ष्मेति॑ । तज्ज्येष्ठ॑घ्नी । मूल॑मेषामव॒क्षामे॑ति ।
 तन्-मूल॑व॒र्ह॒णी । य॒न्ना॒स॒ह॒न्त । तद॑षा॒ढाः । यद॑श्लो॒णत् । 13 (10)

T.B.1.5.2.9

तच्छ्रो॑णा । यद॑शृ॒णोत् । तच्छ्र॑वि॒ष्टाः । यच्छ॑त-म॒भिष॑ज्यन् ।
 तच्छ॑त॒भिषक् । प्रो॒ष्ठ॒प॒देषू॑दयच्छन्त । रे॒व॒त्याम॑रवन्त ।
 अ॒श्व॒यु॒जो॒र॒यु॒ज्ज॒त । अ॒प॒भ॒र॒णीष्व॑ पावहन् ।
 ता॒नि वा ए॒तानि॑ य॒मन॒क्ष॒त्रा॒णि () ॥ या॒न्ये॒व दे॒वन॒क्ष॒त्रा॒णि ।
 तेषु॑ कुर्वीत यत्का॒री स्या॑त् । पु॒ण्या॒ह ए॒व कु॑रुते ॥ 14 (13)

(च॒का – रै॒वं वै॒दो॒भयो॑ रे॒नं लो॒कयो॑र्वि॒दुः – रज॑यन् –
रे॒वती॑मु॒पा॒ति॒ष्ठन्त॑ – नक्ष॒त्र॒त्व – म॒न्या॒नि – या॒नि य॑मनक्ष॒त्रा –
प्य॒ङ्गलो॑णद् – य॑मनक्ष॒त्राणि॑ त्री॒णि च॑) (A2)

1.5.3 अनुवाकं 3 – कर्मानुष्ठानार्हः दिवसभागरूपः हेयोपादेयकाल
विभागः

T.B.1.5.3.1

दे॒वस्य॑ स॒वि॒तुः प्रा॒तः प्र॒स॒वः प्रा॒णः । वरु॑णस्य सा॒य॒मा॒स॒वो॒ऽपानः॑ ॥
यत् प्र॒ती॒चीनं॑ प्रा॒त॒स्त॒नात् । प्रा॒चीनं॑ सं॒ग॒वात् ।
ततो॑ दे॒वा अ॒ग्नि॒ष्टोमं॑ नि॒र॒मि॒मत॑ । तत्-तदा॑त्तवी॒र्यं नि॒र्मा॒र्गः ॥
मि॒त्रस्य॑ सं॒ग॒वः । तत्-पु॒ण्यं ते॒ज॒स्व्य॒हः ।
तस्मा॑त्त॒र्हि प॒श॒वः स॒मा॒य॒न्ति॑ ॥ यत् प्र॒ती॒चीनं॑ सं॒ग॒वात् । 15 (10)

T.B.1.5.3.2

प्रा॒चीनं॑ म॒द्ध्य॒न्दि॒नात् । ततो॑ दे॒वा उ॒क्थ्यं॑ नि॒र॒मि॒मत॑ ।
तत्-तदा॑त्तवी॒र्यं नि॒र्मा॒र्गः ॥ बृ॒ह॒स्प॒तेर् म॒द्ध्य॒न्दि॒नः ।
तत्-पु॒ण्यं ते॒ज॒स्व्य॒हः । तस्मा॑त्त॒र्हि ते॒क्षि॒ण॒ष्ठं त॑पति ॥
यत्-प्र॒ती॒चीनं॑ म॒द्ध्य॒न्दि॒नात् । प्रा॒चीनं॑-म॒प॒रा॒ह्णात् ।
ततो॑ दे॒वाः षो॒ड॒शि॒नं नि॒र॒मि॒मत॑ । तत्तदा॑त्तवी॒र्यं नि॒र्मा॒र्गः ॥ 16 (10)

T.B.1.5.3.3

भग॑स्यापरा॒हः । तत्-पु॑ण्यं तेज॒स्व्यहः॑ ।
तस्मा॑दपरा॒ह्णे कु॑मा॒र्यो भग॑मिच्छमा॒ना-श्चर॑न्ति ॥
यत्-प्र॑तीची॒नमपरा॒ह्णात् । प्रा॒चीन॑ सा॒यात् ।
ततो॑ दे॒वा अति॑रात्रं निर॒मिम॑त । तत्तदा॑त्तवी॒र्यं निर्मा॑र्गः ॥
वरु॑णस्य सा॒यम् । तत्-पु॑ण्यं तेज॒स्व्यहः॑ ।
तस्मा॑त्तर्हि॒ नानृ॑तं व॒देत् ॥ 17 (10)

T.B.1.5.3.4

ब्रा॒ह्म॒णो वा अ॑ष्टावि॒ंशो नक्ष॑त्राणाम् ।
समा॑नस्याहः पञ्च पु॒ण्यानि॑ नक्ष॒त्राणि॑ । च॒त्वार्य॑श्ली॒लानि॑ ।
तानि॑ नव । यच्च॑ पर॒स्तान्नक्ष॑त्राणां य॒च्चाव॑स्तात् । तान्येका॑दश ।
ब्रा॒ह्म॒णो द्वा॑दशः । य ए॒वं वि॒द्वान्त् स॑व॒त्सरं॑ व्र॒तं चर॑ति ।
स॑व॒त्सरे॒णैवा॑स्य व्र॒तं गु॒प्तं भव॑ति ॥
समा॑नस्याहः पञ्च पु॒ण्यानि॑ नक्ष॒त्राणि॑ () ।
च॒त्वार्य॑श्ली॒लानि॑ । तानि॑ नव । आ॒ग्नेयी॑ रा॒त्रिः । ऐ॒न्द्रम॑हः ।
तान्येका॑दश । आ॒दित्यो॑ द्वा॑दशः ।

य एवं विद्वान्त्सम्बन्धस्वरं व्रतं चरति ।

सम्बन्धसरेणैवास्य व्रतं गुप्तं भवति ॥ 18 (18)

(संगवाथ् – षोडशिनं निरमिमत् तत्तदात्तवीर्यं निर्मागो – वदेद् –
भवति समानस्याहः पञ्च पुण्यानि नक्षत्राण्यष्टौ च) (A3)

1.5.4 अनुवाकं 4 – सोमशेषभूता पात्रस्तुतिः.(आध्वरब्राह्मणशेषः)

T.B.1.5.4.1

ब्रह्मवादिनो वदन्ति । कति पात्राणि यज्ञं वहन्तीति ।

त्रयोदशेति ब्रूयात् । स यद्ब्रूयात् । कस्तानि निरमिमीतेति ।

प्रजापतिरिति ब्रूयात् । स यद्ब्रूयात् ।

कुतस्तानि निरमिमीतेति । आत्मन इति ।

प्राणापानाभ्यामेवोपाङ्गश्चन्तर्यामौ निरमिमीत । 19 (10)

T.B.1.5.4.2

व्यानादुपाङ्गं सवनम् । वाच ऐन्द्रवायवम् ।

दक्षक्रतुभ्यां मैत्रावरुणम् । श्रोत्रादाश्विनम् । चक्षुषः शुक्रा मन्थिनौ ।

आत्मन आग्रयणम् । अङ्गेभ्य उक्थ्यम् । आयुषो ध्रुवम् ।

प्रतिष्ठाया ऋतुपात्रे ॥ यज्ञं वाव तं प्रजापतिर् निरमिमीत () ।

स निर्मितो॑ नाद॑ध्रियत॑ सम॑ल्लीयत ।

स ए॒तान् प्र॒जाप॑ति-रपिवा॒पान-प॑श्यत् । तान्नि॑रवपत् ।

तैर्वै स य॒ज्ञम॑प्यवपत् । यदपिवा॒पा भ॑वन्ति ।

य॒ज्ञस्य॑ धृ॒त्या अ॑सम्॑ल्लयाय ॥ 20 (16)

(उपा॑ञ्च॒न्तर्या॑मौ नि॒रमि॑मीता- मि॒मीत॑ षट् च) (A4)

1.5.5 अनुवाकं 5 – चातुर्मास्यशेषा वपनमन्त्राः, (राजसूयब्राह्मणम्)
T.B.1.5.5.1

ऋ॒तमे॒व पर॑मे॒ष्ठि । ऋ॒तं ना॒त्येति॑ किं च॒न । ऋ॒ते स॑मु॒द्र आ॑हितः ।

ऋ॒ते भू॑मि॒रियञ् श्रि॒ता । अ॒ग्नि॒स्तिग्मे॑न शोचिषा ॥

तप॑ आ॒क्रान्त॑-मु॒ष्णिहा ॥ शि॒रस्त॑प॒स्याहि॑तम् । वै॒श्वान॑रस्य तेज॑सा ।

ऋ॒तेना॑स्य नि॒वर्त॑ये । स॒त्येन॑ परि॒वर्त॑ये । 21 (10)

T.B.1.5.5.2

तप॑साऽस्यानु॒वर्त॑ये । शि॒वेना॑स्योप॒वर्त॑ये ।

श॒ग्मेना॑स्या-भि॒वर्त॑ये । तदृ॒तं तथ् स॒त्यम् ।

तद्-व्र॒तं तच्छ॑केयम् । तेन॑ श॒केयं॑ तेन॑ रा॒द्ध्यास॑म् ॥

यद्-घ॒र्मः पर्य॑वर्तयत् । अ॒न्तान् पृ॑थि॒व्या दि॒वः ।

अ॒ग्नि॒री॒शान॑ ओज॒सा ।

वरु॒णो धी॒तिभिः॑ सह । 22 (10)

T.B.1.5.5.3

इन्द्रो॑ मरु॒द्भिः सखि॑भिः सह ॥ अ॒ग्नि॒स्तिग्मे॑न शोचि॒षा ॥

तप॑ आक्रान्त॒-मु॒ष्णिहा॑ ॥ शिर॒स्तप॒स्याहि॑तम् । वै॒श्वान॒रस्य॑ तेज॒सा ।

ऋ॒तेना॑स्य निव॒र्तये॑ । स॒त्येन॑ परि॒वर्तये॑ । तप॑सा ऽस्यानु॒वर्तये॑ ।

शि॒वेना॑स्योप॒वर्तये॑ । श॒ग्मेना॑स्याभि॒वर्तये॑ । 23 (10)

T.B.1.5.5.4

तदृ॒तं तथ् स॒त्यम् । तद्-व्र॒तं तच्छ॑केयम् ।

तेन॑ श॒केयं॑ तेन॑ राद्ध्यासम् ॥ यो अ॒स्याः पृ॒थि॒व्यास्त्व॒चि ।

नि॒वर्त॑यत्योष॒धीः । अ॒ग्नि॒री॒शान॑ ओज॒सा । वरु॒णो धी॒तिभिः॑ सह ।

इन्द्रो॑ मरु॒द्भिः सखि॑भिः सह ॥

अ॒ग्नि॒स्तिग्मे॑न शोचि॒षा ॥ तप॑ आक्रान्त॒-मु॒ष्णिहा॑ ॥ 24 (10)

T.B.1.5.5.5

शिर॒स्तप॒स्याहि॑तम् । वै॒श्वान॒रस्य॑ तेज॒सा । ऋ॒तेना॑स्य निव॒र्तये॑ ।

स॒त्येन॑ परि॒वर्तये॑ । तप॑सा ऽस्यानु॒वर्तये॑ । शि॒वेना॑स्योप॒वर्तये॑ ।

श॒ग्मे॒ना॒स्या॒-भि॒व॒र्त॒ये । तद्दृ॒तं तथ् स॒त्यम् ।

तद्-व्र॒तं तच्छ॑केयम् । तेन॑ श॒केयं॑ तेन॑ रा॒द्ध्य॒ास॒म् ॥ 25 (10)

T.B.1.5.5.6

एकं॑ मा॒स-मु॒द॒सृ॒ज॒त् । प॒र॒मे॒ष्ठी प्र॒जा॒भ्यः । तेना॑भ्यो॒ मह॑ आ॒व॒ह॒त् ।

अ॒मृ॒तं म॒र्त्या॑भ्यः । प्र॒जाम॒नु प्र॒जा॒य॒से । तदु॑ ते म॒र्त्या॑मृ॒तम् ।

येन॑ मा॒सा अ॒र्द्ध॒मा॒साः । ऋ॒तवः॑ प॒रि॒व॒त्स॒राः । येन॑ ते ते॑ प्र॒जा॒प॒ते ।

ई॒जा॒न॒स्य न्य॒व॒र्त॒यन् । 26 (10)

T.B.1.5.5.7

तेना॑ह॒म॒स्य ब्र॒ह्म॒णा । नि॒व॒र्त॒यामि॑ जी॒व॒से ॥ अ॒ग्नि॒स्ति॒ग्मे॒न शो॒चि॒षा ।

तप॑ आ॒क्रान्त॑-मु॒ष्णिहा॑ । शि॒र॒स्तप॑स्याहि॒तम् । वै॒श्वान॑र॒स्य तेज॑सा ।

ऋ॒तेना॑स्य॒ नि॒व॒र्त॒ये । स॒त्येन॑ प॒रि॒व॒र्त॒ये । तप॑सा ऽस्यानु॒व॒र्त॒ये ।

शि॒वेना॑स्योप॒व॒र्त॒ये () । श॒ग्मे॒ना॒स्याभि॒व॒र्त॒ये । तद्दृ॒तं तथ्-स॒त्यम् ।

तद्-व्र॒तं तच्छ॑केयम् । तेन॑ श॒केयं॑ तेन॑ रा॒द्ध्य॒ास॒म् ॥ 27 (14)

(प॒रि॒व॒र्त॒ये - स॒हा - भि॒व॒र्त॒य - उ॒ष्णिहा॑ - रा॒द्ध्य॒ासं -

न्य॒व॒र्त॒यन् - नुप॑व॒र्त॒ये च॒त्वारि॑ च) (A5)

1.5.6 अनुवाकं 6 – चातुर्मास्यशेषा वपनविधिः (राजसूयब्राह्मणम्)

T.B.1.5.6.1

दे॒वा वै यद्-य॒ज्ञे ऽकु॑र्वत । तद॒सुरा॑ अकुर्वत ।
ते॒ऽसुरा॑ ऊ॒र्ध्वं पृ॒ष्ठेभ्यो॑ नाप॒श्यन् । ते केशा॑न॒ग्रेऽव॑पन्त ।
अथ॒ इम॑श्रूणि । अथो॒पप॑क्षौ । तत॒स्तेऽवा॑ञ्च आयन् । परा॑ऽभवन् ।
यस्यै॒वं व॑पन्ति । अवा॑डेति । 28 (10)

T.B.1.5.6.2

अथो॒ परै॒व भ॑वति । अथ॒ दे॒वा ऊ॒र्ध्वं पृ॒ष्ठेभ्यो॑ऽप॒श्यन् ।
त उप॑पक्षाव॒ग्रेऽव॑पन्त । अथ॒ इम॑श्रूणि ।
अथ॒ केशा॑न् । तत॒स्तेऽभ॑वन् ।
सु॒वर्गं लो॒कमा॑यन् । यस्यै॒वं व॑पन्ति । भव॑त्यात्म॒ना ॥
अथो॒ सु॒वर्गं लो॒कमे॑ति ॥ 29 (10)

T.B.1.5.6.3

अथै॒तन्-म॑नुर्-व॒प्त्रे मि॑थुन-म॒प॒श्यत् । स इम॑श्रू॒ण्यग्रे॑ऽव॑पत ।
अथो॒पप॑क्षौ । अथ॒ केशा॑न् । ततो॒ वै स प्रा॑जायत प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ ।
यस्यै॒वं व॑पन्ति । प्र प्र॒जया॑ प॒शुभिर्-मि॑थुनैर् जायते ॥

दे॒वा॒सु॒राः॑ स॒म्वँ॑त्स॒रे आ॒सन् । ते स॒म्वँ॑त्स॒रे व्या॒यच्छ॑न्त ।

ता॒न् दे॒वाश्चा॑तु॒र्-मा॒स्यै॒रे॒वाभि॑ प्रा॒युञ्ज॑त । 30 (10)

T.B.1.5.6.4

वै॒श्व॒दे॒वेन॑ च॒तु॒रो मा॒सोऽवृ॑ञ्ज॒तेन्द्रा॑जानः ।

ता॒ञ्छी॒र्ष॒न्नि चा॑व॒र्तय॑न्त॒ परि॑ च ।

वरु॑ण प्र॒घा॒सै-श्च॒तु॒रो मा॒सोऽवृ॑ञ्ज॒त वरु॑णरा॒जानः॑ ।

ता॒ञ्छी॒र्ष॒न्नि चा॑व॒र्तय॑न्त॒ परि॑ च ।

सा॒क॒मे॒धैश्च॒तु॒रो मा॒सोऽवृ॑ञ्ज॒त सोम॑रा॒जानः॑ ।

ता॒ञ्छी॒र्ष॒न्नि चा॑व॒र्तय॑न्त॒ परि॑ च ।

या स॒म्वँ॑त्स॒र उप॑जी॒वा ऽऽसी॑त् । ता॒मैषा॑-मवृ॑ञ्ज॒त ।

ततो॑ दे॒वा अ॑भवन् । प॒राऽसु॑राः । 31 (10)

T.B.1.5.6.5

य ए॒वं वि॒द्वा-श्चा॑तु॒र्मा॒स्यै॒र्-य॑ज॒ते । भ्रा॑तृ॒व्यस्यै॒व मा॒सो वृ॑क्त्वा ।

शी॒र्ष॒न्नि च॑ व॒र्तय॑ते॒ परि॑ च । यैषा स॒म्वँ॑त्स॒र उप॑जी॒वा ।

वृ॒ङ्क्ते॑ तां भ्रा॑तृ॒व्यस्य॑ । क्षु॒धा ऽस्य॑ भ्रा॑तृ॒व्यः प॒रा भ॑वति ॥

लो॒हि॒ता॒य॒सेन॑ नि॒वर्त॑य॒ते । य॒द्वा इ॒मा म॒ग्नि॒र्ऋ॒तावा॑ग॒ते नि॒वर्त॑यति ।

ए॒तदे॒वैना॑ꣳ रू॒पं कृ॒त्वा नि॒वर्त॑यति ।

सा ततः॑ श्वः श्वो भू॒यसी॑ भव॒न्त्येति॑ । 32 (10)

T.B.1.5.6.6

प्रजा॑यते । य ए॒वं वि॒द्वान्लो॑हि॒ताय॑से॒न नि॒वर्त॑यते ।

ए॒तदे॒व रू॒पं कृ॒त्वा नि॒वर्त॑यते । स ततः॑ श्वः श्वो भू॒यान्-भ॑व॒न्नेति॑ ।

प्रै॒व जा॑यते ॥ त्रे॒ण्या श॑ल॒ल्या नि॒वर्त॑येत ।

त्री॒णि त्री॒णि वै दे॒वाना॑मृ॒द्धानि॑ । त्री॒णि छ॒न्दाꣳसि॑ । त्री॒णि स॑व॒नानि॑ ।

त्रय॑ इ॒मे लो॒काः । 33 (10)

T.B.1.5.6.7

ऋ॒द्ध्यामे॒व तद्-वी॒र्य॑ ए॒षु लो॒केषु॑ प्र॒ति ति॑ष्ठति ॥

यच्चा॑तु॒र्मास्य॑या-ज्या॒त्मनो॑ ना॒वद्ये॑त् । दे॒वेभ्य॑ आ॒वृश्च॑येत ।

च॒तृषु॑ च॒तृषु॑ मा॒सेषु॑ नि॒वर्त॑येत ।

प॒रोक्ष॑मे॒व तद्-दे॒वेभ्य॑ आ॒त्मनो॑ऽव॒द्यत्य॑ना व॒स्काय॑ ॥

दे॒वानां॑ वा॒ एष॑ आ॒नीतः॑ । यश्चा॑तु॒र्मास्य॑याजी ।

य ए॒वं वि॒द्वान्नि॑ च॒ वर्त॑यते॒ परि॑ च । दे॒वता॑ ए॒वाप्ये॑ति ।

नास्य॑ रु॒द्रः प्र॒जां प॒शू-न॑भि॒मन्य॑ते () ॥ 34 (10)

(ए॒त्ये- त्य - यु॒ञ्जता॑ - सु॒रा - ए॒ति - लो॒का - म॑न्यते) (A6)

1.5.7 अनुवाकं 7 – अग्निचयनशेषा इष्टकोपधानमन्त्राः, तत्र
संतत्याख्येष्टकामन्त्राः

T.B.1.5.7.1

आ॒युषः॑ प्रा॒णञ् सन्त॑नु । प्रा॒णाद॑पा॒नञ् सन्त॑नु । अ॒पा॒नाद् व्या॒नञ्
सन्त॑नु । व्या॒नाच्च॑क्षुः सन्त॑नु । चक्षु॑षः श्रो॒त्रञ् सन्त॑नु ।

श्रो॒त्रान् म॒नः सन्त॑नु । म॒नसो॑ वा॒चञ् सन्त॑नु ।

वा॒च आ॒त्मान॑ञ् सन्त॑नु । आ॒त्म॒नः पृ॒थि॒वीञ् सन्त॑नु ।

पृ॒थि॒व्या अ॒न्तरि॑क्षञ् सन्त॑नु () । अ॒न्तरि॑क्षाद्-दि॒वञ् सन्त॑नु ।

दि॒वः सु॒वः सन्त॑नु ॥ 35 (12)

(अ॒न्तरि॑क्षञ् सन्त॑नु द्वे च) (A7)

1.5.8 अनुवाकं 8 – अग्निचयनशेषा थर्वशिरोऽभिधानानामिष्टकानां

मन्त्राः

T.B.1.5.8.1

इन्द्रो॑ दधी॒चो अ॒स्थभिः॑ । वृ॒त्राण्य॑ प्र॒तिष्कुतः॑ । ज॒घान॑ न॒व ती॒र्नव॑ ॥
इ॒च्छन्न॑श्चस्य॒ यच्छि॑रः । पर्व॑तेष्वप॒ श्रितम्॑ । तद्-वि॑दच्छर्य॒णाव॑ति ॥
अत्रा॑ ह गो॒रम॑न्वत । नाम॒ त्वष्टु॑रपी॒च्यम्॑ ॥ इ॒त्था च॒न्द्रम॑सो गृ॒हे ॥
इन्द्र॑मि॒द्वाधि॑नो बृ॒हत् । 36 (10)

T.B.1.5.8.2

इन्द्र॑म॒र्केभि॑र॒र्किणः॑ । इन्द्रं॑ वा॒णीर॑नूषत ॥ इन्द्र॑ इ॒द्धर्योः॑ स॒चा ॥
संमि॑श्ल आ॒वचो॑ युजा॑ । इन्द्रो॑ व॒ज्री हि॑रण्ययः ॥
इन्द्रो॑ दी॒र्घाय॑ चक्ष॒से । आ सूर्य॑ꣳ रो॒हय॑द्-दि॒वि ।
वि गो॑भि॒रद्रि॑मैरयत् ॥ इन्द्र॑ वा॒जेषु॑ नो अव ।
सह॑स्र प्र॒धने॑षु च । 37 (10)

T.B.1.5.8.3

उग्र॑ उ॒ग्राभि॑रू॒तिभिः॑ ॥ तमिन्द्रं॑ वा॒जया॑मसि । म॒हे वृ॒त्राय॑ ह॒न्तवे॑ ।
स वृ॑षा वृ॒षभो॑ भुवत् ॥ इन्द्रः॑ स॒दाम॑ने कृ॒तः ।
ओजि॑ष्ठः स ब॒ले हि॑तः । द्यु॒म्नी इ॒लोकी॑ स सौ॒म्यः ॥

गिरा॑ वज्रो॑ न संभृ॑तः । सब॑लो॒ अन॑पच्युतः ।

ववक्षु॑-रुग्रो॑ अस्तृ॑तः () ॥ 38 (10)

(बृ॒ह- च्वा - स्तृ॑तः) (A8)

1.5.9 अनुवाकं 9 – सोमशेषभूता इष्टयः. (आध्वरब्राह्मणम्)

T.B.1.5.9.1

दे॒वा॒सु॒राः स॒म्य॑न्ता आसन् ।

स प्र॒जा॒प॒ति॒रिन्द्रं॑ ज्येष्ठं पु॒त्र॒मप॑ न्यधत् ।

ने॒दे॒न॒म॒सु॒रा ब॒ली॒याꣳ सोऽह॑नन्निति । प्र॒ह्लादो॑ ह वै का॒या॒ध॒वः ।

वि॒रो॒च॒नꣳ स्वं पु॒त्र॒मप॑ न्यधत् । ने॒दे॒नं दे॒वा अ॑ह॒न॒न्निति॑ ।

ते दे॒वाः प्र॒जा॒प॒ति-मु॒प॒स॒मे॒त्यो॒चुः । ना॒रा॒ज॒क॒स्य यु॒द्ध॒म॒स्ति ।

इन्द्र॑मन्विच्छामेति । तं य॑ज्ञक्र॒तुभि॑-रन्वैच्छन् ॥ 39 (10)

T.B.1.5.9.2

तं य॑ज्ञक्र॒तुभि॑र्नान्विन्दन् । तमिष्टि॑भि-रन्वैच्छन् ॥

तमिष्टि॑भि-रन्वविन्दन् । तदिष्टी॑ना-मिष्टि॒त्वम् । ए॒ष्ट॒यो ह वै ना॑म ।

ता इष्ट॑य इत्याचक्षते प॒रोक्षे॑ण । प॒रोक्ष॑प्रिया इव हि दे॒वाः ॥

तस्मा॑ ए॒तमा॑ग्नावै॒ष्णव॑-मे॒काद॑शकपालं दी॒क्षणी॑यं नि॒रव॑पन् ।

तद॑प॒द्रुत्या॑तन्वत । तान्प॑त्नी॒ सम्या॑जान्त॒ उपान॑यन् । 40 (10)

T.B.1.5.9.3

ते तदं॑ तमे॒व कृ॒त्वोद॑द्रवन् ॥ ते प्रा॑यणी॒यम॑भि॒ समारो॑हन् ।

तद॑प॒द्रुत्या॑तन्वत । ताञ्छ॑म्वन्त॒ उपान॑यन् ।

ते तदं॑तमे॒व कृ॒त्वोद॑द्रवन् ॥ त आ॑तिथ्यम॒भि॒ समारो॑हन् ।

तद॑प॒द्रुत्या॑तन्वत । तानि॑डान्त॒ उपान॑यन् । ते तदं॑तमे॒व कृ॒त्वोद॑द्रवन् ।

तस्मा॑ दे॒ता ए॒तद॑न्ता॒ इष्ट॑यः संतिष्ठन्ते ॥ 41(10)

T.B.1.5.9.4

ए॒व हि॑ दे॒वा अ॑कुर्वत । इति॑ दे॒वा अ॑कुर्वत ।

इत्यु॑ वै म॒नुष्याः॑ कुर्वते ॥ ते दे॒वा ऊ॑चुः ।

यद्वा॑ इ॒दमु॑च्चैर्-य॒ज्ञेन॑ च॒राम॑ ।

तन्नो॑ऽसुराः पा॒प्माऽनु॑विन्दन्ति । उ॒पाञ्शू॑प॒सदा॑ च॒राम॑ ।

तथा॑ नो॒ऽसुराः॑ पा॒प्मा नानु॑वे॒थस्य॑न्तीति । त उ॒पाञ्शू॑प॒सद॑-मतन्वत ।

तिस्र॑ ए॒व सा॑मिधे॒नीर॑नूच्य । 42 (10)

T.B.1.5.9.5

स्रु॒वे॒णा॒घा॒र-मा॒घा॒र्य॑ । ति॒स्रः॑ प॒रा॒ची-रा॒हु॒ती॒र् हु॒त्वा ।
 स्रु॒वे॒णो॒प॒स॒दं जु॒ह॒वाञ्च॑क्रुः ।
 उ॒ग्रं वँचो॑ अ॒पा॒व॒धीं त्वे॒षं वँचो॑ अ॒पा॒व॒धी॒ स्वा॒हेति॑ ।
 अ॒श॒न॒या॒पि॒पा॒से ह॒ वा उ॒ग्रं वँचः॑ ।
 ए॒नश्च॑ वै॒र॒ह॒त्यं च॑ त्वे॒षं वँचः॑ ।
 ए॒त॒ ह॒ वा॒व तच्च॑तु॒र्धा॒वि॒हितं पा॒प्मानं॑ दे॒वा अ॒प॒ज॒घ्नि॒रे ॥
 तथो॑ ए॒वै॒त॒दे॒वं वि॒द्य॒ज॒मा॒नः ।
 ति॒स्र ए॒व सा॒मि॒धे॒नी॒र॒नू॒च्य॑ । स्रु॒वे॒णा॒घा॒र-मा॒घा॒र्य॑ । 43 (10)

T.B.1.5.9.6

ति॒स्रः प॒रा॒ची॒रा॒हु॒ती॒र् हु॒त्वा । स्रु॒वे॒णो॒प॒स॒दं जु॒हो॒ति ।
 उ॒ग्रं वँचो॑ अ॒पा॒व॒धीं त्वे॒षं वँचो॑ अ॒पा॒व॒धी॒ स्वा॒हेति॑ ।
 अ॒श॒न॒या॒पि॒पा॒से ह॒ वा उ॒ग्रं वँचः॑ । ए॒नश्च॑ वै॒र॒ह॒त्यं च॑ त्वे॒षं वँचः॑ ।
 ए॒त॒मे॒व तच्च॑तु॒र्धा-वि॒हितं पा॒प्मानं॑ य॒ज॒मा॒नोऽप॑हते ॥
 तेऽभि॑नी॒यै॒वा॒हः प॒शु॒मा-ऽल॑भन्त ।
 अ॒ह ए॒व तद्-दे॒वा अ॒व॒र्तिं पा॒प्मानं॑ मृ॒त्युम॑प॒ज॒घ्नि॒रे ।

तेनाभिनीये॒व रा॒त्रेः प्रा॒चरन् ।

रात्रिया॑ ए॒व तद्-दे॒वा अव॑र्ति पा॒प्मानं॑ मृ॒त्युमप॑जघ्निरे ॥ 44 (10)

T.B.1.5.9.7

तस्मा॑दभिनी॒यैवा॒हः प॒शुमा॑लभेत ।

अ॒ह ए॒व तद्-यज॑मानो ऽव॑र्ति पा॒प्मानं॑ भ्रातृ॒व्यान॑पनुदते ।

तेनाभिनीये॒व रा॒त्रेः प्र॒चरेत् ।

रात्रिया॑ ए॒व तद्-यज॑मानो ऽव॑र्ति पा॒प्मानं॑ भ्रातृ॒व्यान॑पनुदते ॥

स ए॒ष उप॑वस॒थीये ऽह॑न्-द्विदे॒वत्यः॑ प॒शुरा॑लभ्यते ।

द्वयं॑ वा अ॒स्मिन् लो॒के यज॑मानः । अ॒स्थि च मा॒सं च॑ ।

अ॒स्थि चै॒व तेन॑ मा॒सं च॑ यज॑मानः स॒ सु॒कुरु॑ते ॥

ता वा ए॒ताः पञ्च॑ दे॒वताः॑ ।

अ॒ग्नीषो॑मा-व॒ग्निर्-मि॒त्रावरु॑णौ () । 45 (10)

T.B.1.5.9.8

पञ्च॑पञ्ची॒ वै यज॑मानः । त्वङ्मा॒सं स॒स्नावा॑स्थि म॒ज्जा ।

ए॒तमे॒व तत्प॑ञ्च॒धा वि॒हित॑मा॒त्मानं॑ व॒रुण॑पा॒शान्-मुञ्च॑ति ।

भे॒षज॑तायै॒ निर्व॑रुण॒त्वाय॑ ॥ त॒प्त॒भि र॒क्षन्द्वा॑भिः प्रा॒तर॑ह्वयन् ।

तस्मात्सप्त चतुरुत्तराणि छन्दांसि प्रातरनुवाकेऽनूच्यन्ते ॥

तमेतयो-पसमेत्यो-पासीदन् । उपास्मै गायता नर इति ।

तस्मा देतया बहिष्पवमान उपसद्यः ॥ 46 (9)

(ऐच्छन् - ननय - स्तिष्ठन्ते - ऽनूच्या - नूच्य सुवेणाधारमा
धार्य - रात्रिया एव तद् देवा अवर्ति पाप्मानं मृत्युमपजघ्निरे -
मित्रावरुणौ - +नव च) (A9)

Special Korvai

(देवा यजमानो देवा देवा यजमानो यजमानोऽलभन्त प्राचरँल्लभेत
प्रचरेदालभन्तालभेत मृत्युमपजघ्निरे भ्रातृव्यान्)

1.5.10 अनुवाकं 10 – त्रिवृदादिस्तोमरूपाणि सोमङ्गानि.

(आध्वरब्राह्मणम्)

T.B.1.5.10.1

स समुद्र उत्तरतः प्राज्वलद्-भूम्यन्तेन । एष वाव स समुद्रः ।

यच्चात्वालः । एष उ वेव स भूम्यन्तः । यद्वेद्यन्तः ।

तदेतत्-त्रिशलं त्रिपूरुषम् । तस्मात्-तं त्रिवितस्तं खनन्ति ॥

स सुवर्णरजताभ्यां कुशीभ्यां परिगृहीत आसीत् ।

तं यदस्या अद्ध्यजनयन् । तस्मादादित्यः । 47 (10)

T.B.1.5.10.2

अथ यथ् सुवर्णरजताभ्यां कुशीभ्यां परिगृहीत आसीत् ।
 साऽस्य कौशिकता ॥ तं त्रिवृताऽभि प्रास्तुवत । तं त्रिवृता ऽऽददत ।
 तं त्रिवृता ऽऽहरन् । यावती त्रिवृतो मात्रा ॥
 तं पञ्चदशेनाभि प्रास्तुवत । तं पञ्चदशेनाददत ।
 तं पञ्चदशेनाहरन् । यावती पञ्चदशस्य मात्रा ॥ 48 (10)

T.B.1.5.10.3

तः सप्तदशेनाभि प्रास्तुवत । तः सप्तदशेनाददत ।
 तः सप्तदशेनाहरन् । यावती सप्तदशस्य मात्रा ।
 तस्य सप्तदशेन ह्रियमाणस्य तेजो हरोऽपतत् ।
 तमेकविंशेनाभि प्रास्तुवत । तमेकविंशेनाददत ।
 तमेकविंशेनाहरन् । यावत्येकविंशस्य मात्रा ॥
 ते यत्-त्रिवृता स्तुवते ॥ 49 (10)

T.B.1.5.10.4

त्रिवृतैव तद्-यजमानमाददते । तं त्रिवृतैव हरन्ति ।
 यावती त्रिवृतो मात्रा । अग्निर्वै त्रिवृत् ।
 यावद्वा अग्नेर्दहतो धूम उदेत्यानुव्येति । तावती त्रिवृतो मात्रा ॥

अ॒ग्ने॒रे॒वैनं॑ तत् । मा॒त्रा॒ञ् सा॒यु॒ज्यञ् स॒लो॒क॒तां॑ ग॒म॒य॒न्ति॑ ॥

अथ॑ यत्पञ्चद॒शेन॑ स्तु॒वते॑ ।

पञ्चद॒शेनै॒व तद्-य॑ज॒मान-मा॑द॒दते॑ । 50 (10)

T.B.1.5.10.5

तं पञ्चद॒शेनै॒व ह॑रन्ति । याव॑ती पञ्चद॒शस्य॑ मा॒त्रा ।

च॒न्द्र॒मा वै पञ्चद॒शः । ए॒ष हि पञ्चद॒श्याम॑पक्षी॒यते॑ ।

पञ्चद॒श्या-मा॑पूर्यते । च॒न्द्र॒मस॑ ए॒वैनं॑ तत् ।

मा॒त्रा॒ञ् सा॒यु॒ज्यञ् स॒लो॒क॒तां॑ ग॒म॒य॒न्ति॑ ।

अथ॑ यत्सप्तद॒शेन॑ स्तु॒वते॑ । स॒प्तद॒शेनै॒व तद्-य॑ज॒मानमा॑द॒दते॑ ।

तञ् स॒प्तद॒शेनै॒व ह॑रन्ति । 51 (10)

T.B.1.5.10.6

याव॑ती सप्तद॒शस्य॑ मा॒त्रा । प्र॒जा॒प॒तिर्वै स॒प्तद॒शः ।

प्र॒जा॒प॒तेरे॒वैनं॑ तत् । मा॒त्रा॒ञ् सा॒यु॒ज्यञ् स॒लो॒क॒तां॑ ग॒म॒य॒न्ति॑ ।

अथ॑ यदे॒कवि॒शेन॑ स्तु॒वते॑ । ए॒कवि॒शेनै॒व तद्-य॑ज॒मान-मा॑द॒दते॑ ।

तमे॒कवि॒शेनै॒व ह॑रन्ति । याव॑त्ये॒कवि॒शस्य॑ मा॒त्रा ।

अ॒सौ वा आ॒दि॒त्य ए॒कवि॒शः । आ॒दि॒त्यस्यै॒वैनं॑ तत् । 52 (10)

T.B.1.5.10.7

मा॒त्रा॒ꣳ सा॒यु॒ज्यꣳ स॒लो॒क॒तां॑ ग॒म॒य॒न्ति॑ ॥ ते कु॒श्यौ॑ । व्य॒घ्नन् ।
 ते अ॒हो॒रा॒त्रे अ॒भ॒व॒ताम् । अ॒ह॒रे॒व सु॒व॒र्णा ऽभ॒वत् । र॒ज॒ता रा॒त्रिः ।
 स यदा॑दि॒त्य उ॒दे॒ति । ए॒तामे॒व तथ्सु॒व॒र्णा कु॒शीम॒नु स॒मे॒ति ।
 अथ॑ यद॒स्तमे॒ति । ए॒तामे॒व तद्-र॒ज॒तां कु॒शीम॒नु स॒म्वि॑शति () ॥
 प्र॒ह्लादो॑ ह॒ वै का॒या॒ध॒वः । वि॒रो॒च॒नꣳ स्वं पु॒त्रमु॒दा॒स्यत् ।
 स प्र॒द॒रोऽभ॒वत् । तस्मा॑त् प्र॒द॒रादु॒द॒कं ना॒चा॒मे॒त् ॥ 53 (14)

(आ॒दि॒त्यः – पञ्च॑द॒शस्य॑ मा॒त्रा – स्तु॒व॒ते – पञ्च॑द॒शेनै॒व तद्
 यज॑मा॒नमा॑द॒द॒ते – स॒प्तद॒शेनै॒व ह॒रन् – त्या॑दि॒त्यस्यै॒वैन॑न्तद्
 वि॒श॒ति च॒त्वारि॑ च) (A10)

1.5.11 अनुवाकं 11 – सवनीयपशुपुरोडाशाः (आध्वरब्राह्मणम्)

T.B.1.5.11.1

ये वै च॒त्वारः॑ स्तो॒माः । कृ॒तं तत् । अथ॑ ये पञ्च । क॒लिः सः ।
 तस्मा॑च्चतु॒ष्टोमः॑ । तच्चतु॒ष्टोम॑स्य चतु॒ष्टोम॑त्वम् ॥ तदा॑हुः ।
 क॒त॒मा॒नि ता॒नि ज्योती॑ꣳषि । य ए॒तस्य॑ स्तो॒मा इति॑ ।
 त्रि॒वृत्-पञ्च॑द॒शः स॒प्तद॒श एक॑वि॒ंशः । 54 (10)

T.B.1.5.11.2

ए॒तानि॒ वा॒व ता॒नि ज्योती॑षि॒ । य ए॒तस्य॒ स्तोमाः॑ ॥ सोऽब्र॑वीत् ।
स॒प्तद॒शेन॑ हि॒यमा॑णो॒ व्यले॑शिषि॒ । भिष॑ज्यत॒ मेति॑ ।
तम॑श्चि॒नौ धा॒नाभि॑-र॒भिष॑ज्यताम् । पू॒षा क॑र॒म्भेण॑ ।
भा॒रती॑ परि॒वापे॑ण । मि॒त्राव॑रु॒णौ प॑य॒स्यया॑ ॥ तदाहुः॑ । 55 (10)

T.B.1.5.11.3

यद॑श्चि॒भ्यां धा॒नाः । पू॒ष्णः क॑र॒म्भः । भा॒रत्यै॑ परि॒वापः॑ ।
मि॒त्राव॑रु॒णयोः प॑य॒स्याऽथ॑ ।
कस्मा॑दे॒तेषां॑ ह॒विषा॑मिन्द्र॒मेव॑ य॒जन्ती॑ति ।
ए॒ता ह्ये॒नं दे॒वता॑ इति॒ ब्रूयात्॑ ।
ए॒तैर् ह॒विर्भि॑-र॒भिष॑ज्य-स्तस्मा॑दिति॒ ॥
तं व॑स॒वोऽष्टा॑क॒पाले॑न प्रा॒तस्स॑वनेऽभिष॑ज्यन् ।
रु॒द्रा ए॒काद॑शक॒पाले॑न मा॒द्ध्य॑न्दि॒ने स॑वने ।
वि॒श्वे दे॒वा द्वा॑दशक॒पाले॑न तृ॒तीय॑स॒वने ॥ 56 (10)

T.B.1.5.11.4

स यद॒ष्टाक॑पालान् प्रा॒तस्स॑वने कुर्यात् ।
 ए॒काद॑शकपालान् मा॒द्ध्य॑न्दिने स॒वने ।
 द्वा॒दश॑कपाला॒ ऽ स्तृ॑तीय स॒वने । वि॒लोम॑ तद्-य॒ज्ञस्य॑ क्रियेत ।
 ए॒काद॑शकपालाने॒व प्रा॒तस्स॑वने कुर्यात् ।
 ए॒काद॑शकपालान् मा॒द्ध्य॑न्दिने स॒वने ।
 ए॒काद॑शकपाला॒ ऽ स्तृ॑तीय स॒वने । य॒ज्ञस्य॑ स॒लोम॑त्वाय ॥
 तदा॑हुः । यद् वसू॑नां प्रा॒तस्स॑वनम् () ।
 रु॒द्राणां॑ मा॒द्ध्य॑न्दिन॒ ऽ स॑वनम् । वि॒श्वेषां॑ दे॒वानां॑ तृ॒तीय॑स॒वनम् ॥
 अथ॑ कस्मा॑दे॒तेषां॑ ह॒विषा॑मिन्द्र॒मेव॑ य॒जन्ती॑ति ।
 ए॒ता ह्ये॑नं दे॒वता॑ इति ब्रूयात् ।
 ए॒तैर् ह॒विर्भिर॑भिष॒ज्य॒ ऽ स्त॑स्मा॒दिति॑ ॥ 57 (15)
 (ए॒कवि॒॑ंश-आ॑हु-स्तृ॒तीय॑स॒वने-प्रा॒तस्स॑वनं पञ्च च) (A11)

1.5.12 अनुवाकं 12 – सप्तछन्दांसि प्रपञ्च्यन्ते (आध्वरब्राह्मणम्)

T.B.1.5.12.1

तस्यावाचोऽवपादादबिभयुः । तमेतेषु सप्तसु छन्दः स्वश्रयन् ।
यदश्रयन् । तच्छ्रायन्तीयस्य श्रायन्तीयत्वम् । यदवारयन् ।
तद् वारवन्तीयस्य वारवन्तीयत्वम् ॥ तस्यावाच एवावपादादबिभयुः ।
तस्मा एतानि सप्त चतुरुत्तराणि छन्दाऽस्युपादधुः ।
तेषामति त्रीण्यरिच्यन्त । न त्रीण्युदभवन् । 58 (10)

T.B.1.5.12.2

स बृहतीमेवा-स्पृशत् । द्वाभ्यामक्षराभ्याम् । अहोरात्राभ्यामेव ॥
तदाहुः । कतमा सा देवाक्षरा बृहती । यस्यां तत् प्रत्यतिष्ठत् ।
द्वादश पौर्णमास्यः । द्वादशाष्टकाः । द्वादशामावास्याः ।
एषा वाव सा देवाक्षरा बृहती । 59 (10)

T.B.1.5.12.3

यस्यां तत् प्रत्यतिष्ठदिति ॥ यानि च छन्दाऽ-स्यत्यरिच्यन्त ।
यानि च नोदभवन् । तानि निर्वीर्याणि हीनान्यमन्यन्त ।
सा ऽब्रवीद्-बृहती । मामेव भूत्वा । मामुप सऽश्रयतेति ।
चतुर्भिरक्षरै-रनुष्टुग्-बृहतीं नोदभवत् ।

च॒तु॒र्भि॒र॒क्ष॒रैः॑ प॒ङ्क्ति॒र्-बृ॒ह॒ती-म॒त्य॒रि॒च्य॒त ।

तस्या॑मे॒तानि॑ च॒त्वार्य॑क्ष॒राण्य॑-प॒च्छि॒द्या-द॒धात् । 60 (10)

T.B.1.5.12.4

ते बृ॒ह॒ती ए॒व भू॒त्वा । बृ॒ह॒तीमु॒प॒ सम॑श्रयताम् ॥

अ॒ष्टाभि॑-र॒क्ष॒रैरु॒ष्णिग्-बृ॒ह॒तीं नो॑दभवत् ।

अ॒ष्टाभि॑र॒क्ष॒रैस्त्रि॒ष्टुग्-बृ॒ह॒ती-म॒त्य॒रि॒च्य॒त ।

तस्या॑मे॒ता-न्य॒ष्टाव॑क्ष॒राण्य॑-प॒च्छि॒द्याद॒धात् । ते बृ॒ह॒ती ए॒व भू॒त्वा ।

बृ॒ह॒तीमु॒प॒ सम॑श्रयताम् ।

द्वा॒द॒शभि॑-र॒क्ष॒रैर्-गा॒य॒त्री-बृ॒ह॒तीं नो॑दभवत् ।

द्वा॒द॒शभि॑-र॒क्ष॒रैर्-ज॒ग॒ती-बृ॒ह॒ती-म॒त्य॒रि॒च्य॒त ।

तस्या॑मे॒तानि॑ द्वा॒द॒शाक्ष॑राण्य॑-प॒च्छि॒द्याद॒धात् । 61 (10)

T.B.1.5.12.5

ते बृ॒ह॒ती ए॒व भू॒त्वा । बृ॒ह॒तीमु॒प॒ सम॑श्रयताम् ॥

सोऽब्र॑वीत्-प्र॒जाप॑तिः । छ॒न्दा॑सि रथो मे भवत ।

यु॒ष्माभि॑-र॒हमे॑त-म॒ध्वान॑मनु संच॒राणी॑ति ।

तस्य॑ गा॒य॒त्री च॒ ज॒ग॒ती च॒ प॒क्षाव॑भवताम् ।

उ॒ष्णि॒क्च॑ त्रि॒ष्टु॒च्च॑ प्र॒ष्ट्यौ॑ । अ॒नु॒ष्टु॒च्च॑ प॒ङ्क्ति॑श्च॒ धुर्यौ॑ ।

बृ॒ह॒त्ये॒वो॒द्धि॑र॒भव॑त् । स ए॒तं छ॑न्दो॒रथ॑मा॒स्थाय॑ () ।

ए॒त॒म॒द्ध्वा॑न॒म॒नु॒ सम॑चरत् । ए॒त॒ञ् ह॒ वै छ॑न्दो॒रथ॑मा॒स्थाय॑ ।

ए॒त॒म॒द्ध्वा॑न॒म॒नु॒ सं॑चरति । ये॒नै॒ष ए॒त॒थ् सं॑चरति ।

य ए॒वं वि॒द्वान् थ्सो॑मे॒न य॑जते । य उ॒चै॒नमे॒वं वि॑द ॥ 62 (16)

(अ॒भ॒वन् – वा॒व सा॒ दे॒वाक्ष॑रा बृ॒ह – त्य॑द॒धाद् – द्वा॑द॒शाक्ष॑रा॒ण्यप॑
छि॒द्या॑द॒धा – दा॒स्थाय॑ षट्च) (A12)

=====

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 12 Anuvaakams :-

(अ॒ग्नेः कृ॒त्ति॒का – यत् पु॒ण्यं – दे॒वस्य॑ स॒वि॒तुर् – ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नः
क – त्पृ॒तमे॒व – दे॒वा वा – आ॒युषः॑ प्रा॒ण – मि॒न्द्रो द॒धी॒चो –
दे॒वा॒सु॒राः स प्र॒जाप॑तिः – स स॒मु॒द्रो – ये वै च॒त्वार –
स्त॒स्या॒वा॒चो द्वा॒दश॑)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(अ॒ग्नेः कृ॒त्ति॒का – दे॒वगृ॑हा – ऋ॒तमे॒व – वै॒श्व॒दे॒वेन॑ – ते तद॑न्त –
तं प॒ञ्चद॑शेन – ते बृ॒हती॑ ए॒व द्वि॑षष्टिः)

First and Last Word of 5th Prapaatakam :-

(अ॒ग्नेः कृ॒त्ति॒का – य उ॑ चैनमे॒वं वै॑द)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके पञ्चमः प्रपाठकः

समाप्तः ॥

APPENDIX FOR 1.5.1.5

1.5.1.5 “पूर्णापश्चाद्{1}”, “यत्ते देवा अदधुः{2}”

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तादुन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय ।
तस्यान् देवा अधि सँवसन्त उत्तमे नाक् इह मादयन्तां ॥

यत्ते देवा अदधु भर्गधेयममावास्ये सँवसन्तो महित्वा ।
सानो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रयिं नो धेहि सुभगे सुवीरं ॥

(Appearing in TS 3.5.1.1)

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1
Prapaatakam 5 -TB 1.5

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	5	55
Anuvakam 2	9	93
Anuvakam 3	4	48
Anuvakam 4	2	26
Anuvakam 5	7	74
Anuvakam 6	7	70
Anuvakam 7	1	12
Anuvakam 8	3	30
Anuvakam 9	8	79
Anuvakam 10	7	74
Anuvakam 11	4	45
Anuvakam 12	5	56
Total →	62	662

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.6 प्रथमाष्टके षष्ठः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं

1.6.1 अनुवाकं 1 – अनुमत्याद्या इष्टयः

T.B.1.6.1.1

अनुमत्यै पुरोडाश-मष्टाकपालं निर्वपति ।

ये प्रत्यञ्चः शम्याया अवशीयन्ते । तन्नैर्ऋत-मेककपालम् ।

इयं वा अनुमतिः । इयं निर्ऋतिः । नैर्ऋतेन पूर्वेण प्रचरति ।

पाप्मानमेव निर्ऋतिं पूर्वा निरवदयते । एक कपालो भवति ।

एकधैव निर्ऋतिं निरवदयते । यदहुत्वा गार्हपत्य ईयुः । 1 (10)

T.B.1.6.1.2

रुद्रो भूत्वाऽग्निरनूत्थाय । अर्ध्वर्युं च यजमानं च हन्यात् ।

वीहि स्वाहा ऽहुतिं जुषाण इत्याह । आहुत्यैवैनं शमयति ।

नार्तिमाच्छ-त्यर्ध्वर्युर्न यजमानः । एकोल्मुकेन यन्ति ।

तद्धि निर्ऋत्यै भागधेयम् । इमां दिशं यन्ति ।

एषा वै निर्ऋत्यै दिक् ।

स्वायामेव दिशि निर्ऋतिं निरवदयते । 2 (10)

T.B.1.6.1.3

स्व॒कृत॑ इ॒रिणे॑ जु॒होति॑ प्र॒दरे॑ वा । ए॒तद्वै नि॒र्ऋ॒त्या आ॒यत॑नम् ।
 स्व ए॒वाय॑तने॒ नि॒र्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयते । ए॒ष ते॑ नि॒र्ऋ॒ते भा॒ग इ॒त्याह॑ ।
 नि॒र्दि॑शत्ये॒वैना॑म् । भू॒ते ह॒विष्म॑त्य॒सीत्या॑ह ।
 भू॒तिमे॒वोपा॑वर्तते । मु॒ञ्चे॒मम॑ह॒स इ॒त्याह॑ ।
 अ॒हस॑ ए॒वैनं॑ मुञ्चति । अ॒ङ्गु॒ष्ठाभ्यां॑ जु॒होति॑ । 3 (10)

T.B.1.6.1.4

अ॒न्तत॑ ए॒व नि॒र्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयते । कृ॒ष्णं वा॑सः कृ॒ष्णातू॑षं दक्षि॒णा ।
 ए॒तद्-वै नि॒र्ऋ॒त्यै रू॒पम् । रू॒पेणै॒व नि॒र्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयते ।
 अ॒प्रती॑क्षमा॒यन्ति॑ । नि॒र्ऋ॒त्या अ॒न्तर्हि॑त्यै ।
 स्वा॒हा नमो॑ य इ॒दं च॒कारे॑ति पु॒नरे॒त्य गार्ह॑पत्ये जु॒होति॑ ।
 आ॒हु॒त्यैव॑ नम॒स्यन्तो॑ गार्ह॑पत्य-मु॒पाव॑र्तन्ते ।
 आ॒नु॒मते॑न प्र॒चर॑ति । इ॒यं वा॑ अ॒नुम॑तिः । 4 (10)

T.B.1.6.1.5

इ॒यमे॒वास्मै॑ रा॒ज्यम॑नुमन्यते । धे॒नुर्-दक्षि॑णा । इ॒मामे॒व धे॒नुं कु॑रुते ।
 आ॒दि॒त्यं च॒रुं निर्व॑पति । उ॒भयी॑ष्वे॒व प्र॒जास्व॒भिषि॑च्यते ।
 दै॒वीषु॑ च॒ मानु॑षीषु च । व॒रो दक्षि॑णा । व॒रो हि॑ रा॒ज्यं स॑मृ॒द्ध्यै॑ ।

आ॒ग्ना॒वै॒ष्ण॒व-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं॑ नि॒र्व॒प॒ति॑ ।

अ॒ग्निः॑ सर्वा॑ दे॒वताः॑ । 5 (10)

T.B.1.6.1.6

वि॒ष्णु॒र्य॒ज्ञः॑ । दे॒वता॑श्चै॒व य॒ज्ञं चा॒व रु॒न्धे॑ । वा॒म॒नो॑ व॒ही दक्षि॑णा ।

यद्-व॒ही । ते॒ना॒ग्ने॒यः॑ । यद्-वा॒म॒नः॑ । ते॒न वै॒ष्ण॒वः॑ स॒मृ॒द्ध्यै॑ ।

अ॒ग्नी॒षो॒मी॒य-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं॑ नि॒र्व॒प॒ति॑ ।

अ॒ग्नी॒षो॒मा॒भ्यां॑ वा॒ इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑ह॒न्निति॑ ।

यद् अ॒ग्नी॒षो॒मी॒य-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं॑ नि॒र्व॒प॒ति॑ । 6 (10)

T.B.1.6.1.7

वा॒त्र॒घ्नमे॒व वि॒जित्यै॑ । हि॒रण्यं॑ दक्षि॒णा स॒मृ॒द्ध्यै॑ । इन्द्रो॑ वृ॒त्रं ह॒त्वा ।

दे॒वता॑भिश्चे॒न्द्रि॒येण॑ च॒ व्या॒र्द्ध्यत॑ ।

स ए॒तमै॑न्द्रा॒ग्न-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒ल-म॑पश्यत् । तन्नि॒र॒व॒पत् ।

ते॒न वै स॑ दे॒वता॑श्चे॒न्द्रि॒यं चा॒वा॒रु॒न्ध ।

यदै॑न्द्रा॒ग्न-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं॑ नि॒र्व॒प॒ति॑ ।

दे॒वता॑श्चै॒व ते॒नै॒न्द्रि॒यं च॒ यज॑मा॒नोऽव॑ रु॒न्धे ।

ऋ॒ष॒भो व॒ही दक्षि॑णा । 7 (10)

T.B.1.6.1.8

यद्-वही । तेनाग्नेयः । यदृषभः । तेनैन्द्रः समृद्ध्यै ।
 आग्नेयमष्टाकपालं निर्वपति । ऐन्द्रं दधि । यदाग्नेयो भवति ।
 अग्निर्वै यज्ञमुखम् । यज्ञमुखमेवर्द्धिं पुरस्ताद्धत्ते ।
 यदैन्द्रं दधि । 8 (10)

T.B.1.6.1.9

इन्द्रियमेवाव रुन्धे । ऋषभो वही दक्षिणा । यद्वही । तेनाग्नेयः ।
 यदृषभः । तेनैन्द्रः समृद्ध्यै ।
 यावतीर्वै प्रजा ओषधीना-महुताना-माश्नन् । ताः पराऽभवन् ।
 आग्रयणं भवति हुताद्याय । यजमानस्यापराभावाय । 9 (10)

T.B.1.6.1.10

देवा वा ओषधीष्वाजिमयुः । ता इन्द्राग्नी उदजयताम् ।
 तावेतमैन्द्राग्नं द्वादशकपालं निरवृणाताम् । यदैन्द्राग्नो भवत्युज्जित्यै ।
 द्वादशकपालो भवति । द्वादश मासाः सम्वत्सरः ।
 सम्वत्सरेणैवास्मा अन्नमवरुन्धे । वैश्वदेवश्चरुर् भवति ।
 वैश्वदेवं वा अन्नम् । अन्नमेवास्मै स्वदयति । 10 (10)

T.B.1.6.1.11

प्र॒थम॒जो व॒त्सो दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै । सौ॒म्य॒ऽश्या॑माकं चरुं निर्व॑पति ।
 सोमो॒ वा अ॒कृष्ट॑प॒च्यस्य॒ राजा॑ । अ॒कृष्ट॑प॒च्यमे॒वास्मै॑ स्व॒दय॑ति ।
 वा॒सो दक्षि॑णा । सौ॒म्य॒ऽहि दे॒वत॑या वा॒सः समृ॑द्ध्यै ।
 सर॑स्वत्यै चरुं निर्व॑पति । सर॑स्वते च॒रुम् । मि॒थुन॑मे॒वाव रु॑न्धे ।
 मि॒थुनौ गा॒वौ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै () । ए॒ति वा ए॒ष य॒ज्ञमु॒खादृ॑द्ध्यः ।
 यो॒ऽग्नेर्दे॒वता॑या ए॒ति । अ॒ष्टावे॒तानि॑ ह॒वी॒ऽषि भ॑वन्ति ।
 अ॒ष्टाक्ष॑रा गा॒यत्री । गा॒यत्रो॑ऽग्निः ।
 तेनै॒व य॒ज्ञमु॒खादृ॑द्ध्यः अ॒ग्नेर्दे॒वता॑यै नैति ॥ 11 (16)

(ई॒युर् - नि॒रव॑दयते - ऽङ्ग॒ष्ठाभ्यां॑ जु॒हो - त्यनु॑मतिर् - दे॒वता॑ -
 निर्व॑पति - व॒ही दक्षि॑णा - यदै॒न्द्रं द - ध्य॑पराभावाय -
 स्व॒दय॑ति - गा॒वौ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै षट्च) (A1)

1.6.2 अनुवाकं 2- चातुर्मास्ये वैश्वदेवहवींषि

T.B.1.6.2.1

वैश्व॑देवेन वै प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत । ताः सृ॒ष्टा न प्रा॑जायन्त ।
 सो॒ऽग्निर॑कामयत । अ॒हमि॒माः प्र॑जनयेयमिति ।

स प्रजापतये शुचमदधात् । सोऽशोचत्-प्रजामिच्छमानः ।
तस्माद्यं च प्रजा भुनक्ति यं च न । तावुभौ शोचतः
प्रजामिच्छमानौ । तास्वग्निमप्य सृजत् । ता अग्निरद्ध्यैत् ॥ 12 (10)

T.B.1.6.2.2

सोमो रेतोऽदधात् । सविता प्राजनयत् । सरस्वती वाचमदधात् ।
पूषा ऽपोषयत् । ते वा एते त्रिः सम्वत्सरस्य प्रयुज्यन्ते ।
ये देवाः पुष्टिपतयः । सम्वत्सरो वै प्रजापतिः ।
सम्वत्सरेणैवास्मै प्रजाः प्राजनयत् । ताः प्रजा जाता मरुतो घ्नन् ।
अस्मानपि न प्रायुक्षतेति ॥ 13 (10)

T.B.1.6.2.3

स एतं प्रजापतिर्मरुतं सप्तकपाल-मपश्यत् । तं निरवपत् ।
ततो वै प्रजाभ्योकल्पत । यन्मारुतो निरुप्यते । यज्ञस्य क्लृप्त्यै ।
प्रजाना-मघाताय । सप्तकपालो भवति । सप्तगणा वै मरुतः ।
गणश एवास्मै विशं कल्पयति । स प्रजापति-रशोचत् ॥ 14 (10)

T.B.1.6.2.4

याः पूर्वाः प्रजा असृक्षि । मरुतस्ता अवधिषुः ।
कथमपराः सृजेयेति । तस्य शुष्म आण्डं भूतं निरवर्तत ।

तद्व्युदहरत् । तदपोषयत् । तत् प्राजायत ।

आण्डस्य वा एतद् रूपम् । यदामिक्षा ॥ यद्व्युद्धरति । 15 (10)

T.B.1.6.2.5

प्रजा एव तद्-यजमानः पोषयति । वैश्वदेव्यामिक्षा भवति ।

वैश्वदेव्यो वै प्रजाः । प्रजा एवास्मै प्रजनयति । वाजिनमानयति ।

प्रजास्वेव प्रजातासु रेतो दधाति । द्यावापृथिव्य एककपालो भवति ।

प्रजा एव प्रजाता द्यावापृथिवीभ्या-मुभयतः परि गृह्णाति ।

देवासुराः सम्यन्ता आसन् । सोऽग्निरब्रवीत् । 16 (10)

T.B.1.6.2.6

मामग्रे यजत । मया मुखेनासुरां जेष्यथेति ।

मां द्वितीयमिति सोमोऽब्रवीत् । मया राज्ञा जेष्यथेति ।

मां तृतीयमिति सविता । मया प्रसूता जेष्यथेति ।

मां चतुर्थीमिति सरस्वती । इन्द्रियं वोऽहं धास्यामीति ।

मां पञ्चममिति पूषा । मया प्रतिष्ठया जेष्यथेति । 17 (10)

T.B.1.6.2.7

तेऽग्निना॑ मुखे॑नासुरानजयन् । सोमे॑न राजा॑ । सवि॒त्रा प्रसू॑ताः ।
 सर॑स्वतीन्द्रि॒य-म॑दधात् । पू॒षा प्रति॑ष्ठा ऽऽसीत् ।
 ततो॑ वै दे॒वा व्य॑जयन्त । यदे॒तानि॑ ह॒वीर्षि॑ निरुप्यन्ते विजि॑त्यै ।
 नोत्तर॑वेदिमुप- वपति । प॒शवो॑ वा उत्तर॑वेदिः ।
 अजा॑ता इव ह्ये॒तर॑हि प॒शवः॑ () ॥ 18 (10)

(ऐद् - इत्य - शोचद् - व्युद्धर - त्यब्रवीत् - प्रतिष्ठया जेष्यथे
 त्येतर॑हि प॒शवः॑) (A2)

1.6.3 अनुवाकं 3 - वैश्वदेवपर्गतानि विश्वेषाङ्गानि

T.B.1.6.3.1

त्रिवृ॑द्-ब॒र्हिर्-भ॑वति । मा॒ता पि॒ता पु॒त्रः । तदे॒व तन् मि॑थुनम् ।
 उ॒ल्बं ग॒र्भो ज॒रायु॑ । तदे॒व तन् मि॑थुनम् ।
 त्रे॒धा ब॒र्हिः सं॑नद्धं भवति । त्रय॑ इ॒मे लो॒काः ।
 ए॒ष्वेव॑ लो॒केषु॑ प्रति तिष्ठति ।
 ए॒क॒धा पुनः॑ सं॑नद्धं भवति ।
 ए॒क इव॑ ह्ययं लो॒कः ॥ 19 (10)

T.B.1.6.3.2

अ॒स्मिन्ने॒व तेन॑ लो॒के प्र॑ति ति॒ष्ठति॑ । प्र॒सुवो॑ भवन्ति ।
 प्र॒थम॒जामे॒व पु॒ष्टिम॑व रुन्धे । प्र॒थम॒जो व॒थ्सो दक्षि॑णा स॒मृद्ध्यै॑ ।
 पृ॒षदा॒ज्यं गृ॑ह्णाति । प॒शवो॑ वै पृ॒षदा॒ज्यम् । प॒शूने॒वाव रुन्धे॑ ।
 पञ्च॒गृही॑तं भवति । पाङ्क्ता॒ हि प॒शवः॑ । ब॒हुरूपं॑ भवति । 20 (10)

T.B.1.6.3.3

ब॒हुरूपा॑ हि प॒शवः॑ स॒मृद्ध्यै॑ । अ॒ग्निं म॑न्थन्ति ।
 अ॒ग्निमु॒खा वै प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत । यद॒ग्निं म॑न्थन्ति ।
 अ॒ग्निमु॒खा ए॒व तत् प्र॒जा यज॑मानः सृजते । न॒व प्र॒याजा॑ इज्यन्ते ।
 न॒वानू॒याजाः॑ । अ॒ष्टौ ह॒वीष्णि॑ । द्वा॒वाघा॑रौ । द्वा॒वाज्य॑भागौ । 21 (10)

T.B.1.6.3.4

त्रि॒ंश॒थ् संप॑द्यन्ते । त्रि॒ंश॒दक्ष॑रा वि॒राट् । अ॒न्नं वि॒राट् ।
 वि॒राजै॒वान्नाद्य॑मव रुन्धे । यज॑मानो वा ए॒कक॑पालः ।
 तेज॑ आ॒ज्यम् ॥ यदे॒कक॑पाल आ॒ज्यमा॑नयति ।
 यज॑मानमे॒व तेज॑सा स॒मर्द्ध॑यति । यज॑मानो वा ए॒कक॑पालः ।
 प॒शव॑ आ॒ज्यम् ॥ 22 (10)

T.B.1.6.3.5

यदे॒क॒क॒पा॒ल आ॒ज्य॒मा॒न॒य॒ति । यज॑मा॒नमे॒व प॒शु॒भिः॒ स॒म॒र्द्ध॒य॒ति ।
यद॒ल्प॒मा॒न॒ये॒त् । अ॒ल्पा ए॒नं प॒श॒वो भु॒ञ्जन्त॒ उप॒ति॒ष्ठे॒रन् ।
यद्-ब॒ह्वा॒न॒ये॒त् । ब॒हव॑ ए॒नं प॒श॒वो भु॒ञ्जन्त॒ उप॒ति॒ष्ठे॒रन् ।
ब॒ह्वा॒नी॒या॒विः पृ॒ष्ठं कुर्या॑त् । ब॒हव॑ ए॒वैनं॑ प॒श॒वो भु॒ञ्जन्त॒ उप॒ति॒ष्ठ॒न्ते ।
यज॑मा॒नो वा ए॒क॒क॒पा॒लः । यदे॒क॒क॒पा॒ल॒स्या॒व॒द्ये॒त् । 23 (10)

T.B.1.6.3.6

यज॑मा॒न॒स्या॒व॒द्ये॒त् । उ॒द्वा मा॒द्ये॒द्-यज॑मा॒नः । प्र वा मी॒ये॒त ।
स॒कृ॒दे॒व हो॒त॒व्यः । स॒कृ॒दि॒व हि सु॒व॒र्गो लो॒कः ।
हु॒त्वाऽभि जु॒होति॑ । यज॑मा॒नमे॒व सु॒व॒र्गं लो॒कं ग॒म॒यि॒त्वा ।
तेज॑सा॒ स॒म॒र्द्ध॒य॒ति । यज॑मा॒नो वा ए॒क॒क॒पा॒लः ।
सु॒व॒र्गो लो॒क आ॒ह॒व॒नी॒यः । 24 (10)

T.B.1.6.3.7

यदे॒क॒क॒पा॒ल-मा॒ह॒व॒नी॒ये जु॒होति॑ ।
यज॑मा॒नमे॒व सु॒व॒र्गं लो॒कं ग॒म॒य॒ति । यद्ध॑स्ते॒न जुहु॑यात् ।
सु॒व॒र्गा-ल्लो॒काद्-यज॑मा॒न-म॒व॒वि॒द्ध्ये॒त् । सु॒चा जु॒होति॑ ।
सु॒व॒र्ग॒स्य लो॒क॒स्य स॒म॒ष्ट्यै॑ । यत् प्रा॒ङ्प॒द्ये॒त ।

दे॒व॒लो॒क॒म॒भि॒ ज॒येत् । यद्-दक्षि॑णा पि॒तृ॒लो॒क॒म् ।

यत् प्रत्यक् । 25 (10)

T.B.1.6.3.8

रक्षा॑ँसि य॒ज्ञं ह॒न्युः । यदु॑दङ् । म॒नु॒ष्य॒लो॒क॒-म॒भि॒ज॒येत् ।

प्रति॑ष्ठितो हो॒त॒व्यः ।

ए॒क॒क॒पा॒लं वै प्र॑ति॒ति॒ष्ठ॒न्तं द्या॑वापृ॒थि॒वी अ॒नु प्र॑ति॒ति॒ष्ठ॒तः ।

द्या॑वापृ॒थि॒वी ऋ॒त॒वः । ऋ॒तून् य॒ज्ञः । य॒ज्ञं य॑ज॒मानः ।

य॑ज॒मानं प्र॒जाः । तस्मा॑त्-प्रति॑ष्ठितो हो॒त॒व्यः । 26 (10)

T.B.1.6.3.9

वा॒जिनो॑ य॒जति॑ । अ॒ग्नि॒र्वा॒युः सूर्यः॑ । ते वै वा॒जिनः॑ ।

ता॒ने॒व तद्-य॑जति । अथो॒ ख॒ल्वा॒हुः । छ॒न्दाँसि॑ वै वा॒जिन॑ इति॑ ।

ता॒न्ये॒व तद्-य॑जति । ऋ॒ख॒सामे॑ वा इन्द्र॑स्य ह॒री सोम॑पा॒नौ ।

तयोः॑ परि॒धय॑ आ॒धानम्॑ । वा॒जिनं॑ भा॒ग॒धेयम्॑ । 27 (10)

T.B.1.6.3.10

यद॑प्र॒हृत्य॑ परि॒धीञ्जु॑हु॒यात् । अ॒न्त॒रा॒धा॒नाभ्यां॑ घा॒सं प्र॑यच्छेत् ।

प्र॒हृत्य॑ परि॒धीञ्जु॑होति । नि॒रा॒धा॒नाभ्यामे॒व घा॒सं प्र॑यच्छति ।

ब॒र्हि॒षि वि॒षिञ्च॒न्वाजि॒न-मा॒नय॑ति । प्र॒जा वै ब॒र्हिः ।
 रे॒तो वाजि॑नम् । प्र॒जास्वे॒व रे॒तो द॑धाति । स॒मुप॑हूय भक्षयन्ति ।
 ए॒तथ् सो॑मपी॒था ह्ये॑ते () । अथो॑ आ॒त्मन्ने॒व रे॒तो द॑धते ।
 यज॑मान उत्त॒मो भ॑क्षयति ।
 प॒शवो॒ वै वाजि॑नम् । यज॑मान ए॒व प॒शून् प्र॑तिष्ठापयन्ति ॥ 28 (14)
 (लो॒को - ब॒हुरु॒पं भ॒व - त्याज्य॑भा॒गौ - प॒शव॒ आज्य॑ - म॒वद्ये॑ -
 दा॒हव॒नीयः॑ - प्र॒त्यक् - तस्मा॑त् प्र॒तिष्ठि॑तो हो॒तव्यो॑ -
 भा॒गधे॑य - मे॒ते च॒त्वारि॑ च) (A3)

1.6.4 अनुवाकं 4 - वरुणप्रघासाः

T.B.1.6.4.1

प्र॒जाप॑तिः सवि॒ता भू॒त्वा प्र॒जा अ॑सृजत । ता ए॒नम॑त्यमन्यन्त ।
 ता अ॒स्माद॒पाक्रा॑मन् । ता वरु॑णो भू॒त्वा प्र॒जा वरु॑णेनाग्राहयत् ।
 ताः प्र॒जा वरु॑णगृही॒ताः । प्र॒जाप॑तिं पु॒नरु॑पाधावन्नाथ-मिच्छ॒मानाः॑ ।
 स ए॒तान्-प्र॒जाप॑तिर्-वरु॑ण प्रघा॒सानप॑श्यत् । तान्नि॒रव॑पत् ।
 तैर्वै स प्र॒जा वरु॑ण-पा॒शाद॑मुञ्चत् ।
 यद्-वरु॑ण-प्रघा॒सा नि॒रुप्य॑न्ते ॥ 29 (10)

T.B.1.6.4.2

प्र॒जाना॒मवरु॑णग्राहाय । तासां॑ दक्षि॒णो बा॒हुर् न्यक्न॑ आसीत् ।
 स॒व्यः प्र॑सृतः । स ए॒तां द्वि॒तीयां॑ दक्षि॒णतो॑ वेदिमुदहन् ।
 ततो॑ वै स प्र॒जानां॑ दक्षि॒णं बा॒हुं प्रा॑सारयत् ।
 यद्-द्वि॒तीयां॑ दक्षि॒णतो॑ वेदिमुद्ध॑न्ति ।
 प्र॒जाना॒मेव तद्-यज॑मानो दक्षि॒णं बा॒हुं प्र॑सारयति ।
 तस्मा॑च्चातुर्मा॒स्यया॒ज्यमु॑ष्मिन् लो॒क उ॑भयाबाहुः ।
 य॒ज्ञाभि॑जित॒ ह्यस्य॑ । पृ॒थमा॒त्राद्-वेदी॑ असंभिन्ने भवतः । 30 (10)

T.B.1.6.4.3

तस्मात्-पृ॒थमा॒त्रं व्य॑सौ । उत्तर॑स्यां वे॒द्यामु॑त्तरवेदिमुप॑ वपति ।
 प॒शवो॑ वा उत्तर॑वेदिः । प॒शूने॒वाव रु॑न्धे । अथो॑ य॒ज्ञप॒रुषो॑ऽनन्तरित्यै ।
 ए॒तद्-ब्रा॑ह्मणान्ये॒व पञ्च॑ ह॒वीषि॑ । अथै॒ष ऐ॒न्द्रा॒ग्नो भ॑वति ।
 प्रा॒णापा॒नौ वा ए॒तौ दे॒वाना॑म् । यदि॑न्द्रा॒ग्नी ।
 यदै॒न्द्रा॒ग्नो भ॑वति । 31 (10)

T.B.1.6.4.4

प्रा॒णा॒पा॒ना॒वे॒वा॒व॒ रु॒न्धे । ओ॒जो॒ ब॒लं॒ वा॒ ए॒तौ॒ दे॒वा॒ना॒म् । य॒दि॒न्द्रा॒ग्नी॒ ।
य॒दै॒न्द्रा॒ग्नो॒ भ॒व॒ति॒ । ओ॒जो॒ ब॒ल॒मे॒वा॒व॒ रु॒न्धे । मा॒रु॒त्या॒मि॒क्षा॒ भ॒व॒ति॒ ।
वा॒रु॒ण्या॒मि॒क्षा॒ । मे॒षी॒ च॒ मे॒षश्च॒ भ॒व॒तः॒ । मि॒थु॒ना॒ ए॒व॒ प्र॒जा
व॒रु॒ण॒पा॒शा॒न्-मु॒ञ्च॒ति॒ । लो॒म॒शौ॒ भ॒व॒तो॒ मे॒द्ध्य॒त्वा॒य॒ । 32 (10)

T.B.1.6.4.5

श॒मी॒पर्णा॒न्यु॒प॒ व॒प॒ति॒ । घा॒स॒मे॒वा॒भ्या॒मपि॑ य॒च्छ॒ति॒ ।
प्र॒जा॒प॒ति॒म॒न्ना॒द्यं॒ नो॒पा॒न॒मत् ।
स॒ ए॒ते॒न॒ श॒ते॒र्ध्मे॒न॒ ह॒वि॒षा॒ ऽन्ना॒द्य॒म-वा॒रु॒न्ध॒ ।
यत्॒ परः॑ श॒तानि॑ श॒मी॒पर्णा॒नि॒ भ॒व॒न्ति॒ । अ॒न्ना॒द्य॒स्या॒व-रु॒द्ध्यै॒ ।
सौ॒म्या॒नि॒ वै क॒री॒रा॒णि॒ ।
सौ॒म्या॒ ख॒लु॒ वा आ॒हु॒ति॒र् दि॒वो॒ वृ॒ष्टिं॑ च्या॒व॒य॒ति॒ ।
यत्-क॒री॒रा॒णि॒ भ॒व॒न्ति॒ । सौ॒म्य॒यै॒वा॒हु॒त्या॒ दि॒वो॒ वृ॒ष्टि॒म॒व॒ रु॒न्धे॒ ()॒ ।
का॒य॒ ए॒क॒क॒पा॒लो॒ भ॒व॒ति॒ । प्र॒जा॒नां॑ कं॒त्वा॒य॒ ।
प्र॒ति॒पू॒रु॒षं॑ क॒र॒म्भ॒ पा॒त्रा॒णि॒ भ॒व॒न्ति॒ ।
जा॒ता॒ ए॒व॒ प्र॒जा॒ व॒रु॒ण॒पा॒शा॒न्-मु॒ञ्च॒ति॒ । ए॒क-म॒ति॒रि॒क्त॒म् ।

ज॒नि॒ष्य॒मा॒णा ए॒व प्र॒जा व॒रु॒णपा॒शान्-मुञ्च॑ति ॥ 33 (16)

(नि॒रु॒प्यन्ते॑- भ॒वतो॑ - भ॒वति॑ - मे॒द्ध्य॒त्वाय॑ - रु॒न्धे षट्च॑) (A4)

1.6.5 अनुवाकं 5 – तच्छेषः

T.B.1.6.5.1

उ॒त्तर॒स्यां वे॒द्याम॒न्यानि॑ ह॒वीं॒षि सा॑दयति । दक्षि॑णायां मा॒रुती॑म् ।

अ॒प॒धु॒रमे॒वैना॑ यु॒नक्ति॑ । अथो॒ ओज॑ ए॒वासा॑मव॒हरति॑ ।

तस्मा॑द्-ब्र॒ह्मण॑श्च क्ष॒त्राच्च॑ वि॒शोऽन्य॑तोऽप॒क्रमि॑णीः ।

मा॒रुत्या॑ पू॒र्वया॑ प्र॒चर॑ति । अ॒नृत॑मे॒वाव॑ यज॒ते । वा॒रु॒ण्योत्त॑रया ।

अ॒न्तत॑ ए॒व व॒रु॒णम॑व-यज॒ते । यदे॒वाद्ध्व॑र्युः क॒रोति॑ । 34 (10)

T.B.1.6.5.2

तत् प्र॒तिप्र॑स्था॒ता क॑रोति । तस्मा॑द्-यच्छ्रे॒यान्-क॑रोति ।

तत् पा॒पीया॑न्-क॒रोति॑ । प॒त्नीं वा॑चयति । मे॒द्ध्यामे॒वैनां॑ क॒रोति॑ ।

अथो॒ तप॑ ए॒वैना॑मु॒प न॑यति । यज्जा॒रं स॑न्तं न प्र॒ब्रूया॑त् ।

प्रि॒यं ज्ञा॒तिं रु॑न्ध्यात् । अ॒सौ मे॑ जा॒र इति॑ निर्दि॒शेत् ।

नि॒र्दि॒श्यै॒वैनं॑ व॒रु॒णपा॑शेन ग्राहयति । 35 (10)

T.B.1.6.5.3

प्र॒घा॒स्यान् ह॒वाम॒ह इति॑ प॒त्नी-मु॒दान॑यति । अ॒ह॒तै॒वैन॑ाम् ।
यत्-प॒त्नी पु॒रोनु॒वाक्या॑मनु ब्रू॒यात् । निर्वी॑र्यो यज॑मानः स्यात् ।
यज॑मानो ऽन्वा॒ह । आ॒त्मन्ने॒व वी॒र्यं ध॑त्ते ।
उ॒भौ या॒ज्याꣳ स॒वीर्य॑त्वाय । यद्ग्रा॒मे यद॑रण्य इत्या॒ह ।
यथो॒दित॑मे॒व वरु॑णम॒व यज॑ते ।
यज॑मान॒दे॒वत्यो॑ वा आ॒हव॑नीयः । 36 (10)

T.B.1.6.5.4

भ्रा॒तृव्य॑ दे॒वत्यो॑ दक्षि॑णः । यदा॒हव॑नीये जुहु॒यात् ।
यज॑मानं वरु॑णपा॒शेन॑ ग्राहयेत् । दक्षि॑णे ऽ॒ग्नौ जु॑होति ।
भ्रा॒तृव्यमे॒व वरु॑णपा॒शेन॑ ग्राहयति । शूर्पे॑ण जुहोति ।
अन्य॑मे॒व वरु॑णम॒व यज॑ते । शी॒र्ष॒न्नधि॑ नि॒धाय॑ जुहोति ।
शी॒र्ष॒त ए॒व वरु॑णम॒व यज॑ते । प्र॒त्यङ्तिष्ठ॑ञ्जुहोति । 37 (10)

T.B.1.6.5.5

प्र॒त्यङ्गे॒व वरु॑णपा॒शान्-नि॑र्मुच्यते । अ॒क्र॒न्कर्म॑ कर्म॒कृत॑ इत्या॒ह ।
दे॒वानृ॑णं नि॒रव॑दाय । अ॒नृणा॑ गृ॒हानु॑प-प्रेतेति॑ वावै॒तदा॑ह ।
वरु॑ण गृही॒तं वा॑ ए॒तद्-य॒ज्ञस्य॑ । यद्-य॒जुषा॑ गृही॒तस्याति॑रिच्यते ।

तुषाश्च निष्कासश्च । तुषैश्च निष्कासेन चावभृथमवैति ।

वरुण-गृहीतेनैव वरुणमवयजते । अपोऽवभृथमवैति । 38 (10)

T.B.1.6.5.6

अप्सु वै वरुणः । साक्षादेव वरुणमव यजते ।

प्रतियुतो वरुणस्य पाश इत्याह । वरुणपाशादेव निर्मुच्यते ।

अप्रतीक्ष-मायन्ति । वरुणस्यान्तर्हित्यै । एधोऽस्येधिषीमहीत्याह ।

समिधैवाग्निं नमस्यन्त उपायन्ति । तेजोऽसि तेजो मयि धेहीत्याह ।

तेज एवात्मन्धत्ते () ॥ 39 (10)

(करोति - ग्राहय - त्याहवनीय - स्तिष्ठज्जुहो - त्यपोऽवभृथमवैति
- धत्ते) (A5)

1.6.6 अनुवाकं 6 - साकमेधाः

T.B.1.6.6.1

देवासुराः सम्यन्ता आसन् । सोऽग्निरब्रवीत् ।

ममेय-मनीकवती तनूः । तां प्रीणीत । अथासुरानभि भविष्यथेति ।

ते देवा अग्नयेऽनीकवते पुरोडाशमष्टाकपालं निरवपन् ।

सोऽग्निरनीकवान्त् स्वेन भागधेयेन प्रीतः ।

चतु॒र्द्धा ऽनी॑का-न्यजनयत ।

ततो॑ दे॒वा अ॒भवन् । परा॑ ऽसुराः । 40 (10)

T.B.1.6.6.2

यद॒ग्नये॑ ऽनी॒कव॑ते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं निर्वपति ।

अ॒ग्निमे॒वानि॑कवन्त॒ऽस्वेन॑ भा॒गधे॑र्येन प्रीणाति ।

सो॒ऽग्निर॑नी॒कवा॑न्त्स्वेन॑ भा॒गधे॑र्येन प्रीतः ।

चतु॒र्द्धा ऽनी॑कानि जनयते । अ॒सौ वा आ॑दि॒त्योऽग्नि॑-रनी॒कवान् ।

तस्य॑ र॒श्मयो॑ ऽनी॒कानि॑ । सा॒क॒ऽसूर्ये॑णोद्वता निर्वपति ।

सा॒क्षादे॒वास्मा॑ अनी॒कानि॑ जनयति । ते॒ऽसुराः॑ परा॒जिता॑ यन्तः ।

द्यावा॑पृथि॒वी उपा॑श्रयन् । 41 (10)

T.B.1.6.6.3

ते दे॒वा म॒रुद्भ्यः॑ सा॒न्तप॑नेभ्यश्चरुं निरवपन् ।

तां द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑-मे॒वोभ॑यतः समतपन् ।

यन्म॒रुद्भ्यः॑ सा॒न्तप॑नेभ्यश्चरुं निर्वपति ।

द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑मे॒व तदु॑भयतो यजमानो भ्रातृ॒व्यान्त्सं॑तपति ।

म॒द्ध्यन्दि॑ने निर्वपति । तर्हि॒ हि ते॑ऽक्षि॒ण्णं॑ तपति । च॒रुर्भ॑वति ।

सर्व॑त ए॒वैनान्त् संत॑पति । ते दे॒वाः श्वो विज॑यि॒नः सन्तः॑ ।

सर्वा॑सां दु॒ग्धे गृ॑हमे॒धीयं॑ च॒रुं निर॑वपन् । 42 (10)

T.B.1.6.6.4

आशि॑ता ए॒वाद्यो॑पवसाम । कस्य॑ वाऽहे॒दम् । कस्य॑ वा श्वो भ॑वितेति ।

स शृ॒तोऽभ॑वत् । तस्याहु॑तस्य॒ नाश्ज॑न् । न हि दे॒वा अहु॑तस्या॒श्जन्ति॑ ।

तेऽब्रु॑वन् । कस्मा॑ इ॒मं हौ॑ष्याम॒ इति॑ ।

मरु॑द्भ्यो गृ॒हमे॒धिभ्य॑ इत्यब्रु॑वन् ।

तं मरु॑द्भ्यो गृ॒हमे॒धिभ्योऽजु॑हवुः । 43 (10)

T.B.1.6.6.5

ततो॑ दे॒वा अभ॑वन् । पराऽसु॑राः । यस्यै॒वं वि॑दुषो मरु॑द्भ्यो

गृ॒हमे॒धिभ्यो॑ गृ॒हे जु॑ह्वति । भव॑त्यात्म॒ना । पराऽस्य॑ भ्रातृ॒व्यो भ॑वति ।

यद्वै य॒ज्ञस्य॑ पा॒कत्रा॑ क्रि॒यते॑ । प॒श॒व्यं तत् । पा॒कत्रा॑ वा ए॒तत्क्रि॑यते ।

यन्ने॑द्ध्माब॒र्हिर्-भ॑वति । न सा॒मिधे॒नी-र॒न्वाह॑ । 44 (10)

T.B.1.6.6.6

न प्र॒याजा॑ इ॒ज्यन्ते॑ । नानू॒याजाः॑ । य ए॒वं वे॑द । प॒शु॒मान् भ॑वति ।

आज्य॑भागौ यजति । य॒ज्ञस्यै॒व चक्षु॑षी॒ नान्त॑रेति ।

म॒रुतो॑ गृ॒हमे॒धि॒नो य॑जति । भा॒ग॒धे॒ये-नै॒वैनान्त्-स॑म॒र्द्धय॑ति ।

अ॒ग्नि॒ऽस्वि॒ष्टकृ॑तं यँजति॒ प्रति॑ष्ठित्यै । इडा॑न्तो भवति () ।

प॒शवो॑ वा इडा॑ । प॒शुष्वे॒वोप॑रि॒ष्टात् प्र॑ति तिष्ठति ॥ 45 (12)

(अ॒सुरा॑ - अ॒श्रय॑न् - गृ॒हमे॒धीयं॑ च॒रुं नि॒रव॑पन् - न॒जुह॑वु -
र॒न्वा - हेडा॑न्तो भवति द्वे च) (A6)

1.6.7 अनुवाकं 7 - तच्छेषः

T.B.1.6.7.1

यत्प॒त्नी गृ॒हमे॒धीय॑-स्या॒श्जी॒यात् । गृ॒हमे॒द्ध्ये॑व स्यात् ॥

वि त्व॑स्य य॒ज्ञ ऋ॒ध्ये॑त । य॒न्ना॒श्जी॒यात् । अ॒गृहमे॒धी स्या॑त् ।

नास्य॑ य॒ज्ञो व्यृ॑द्ध्येत । प्र॒ति॒वेशं॑ प॒चेयुः॑ । तस्या॑श्जीयात् ॥

गृ॒हमे॒द्ध्ये॑व भवति । नास्य॑ य॒ज्ञो व्यृ॑द्ध्यते । 46 (10)

T.B.1.6.7.2

ते दे॒वा गृ॒हमे॒धीये॑नेष्ट्वा । आ॒शि॒ता अ॑भवन् । आ॒ज्ज॒ताभ्य॑ज्जत ।

अनु॑ व॒त्सा-न॑वा॒सय॑न् । तेभ्यो॑ऽसुराः॒ क्षु॒धं प्रा॑हि॒ण्वन् ।

सा दे॒वेषु॑ लो॒कम॑वित्त्वा । अ॒सुरा॑न्-पुन॑रगच्छत् । गृ॒हमे॒धीये॑नेष्ट्वा ।

आ॒शि॒ता भ॑वन्ति । आ॒ज्ज॒तेभ्य॑ज्जते । 47 (10)

T.B.1.6.7.3

अनु॑ व॒थ्सान्॑ वा॒सय॑न्ति ।
 भ्रातृ॑व्यायै॒व तद्-यज॑मानः॒ क्षुधं॑ प्रहि॒णोति॑ ।
 ते दे॒वा गृ॒हमे॒धीये॑नेष्ट्वा । इन्द्रा॑य निष्का॒सं न्य॑दधुः ।
 अ॒स्माने॒व श्व इन्द्रो॑ निहि॒तभा॒ग उपा॑वर्ति॒तेति॑ ।
 तानिन्द्रो॑ निहि॒तभा॒ग उपा॑वर्तत । गृ॒हमे॒धीये॑नेष्ट्वा ।
 इन्द्रा॑य निष्का॒सं निद॑द्ध्यात् । इन्द्र॑ ए॒वैनं॑
 निहि॒तभा॒ग उपा॑वर्तते । गार्॒हप॑त्ये जुहोति । 48 (10)

T.B.1.6.7.4

भा॒गधे॑ये॒नेवैन॑ꣳ सम॑र्द्धयति । ऋष॑भमा॒ह्वय॑ति ।
 व॒षट्का॒र ए॒वास्य॑ सः ।
 अथो॑ इन्द्रि॒यमे॒व तद्-वी॒र्यं॑ यज॑मानो भ्रातृ॑व्यस्य वृङ्क्ते ।
 इन्द्रो॑ वृ॒त्रꣳ ह॒त्वा । परां॑ प॒राव॑त-मगच्छत् ।
 अपा॑राधमि॒ति म॑न्यमानः । सोऽब्र॑वीत् ।
 क इ॒दं वे॑दिष्य॒तीति॑ । तेऽब्रु॑वन् म॒रुतो॑ वरं॑ वृ॒णाम॑है । 49 (10)

T.B.1.6.7.5

अथ वयं वे॒दाम । अ॒स्मभ्य॑मे॒व प्र॒थम॑ ह॒विर्नि॑रु॒प्याता॑ इति ।

त ए॒नम॑द्ध्य-क्रीडन् । तत्क्री॒डिनां॑ क्रीडि॒त्वम् ।

यन् म॒रुद्भ्यः॑ क्री॒डिभ्यः॑ प्र॒थम॑ ह॒विर्नि॑रु॒प्यते॑ विजित्यै ।

साक॑ सूर्ये॒णोद्य॑ता निर्वपति ।

ए॒तस्मिन्॑ वै लो॒क इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑हन्त् समृ॒द्ध्यै ।

ए॒तद्-ब्रा॑ह्मणान्ये॒व प॒ञ्च ह॒वीषि॑ । ए॒तद्-ब्रा॑ह्मण ए॒न्द्रा॒ग्नः ।

अथैष ऐ॒न्द्रश्च॑रुर्-भवति () । 50 (10)

T.B.1.6.7.6

उ॒द्धारं॑ वा ए॒तमिन्द्र॑ उदहरत । वृ॒त्रं ह॒त्वा । अ॒न्यासु॑ दे॒वता॑स्वधि ।

य॒देष॑ ऐ॒न्द्र-श्च॑रुर् भवति । उ॒द्धारमे॒व तं य॑ज॒मान॑ उ॒द्धर॑ते ।

अ॒न्यासु॑ प्र॒जास्वधि॑ । वैश्च॒कर्म॑ण ए॒क॒क॒पालो॑ भवति ।

विश्वा॑न्ये॒व तेन॑ क॒र्माणि॑ यज॒मानो॑ ऽवरुन्धे ॥ 51 (8)

(ऋ॒द्ध्यते॑-भ्य॑ज्जते-जुहोति-वृ॒णाम॑है-भवत्य- +ष्टौ च) (A7)

1.6.8 अनुवाकं 8 – पितृयज्ञः

T.B.1.6.8.1

वै॒श्व॒दे॒वेन॒ वै प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत ।
 ता वरुण-प्र॒घासै॑र्-वरुणपा॒शादमु॑ञ्चत् । सा॒कमे॒धैः प्र॑त्यस्थापयत् ।
 त्र्यम्ब॒कै रु॒द्रं नि॒रवा॑दयत । पि॒तृय॑ज्ञेन सुव॒र्गं लो॒कम॑गमयत् ।
 यद्-वै॒श्व॒दे॒वेन॒ यज॑ते । प्र॒जा ए॒व तद्-य॑जमानः सृजते ।
 ता वरुण-प्र॒घासै॑र्-वरुणपा॒शान्-मु॑ञ्चति ।
 सा॒कमे॒धैः प्र॑तिष्ठापयति । त्र्यम्ब॒कै रु॒द्रं नि॒रव॑दयते । 52 (10)

T.B.1.6.8.2

पि॒तृय॑ज्ञेन सुव॒र्गं लो॒कं ग॑मयति । दक्षि॒णतः प्रा॑चीनावी॒ती निर्व॑पति ।
 दक्षि॒णावृ॑द्धि पि॒तृणा॑म् । अना॑दृत्य तत् । उत्त॒रत ए॒वोप॑वीय निर्व॑पेत् ।
 उ॒भये हि दे॒वाश्च पि॒तर॑श्चे॒ज्यन्ते॑ । अथो॒ यदे॒व दक्षि॑णार्द्धेऽधि श्रय॑ति ।
 तेन॑ दक्षि॒णावृ॑त् । सोमा॑य पि॒तृम॑ते पु॒रोडा॑शं षट्क॑पालं निर्व॑पति ।
 स॒म्व॑त्सरो वै सोमः पि॒तृमा॑न् । 53 (10)

T.B.1.6.8.3

स॒म्व॑त्सरमे॒व प्री॑णाति । पि॒तृभ्यो॑ बर्हिषद्भ्यो॑ धा॒नाः ।
 मा॒सा वै पि॒तरो॑ बर्हिषद्ः । मा॒साने॑व प्री॑णाति ।

यस्मिन् वा ऋतौ पुरुषः प्रमीयते । सोऽस्यामुष्मिन् लोके भवति ।

बहुरूपा धाना भवन्ति । अहोरात्राणा-मभिजित्यै ।

पितृभ्योऽग्निष्वात्तेभ्यो मन्थम् ।

अर्द्धमासा वै पितरोऽग्निष्वात्ताः । 54 (10)

T.B.1.6.8.4

अर्द्धमासानेव प्रीणाति । अभिवान्यायै दुग्धे भवति ।

सा हि पितृदेवत्यं दुहे । यत् पूर्णम् । तन् मनुष्याणाम् ।

उपर्यर्द्धो देवानाम् । अर्द्धः पितृणाम् । अर्द्ध उपमन्थति ।

अर्द्धो हि पितृणाम् । एकयोपमन्थति । 55 (10)

T.B.1.6.8.5

एका हि पितृणाम् । दक्षिणोपमन्थति । दक्षिणा वृद्धि पितृणाम् ।

अनारभ्योपमन्थति । तद्धि पितृन्-गच्छति ।

इमां दिशं वेदिमुद्धन्ति ।

उभये हि देवाश्च पितरश्चेज्यन्ते । चतुः सक्तिर्भवति ।

सर्वा ह्यनु दिशः पितरः । अखाता भवति । 56 (10)

T.B.1.6.8.6

खा॒ता हि दे॒वाना॑म् । म॒द्ध्यतो॑ ऽग्नि॒राधी॑यते ।
 अ॒न्ततो॑ हि दे॒वाना॑-माधी॒यते॑ ।
 वर्॒षी॒यानि॒द्ध्म इ॒द्ध्माद्-भ॑वति॒ व्यावृ॑त्त्यै ।
 परि॑ श्रयति । अ॒न्तर्.हि॒तो हि पि॒तृलो॒को म॑नुष्यलो॒कात् ।
 यत्-परु॑षि दि॒नम् । तद्-दे॒वाना॑म् ।
 यद॒न्तरा॑ । तन्-म॑नुष्या॒णाम् । 57 (10)

T.B.1.6.8.7

यथ् समू॑लम् । तत् पि॒तृणा॑म् । समू॑लं ब॒र्हिर्-भ॑वति॒ व्यावृ॑त्त्यै ।
 दक्षि॑णा स्तृ॒णाति॑ । दक्षि॑णा वृ॒द्धि पि॒तृणा॑म् । त्रिः पर्ये॑ति ।
 तृती॑ये वा इ॒तो लो॒के पि॒तरः॑ । ताने॒व प्री॑णाति ।
 त्रिः पुनः॑ पर्ये॑ति । षट्थ॑संपद्यन्ते । 58 (10)

T.B.1.6.8.8

षड्वा ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तूने॒व प्री॑णाति । यत् प्र॒स्तरं॑ य॒जुषा॑ गृ॒ह्णी॒यात् ।
 प्र॒मायु॑को यज॒मानः॑ स्यात् । यन्न गृ॒ह्णी॒यात् । अ॒नाय॒तनः॑ स्यात् ।

तू॒ष्णीमे॒व न्य॒स्येत् । न प्र॒मायु॑को भ॒वति । ना॒नाय॑तनः ।

यत्-त्रीन्-परि॒धीन् परि॑द॒ध्यात् । 59 (10)

T.B.1.6.8.9

मृ॒त्युना॑ यज॒मानं॑ परि॑ गृ॒ह्णीयात् । यन्न॑ परि-द॒ध्यात् ।

रक्षा॑ँसि य॒ज्ञं ह॑न्युः । द्वौ परि॒धी परि॑दधाति । रक्ष॑सा-मप॒हत्यै ।

अथो॑ मृ॒त्योरे॒व यज॒मान-मु॑त्सृजति ।

यत् त्री॑णि त्री॑णि ह॒वीं॑ष्युदा॒हरे॑युः । त्रय॑स्त्रय एषाँ॑ सा॒कं प्र॑मीयेरन् ।

एकै॑क-म॒नूची॑ना-न्युदा॒हर॑न्ति ।

एकै॑क ए॒वैषाम॑न्वञ्चः प्र॑मीयते () । क॒शिपु॑ कशिप॒व्याय॑ ।

उ॒प॒ब॒र्हण॑-मु॒प॒ब॒र्ह॒ण्याय॑ । आञ्ज॑न-माञ्ज॒न्याय॑ ।

अ॒भ्यञ्ज॑न-म॒भ्यञ्ज॒न्याय॑ । य॒थाभा॒गमे॒वैनान्॑ प्रीणाति ॥ 60 (15)

(निर॑व॒दय॑ते - पि॒तृ॒मा - न॑ग्नि॒ष्वात्ता - ए॒कयो॑प॒मन्थ॑ - त्य॒खा॑ता

भव॑ति-म॒नुष्या॑णां - प॒द्यन्ते॑ - परि॑द॒ध्यान् - मी॑य॒ते पञ्च॑ च) (A8)

1.6.9 अनुवाकं 9 – तच्छेषः

T.B.1.6.9.1

अ॒ग्नये॑ दे॒वेभ्यः॑ पि॒तृभ्यः॑ समि॒द्ध्यमा॑नाया॒नुब्रू॑हीत्या॒ह ।
 उ॒भये॑ हि दे॒वाश्च॑ पि॒तरश्चे॒ज्यन्ते॑ ॥ ए॒काम॑न्वा॒ह । ए॒का हि॑ पि॒तृणा॑म् ।
 त्रि॒रन्वा॑ह । त्रि॒र्हि दे॒वाना॑म् । आ॒घारा॑वा॒धारय॑ति ।
 य॒ज्ञ प॒रुषो॑रनन्तरि॒त्यै । ना॒र्षेयं॑ वृ॒णीते॑ । न हो॒तार॑म् । 61 (10)

T.B.1.6.9.2

यदा॒र्षेयं॑ वृ॒णीत॑ । यद्धो॒तार॑म् । प्र॒मायु॑को यज॒मानः॑ स्यात् ।
 प्र॒मायु॑को हो॒ता ॥ तस्मान्न॑ वृ॒णीते॑ । यज॒मानस्य॑ हो॒तुर्-गो॑पी॒थाय॑ ।
 अ॒प॒ब॒र्हिषः॑ प्र॒याजा॑न्-यजति । प्र॒जा वै ब॒र्हिः ।
 प्र॒जा ए॒व मृ॒त्यो॒रु॒थ्सृ॑जति । आ॒ज्यभा॑गौ यजति । 62 (10)

T.B.1.6.9.3

य॒ज्ञस्यै॒व चक्षु॑षी॒ नान्तरै॑ति । प्रा॒ची॒ना॒वी॒ती सोमं॑ यजति ।
 पि॒तृदे॒वत्या॑ हि । ए॒षा ऽऽहु॑तिः । पञ्च॑ कृ॒त्वोऽव॑द्यति ।
 पञ्च॑ ह्ये॒ता दे॒वताः॑ ॥ द्वे पु॒रोऽनु॑वा॒क्ये । या॒ज्या दे॒वता॑ वषट्का॒रः ।
 ता ए॒व प्री॑णाति । सन्त॑त॒मव॑ द्यति । 63 (10)

T.B.1.6.9.4

ऋ॒तूनां॑ सं॒तत्यै॑ । प्रै॒वैभ्यः॑ पूर्॒वया॑ पु॒रोऽनु॒वाक्य॑या ऽऽह ।
 प्र॒णय॑ति द्वि॒तीय॑या । ग॒मय॑ति या॒ज्यया॑ । तृ॒तीये॒ वा इ॒तो लो॒के पि॒तरः॑ ।
 अ॒ह ए॒वैनान्॑ पूर्॒वया॑ पु॒रोऽनु॒वाक्य॑या ऽत्या॒नय॑ति । रा॒त्रियै॑ द्वि॒तीय॑या ।
 ऐ॒वैनान्॑ या॒ज्यया॑ ग॒मय॑ति । द॒क्षिण॑तोऽव॒दाय॑ ।
 उ॒दङ्मु॑ति क्रा॒मति॑ व्यावृ॒त्त्यै । 64 (10)

T.B.1.6.9.5

आ स्व॒धेत्या॑-श्राव॑यति । अस्तु॑ स्व॒धेति॑ प्र॒त्याश्रा॑वयति ।
 स्व॒धा नम॑ इति॒ वषट्क॑रोति । स्व॒धाका॑रो हि पि॒तृणा॑म् ।
 सोम॑म॒ग्रे य॑जति । सोम॑ प्र॒याजा॑ हि पि॒तरः॑ । सोमं॑ पि॒तृम॑न्तं य॒जति॑ ।
 स॒म्व॑त्स॒रो वै सोमः॑ पि॒तृमा॑न् । स॒म्व॑त्स॒रमे॒व तद्-य॑जति ।
 पि॒तृन्-ब॑र्हिष॒दो य॑जति । 65 (10)

T.B.1.6.9.6

ये वै य॒ज्वानः॑ । ते पि॒तरो॑ ब॒र्हिष॑दः । ता॒नेव॑ तद्-य॒जति॑ ।
 पि॒तृन्ग्नि॑ष्वा॒त्तान् य॑जति । ये वा अ॒यज्व॑ानो गृ॒हमे॒धिनः॑ ।
 ते पि॒तरो॑ऽग्नि॑ष्वा॒त्ताः । ता॒नेव॑ तद्-य॒जति॑ ।

अ॒ग्निं क॒व्य॒वा॒हनं॑ य॒जति॑ ।

य ए॒व पि॒तृ॒णाम॒ग्निः॑ । तमे॒व तद्-य॒जति॑ । 66 (10)

T.B.1.6.9.7

अथो॒ यथा॒ऽग्नि॑ स्वि॒ष्टकृ॑तं य॒जति॑ । ता॒दृगे॒व तत् ।

ए॒तत्ते॑ त॒त ये च॒ त्वाम॑न्वि॒ति ति॒सृषु॑ स॒क्तीषु॑ नि॒दधा॑ति ।

तस्मा॒दा तृ॒तीया॒त् पु॒रुषा॑न्नाम॒ न गृ॑ह्णन्ति । ए॒ताव॑न्तो ही॒ज्यन्ते॑ ॥

अत्र॑ पि॒तरो॒ यथा॒भा॒गं म॑न्द॒ध्वमि॑त्याह । ह्री॒का हि पि॒तरः॑ ।

उद॑ञ्चो निष्क्रामन्ति । ए॒षा वै म॑नु॒ष्याणां॑ दिक् ।

स्वामे॒व तद्-दि॒शम॑नु निष्क्रामन्ति । 67 (10)

T.B.1.6.9.8

आ॒ह॒व॒नीय॒-मु॒पति॑ष्ठन्ते । न्ये॒वास्मै॑ तद्ध॒नुव॑ते । यथ्स॒त्याह॒वनी॑ये ॥

अथा॒न्यत्र॑ चरन्ति । आ॒तमि॑तोरु॒पति॑ष्ठन्ते । अ॒ग्निमे॒वोप॑द्र॒ष्टारं॑ कृ॒त्वा ।

पि॒तृन्-नि॒रव॑दयन्ते । अ॒न्तं वा॑ ए॒ते प्रा॒णानां॑ गच्छन्ति ।

य आ॒तमि॑तोरु॒पति॑ष्ठन्ते । सु॒स॒न्दृशं॑ त्वा व॒यमि॑त्याह । 68 (10)

T.B.1.6.9.9

प्रा॒णो वै सु॒स॒न्दृक् । प्रा॒णमे॒वात्मन्-॑द॒धते ।
यो॒जा न्वि॒न्द्र ते ह॒री इत्या॑ह । प्रा॒णमे॒व पुन॑रयु॒क्त ।
अक्ष॑न्नमी॒मद॒न्त हीति॑ गा॒र्हप॒त्य-मु॑पतिष्ठन्ते ।
अक्ष॑न्नमी॒मद॒न्ताथ॑ त्वोपतिष्ठाम॒ह इति॑ वावैतदा॒ह ।
अमी॑मदन्त पि॒तरः सो॒म्या इत्य॑भि प्रपद्यन्ते ।
अमी॑मदन्त पि॒तरोऽथ॑ त्वाऽभि प्रपद्याम॒ह इति॑ वावैतदा॒ह ।
अपः॑ परिषिञ्चति । मा॒र्जय॑त्येवैनान् । 69 (10)

T.B.1.6.9.10

अथो॑ त॒र्पय॑त्येव । तृ॒प्यति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ । य ए॒वं वे॑द ।
अप॑ बर्हिषावनूयाजौ यजति । प्र॒जा वै बर्हिः॑ ।
प्र॒जा ए॒व मृ॒त्योरु॒थ्सृ॑जति । च॒तुरः॑ प्रयाजान् यजति । द्वावनूयाजौ ।
षट्थ॑संपद्यन्ते । षड्वा ऋ॒तवः॑ () । 70 (10)

T.B.1.6.9.11

ऋ॒तूने॒व प्री॑णाति । न प॒त्यन्वा॑स्ते ॥ न स॒म्या॑जयन्ति ।
यत्प॒त्यन्वा॑सीत । यत्स॒म्या॑जयेयुः । प्र॒मायु॑का स्यात् ।
तस्मान्ना॒न्वास्ते॑ ॥ न स॒म्या॑जयन्ति । प॒त्नियै॑ गोपी॒थाय॑ ॥ 71 (9)

(हो॒ता॒र – मा॒ज्य॒भा॒गौ य॒जति॒ – स॒न्त॒त॒म॒व॒द्यति॒ – व्या॒वृ॒त्यै –
 ब॒र्हि॒षदो॑ य॒जति॒ – त॒मे॒व तद् य॒ज– त्य॒नु निष्क्रा॑म॒न्त्या – है –
 नान् – ऋ॒त॒वो – +न॒व च) (A9)

1.6.10 अनुवाकं 10 – त्र्यम्बकहवींषि

T.B.1.6.10.1

प्र॒ति॒पू॒रु॒षमे॑क॒कपा॒लान् निर्व॑पति । जा॒ता ए॒व प्र॒जा रु॒द्रान्नि॒रव॑दयते ।
 ए॒क॒म॒ति॒रि॒क्तम् । ज॒नि॒ष्यमा॑णा ए॒व प्र॒जा रु॒द्रान्नि॒रव॑दयते ।
 ए॒क॒कपा॒ला भ॑वन्ति । ए॒क॒धै॒व रु॒द्रं नि॒रव॑दयते । नाभि॑घारयति ।
 यद॑भि॒घार॑येत् । अ॒न्त॒र॒व॒चा॒रि॒णं रु॒द्रं कु॑र्यात् ।
 ए॒को॒ल्मु॒केन॑ यन्ति । 72 (10)

T.B.1.6.10.2

तद्धि॑ रु॒द्रस्य॑ भा॒ग॒धेय॑म् । इ॒मां दि॒शं य॑न्ति । ए॒षा वै रु॒द्रस्य॑ दिक् ।
 स्वा॒या॒मे॒व दि॒शि रु॒द्रं नि॒रव॑दयते ।
 रु॒द्रो वा अ॑प॒शु॒का॒या आ॑हु॒त्यै ना॑तिष्ठत ।
 अ॒सौ ते प॒शु॒रिति॑ निर्दि॒शेद्यं॑ द्वि॒ष्यात् । य॒मे॒व द्वेष्टि॑ ।

तमस्मै पशुं निर्दिशति । यदि न द्विष्यात् ।

आखुस्ते पशुरिति ब्रूयात् । 73 (10)

T.B.1.6.10.3

न ग्राम्यान् पशून् हिनस्ति । नारण्यान् । चतुष्पथे जुहोति ।

एष वा अग्नीनां पड्बीशो नाम । अग्निवत्येव जुहोति ।

मद्ध्यमेन पर्णेन जुहोति । सुग्ध्येषा । अथो खलु ।

अन्तमेनैव होतव्यम् । अन्तत एव रुद्रं निरवदयते । 74 (10)

T.B.1.6.10.4

एष ते रुद्र भागः सह स्वस्राऽम्बिकयेत्याह ।

शरद्वा अस्याम्बिका स्वसा । तया वा एष हिनस्ति । यः हिनस्ति ।

तयैवैनः सह शमयति । भेषजं गव इत्याह ।

यावन्त एव ग्राम्याः पशवः । तेभ्यो भेषजं करोति ।

अवाम्ब रुद्रमदिमहीत्याह । आशिषमेवैतामाशास्ते । 75 (10)

T.B.1.6.10.5

त्र्यम्बकं यजामह इत्याह । मृत्योर् मुक्षीय मा ऽमृतादिति वावैतदाह ।

उत्किरन्ति । भगस्य लीप्सन्ते । मूते कृत्वाऽऽसजन्ति ।

यथा जनं यतेऽवसं करोति । तादृगेवतत् ।

ए॒ष ते॑ रु॒द्र भा॒ग इ॒त्याह॑ नि॒र्वत्त्यै॑ । अ॒प्रती॑क्ष॒माय॑न्ति ।

अ॒पः परि॑षिञ्चति () । रु॒द्रस्या॒न्तर्हि॑त्यै ।

प्र वा ए॒तेऽस्मा॑-ल्लो॒काच्च॑वन्ते । ये त्र्य॑म्ब॒कैश्चर॑न्ति ।

आ॒दि॒त्यं च॒रुं पु॒नरे॒त्य नि॒र्वप॑ति । इ॒यं वा॑ अ॒दितिः॑ ।

अ॒स्यामे॒व प्र॑ति तिष्ठन्ति ॥ 76 (16) (य॒न्ति - ब्रू॒यान् - नि॒र्वद॑यते -

शा॒स्ते - सि॒ञ्चति॑ षट्च) (A10)

=====

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(अ॒नु॒म॒त्यै॑ – वै॒श्व॒दे॒वे॒न॒ ताः॑ सृ॒ष्टा – स्त्रि॒वृ॒त् – प्र॒जा॒प॒तिः॑ स॒वि –
तो॒त्त॒र॒स्यां॑ – दे॒वा॒सु॒राः॑ सौ॒ऽग्नि॒र् – यत् प॒त्नी॑ –
वै॒श्व॒दे॒वे॒न॒ ता व॑रुणप्रघासै – र॒ग्नये॑ दे॒वेभ्यः॑ – प्र॒ति॒पू॒रु॒षं द॑श)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(अ॒नु॒म॒त्यै॑ – प्र॒थ॒म॒जो॑ व॒त्सो॑ – ब॒हु॒रू॒पा हि प॒शव॑ – स्त॒स्मात्॑
पृ॒थ॒मा॒त्रं॑ – य॒द॒ग्नये॑ऽनी॒क॒व॒त – उ॒द्धारं॑ वा – अ॒ग्नये॑ दे॒वेभ्य॑ –
ऋ॒तू॒ने॒व ष॑ट्थसप्ततिः)

First and Last Word of 6th Prapaatakam :-

(अ॒नु॒म॒त्यै॑ – प्र॒ति ति॑ष्ठन्ति)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके षष्ठः प्रपाठकः समाप्तः ॥

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam1

Prapaatakam 6 (TB 1.6)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	11	116
Anuvakam 2	7	70
Anuvakam 3	10	104
Anuvakam 4	5	56
Anuvakam 5	6	60
Anuvakam 6	6	62
Anuvakam 7	6	58
Anuvakam 8	9	95
Anuvakam 9	11	109
Anuvakam 10	5	56
Total →	76	786

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.7 प्रथमाष्टके सप्तमः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं

1.7.1 अनुवाकं 1 – शुनासीरीयेन्द्रतुरीयपञ्चावत्तीयापामार्गहोमाः

T.B.1.7.1.1

ए॒तद्-ब्रा॒ह्म॒णान्ये॒व पञ्च॑ ह॒वी॒षि॑ । अ॒थेन्द्रा॑य शु॒नासी॑राय
पु॒रोडा॑शं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॒पति॑ । स॒म्व॑त्स॒रो वा॑ इन्द्रा शु॒नासी॑रः ।
स॒म्व॑त्स॒रेणै॒वास्मा॑ अ॒न्नम॑व रु॒न्धे । वा॒यव्यं॑ प॒यो भ॑वति ।
वा॒युर्वै वृ॒ष्ट्यै॑ प्र॒दाप॑यिता । स ए॒वास्मै॑ वृ॒ष्टिं प्र॑दापयति ।
सौ॒र्य एक॑क॒पालो॑ भवति । सूर्ये॑ण वा अ॒मुष्मि॑ल्लो॒के वृ॒ष्टिर्दृ॒ता ।
स ए॒वास्मै॑ वृ॒ष्टिं नि॑ यच्छति । 1 (10)

T.B.1.7.1.2

द्वा॒दश॑गव॒ः सी॒रं दक्षि॑णा स॒मृद्ध्यै॑ । दे॒वा॒सु॒राः स॒म्य॑त्ता आसन् ।
ते दे॒वा अ॒ग्नि॑मब्रुवन् । त्वया॑ वी॒रेणा॑सुरा॒न-भि॑भवामेति ।
सोऽब्र॑वीत् । त्रे॒धाऽह॑मा॒त्मानं॑ वि॒करि॑ष्य इति । स त्रे॒धा ऽऽत्मा॑नं
व्य॑कुरुत । अ॒ग्निं तृ॑तीयम् । रु॒द्रं तृ॑तीयम् । वरु॑णं तृ॑तीयम् । 2 (10)

T.B.1.7.1.3

सोऽब्रवीत् । क इदं तुरीयमिति । अहमितीन्द्रोऽब्रवीत् ।
 सं तु सृजावहा इति । तौ समसृजेताम् । स इन्द्रस्तुरीय-मभवत् ।
 यदिन्द्र-स्तुरीय-मभवत् । तदिन्द्र-तुरीयस्येन्द्र-तुरीयत्वम् ।
 ततो वै देवा व्यजयन्त । यदिन्द्रतुरीयं निरूप्यते विजित्यै । 3 (10)

T.B.1.7.1.4

वहिनी धेनुर्-दक्षिणा । यद्-वहिनी । तेनाग्नेयी । यद्-गौः ।
 तेन रौद्री । यद्-धेनुः । तेनैन्द्री । यथ्स्त्री सती दान्ता ।
 तेन वारुणी समृद्ध्यै । प्रजापतिर्-यज्ञमसृजत । 4 (10)

T.B.1.7.1.5

तꣳ सृष्टꣳ रक्षाꣳस्यजिघाꣳसन् ।
 स एताः प्रजापति-रात्मनो देवता निरमिमीत ।
 ताभिर्वै स दिग्भ्यो रक्षाꣳसि प्राणुदत ।
 यत् पञ्चावत्तीयं जुहोति ।
 दिग्भ्य एव तद्-यजमानो रक्षाꣳसि प्रणुदते ।
 समूढꣳ रक्षः संदग्धꣳ रक्ष इत्याह । रक्षाꣳस्येव संदहति ।

अ॒ग्नये॑ र॒क्षो॒घ्ने॑ स्वा॒हेत्या॑ह ।

दे॒वता॑भ्य ए॒व वि॑जि॒ग्या॒नाभ्यो॑ भा॒गधे॑यं करोति ।

प्र॒ष्टि॒वाही॑ रथो॒ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै । 5 (10)

T.B.1.7.1.6

इन्द्रो॑ वृ॒त्रञ् ह॒त्वा । अ॒सुरान्॑ प॒राभा॑व्य । नमु॑चिमासु॒रं ना॑लभत ।

तञ् श॒च्याऽगृ॑ह्णात् । तौ स॒मल॑भेताम् । सौऽस्मा॑-द॒भि॒शु॒नत॑रोऽभवत् ।

सौऽब्र॑वीत् । स॒न्धाञ् स॑द॒धाव॑है । अथ॒ त्वाऽव॑ स्रक्ष्यामि ।

न मा॒ शुष्के॑ण॒ नार्द्रे॑ण॒ हनः॑ । 6 (10)

T.B.1.7.1.7

न दि॒वा न॒ नक्त॑मिति । स ए॒तम॒पां फे॑नमसिञ्चत् ।

न वा ए॒ष शु॒ष्को॒ नार्द्रो॑ व्यु॒ष्टा ऽऽसी॑त् । अ॒नुदि॑तः सूर्यः ।

न वा ए॒तद्-दि॒वा न॒ नक्त॑म् । तस्यै॒तस्मिन्॑ लो॒के ।

अ॒पां फे॑नेन॒ शिर॑ उदवर्तयत् । तदे॒नम॑न्ववर्तत । मि॒त्रदु॑गिति । 7 (9)

T.B.1.7.1.8

स ए॒तान॑पा॒मार्गा॑न॒जन॑यत् । तान॑जुहोत् । तैर्वै स र॒क्षाञ् स्य॑पाहत ।

यद॑पा॒मार्ग॑ हो॒मो भ॑वति । र॒क्षसा॑-मप॒हत्यै॑ । ए॒कोल् मु॒केन॑ यन्ति ।

तद्धि रक्षसां भागधेयम् । इमां दिशं यन्ति । एषा वै रक्षसां दिक् ।
स्वायामेव दिशि रक्षांसि हन्ति । 8 (10)

T.B.1.7.1.9

स्वकृत इरिणे जुहोति प्रदरे वा । एतद् वै रक्षसामायतनम् ।
स्व एवायतने रक्षांसि हन्ति । पर्णमयेन सुवेण जुहोति ।
ब्रह्म वै पर्णः । ब्रह्मणैव रक्षांसि हन्ति ।
देवस्य त्वा सवितुः प्रसव इत्याह । सवितृप्रसूत एव रक्षांसि हन्ति ।
हतं रक्षो ऽवधिष्म रक्ष इत्याह । रक्षसां स्तृत्यै () ।
यद्वस्ते तद्-दक्षिणा निरवत्यै । अप्रतीक्षमा यन्ति ।
रक्षसा-मन्तर्हित्यै ॥ 9 (13)

(यच्छति - वरुणं तृतीयं - विजित्या - असृजत - समृद्ध्यै -
हनो - मित्रद्रुगिति - हन्ति - स्तृत्यै त्रीणि च) (A1)

1.7.2 अनुवाकं 2 - देविकावहवींषि

T.B.1.7.2.1

धात्रे पुरोडाशं द्वादशकपालं निर्वपति । सम्वत्सरो वै धाता ।
सम्वत्सरेणैवास्मै प्रजाः प्रजनयति । अन्वेवास्मा अनुमतिर्मन्यते ।

रा॒ते रा॒का । प्र॒ सि॒नीवा॒ली ज॒नय॑ति ।
 प्र॒जास्वे॒व प्र॒जाता॑सु कु॒ह्वा वाचं॑ दधाति ।
 मि॒थुनौ॑ गा॒वौ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।
 आ॒ग्ना॒वैष्ण॑व-मे॒काद॑शकपालं॒ निर्व॑पति ।
 ऐ॒न्द्रा॒वैष्ण॑व-मे॒काद॑शकपालम् । 10 (10)

T.B.1.7.2.2

वैष्ण॑वं त्रि॒कपा॒लम् । वी॒र्यं॑ वा अ॒ग्निः । वी॒र्यमि॑न्द्रः । वी॒र्यं॑ वि॒ष्णुः ।
 प्र॒जा ए॒व प्र॒जाता॑ वी॒र्यं॑ प्र॒तिष्ठा॑पयति । तस्मा॑त् प्र॒जा वी॒र्या॑वतीः ।
 वा॒मन॑ ऋ॒षभो॑ व॒ही दक्षि॑णा । य॒द्वही॑ । तेना॑ग्नेयः । यदृ॒षभः॑ । 11 (10)

T.B.1.7.2.3

तेनै॒न्द्रः । य॒द्वाम॑नः । तेन॑ वैष्ण॒वः समृ॑द्ध्यै ।
 अ॒ग्नी॒षोमी॑य-मे॒काद॑शकपालं॒ निर्व॑पति ।
 इ॒न्द्रा॒सोमी॑य-मे॒काद॑शकपालम् ।
 सौ॒म्यं च॒रुम् । सोमो॑ वै रे॒तोधाः॑ । अ॒ग्निः प्र॒जानां॑ प्र॒जन॑यिता ।
 वृ॒द्धाना॑मिन्द्रः प्र॒दाप॑यिता । सोम॑ ए॒वास्मै॑ रे॒तो द॑धाति । 12 (10)

T.B.1.7.2.4

अ॒ग्निः प्र॒जां प्र॒जन॑यति । वृ॒द्धामिन्द्रः॑ प्र॒यच्छ॑ति ।
 ब॒भ्रुर्-दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै । सो॒मापौ॒ष्णं च॒रुं निर्व॑पति ।
 ऐ॒न्द्रापौ॒ष्णं च॒रुम् । सोमो॒ वै रे॒तो॒धाः । पू॒षा प॒शूनां॑ प्र॒जन॑यिता ।
 वृ॒द्धानामिन्द्रः॑ प्र॒दाप॑यिता ।
 सोम॑ ए॒वास्मै॒ रेतो॑ दधाति । पू॒षा प॒शून् प्र॒जन॑यति । 13 (10)

T.B.1.7.2.5

वृ॒द्धानिन्द्रः॑ प्र॒यच्छ॑ति । पौ॒ष्णश्च॒रुर्-भ॑वति । इ॒यं वै पू॒षा ।
 अ॒स्यामे॒व प्र॒ति तिष्ठ॑ति । श्या॒मो दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।
 बहु॑ वै पु॒रुषो॑ऽमे॒द्ध्य-मु॑पगच्छति । वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑कपालं निर्व॑पति ।
 स॒म्व॑त्सरो वा अ॒ग्निर्-वै॒श्वान॑रः । स॒म्व॑त्सरेणै॒वैनं॑ स्वद॑यति ।
 हि॒रण्यं दक्षि॑णा । 14 (10)

T.B.1.7.2.6

प॒वि॒त्रं वै हि॒रण्य॑म् । पु॒नात्ये॒वैन॑म् । बहु॑ वै रा॒ज॒न्यो ऽनृ॑तं करोति ।
 उप॑ जा॒म्यै ह॑रते । जि॒नाति॑ ब्राह्म॒णम् । व॒द॒त्यनृ॑तम् ।
 अ॒नृ॒ते खलु॑ वै क्रि॒यमा॑णे वरु॒णो गृ॑ह्णाति ।

वारु॒णं॑ चै॒वम॑यं च॒रुं॑ निर्व॑पति ।

वरु॒णपा॑शादे॒वैनं॑ मुञ्च॑ति । अ॒श्वो दक्षि॑णा () ।

वारु॒णो हि दे॒वत॑याऽश्वः॑ समृ॑द्ध्यै ॥ 15 (11)

(ऐ॒न्द्रा॒वैष्णा॒वमे॑काद॒शक॑पालं-यै॒दृष॑भो- दधा॑ति-पू॒षा प॑शून् प्रज॑नयति
-हि॒रण्यं॑ दक्षि॑णा-दक्षि॑णैकं॑ च) (A2)

1.7.3 अनुवाकं 3 – रत्निनां हवींषि

T.B.1.7.3.1

रत्नि॑नामे॒तानि॑ ह॒वींषि॑ भव॑न्ति । ए॒ते वै रा॒ष्ट्रस्य॑ प्र॒दाता॑रः ।

ए॒तेऽपा॑दा॒तारः॑ । य ए॒व रा॒ष्ट्रस्य॑ प्र॒दाता॑रः । येऽपा॑दा॒तारः॑ ।

त ए॒वास्मै॑ रा॒ष्ट्रं प्र॑यच्छ॑न्ति । रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वति । यथ् स॒माह॑त्य निर्व॑पेत् ।

अ॒रत्नि॑नः स्युः । य॒थाय॑थं निर्व॑पति रत्नि॒त्वाय॑ । 16 (10)

T.B.1.7.3.2

यथ् स॒द्यो निर्व॑पेत् । या॒वती॑मे॒केन॑ ह॒विषा॑ऽऽशि॒षम॑व रु॒न्धे ।

ता॒वती॑म॒व रु॒न्धी॑त । अ॒न्वहं॑ निर्व॑पति । भू॒यसी॑मे॒वाशि॒षम॑व रु॒न्धे ।

भू॒यसो॑ य॒ज्ञक्र॑तूनु॒पैति॑ । बा॒र्हस्प॑त्यं च॒रुं निर्व॑पति ब्र॒ह्मणो॑ गृ॒हे ।

मु॒खत॑ ए॒वास्मै॑ ब्र॒ह्म स॑ञ्च॒यति॑ ।

अथो ब्रह्मन्नेव क्षत्र-मन्वारम्भयति ।

शितिपृष्ठो दक्षिणा समृद्ध्यै । 17 (10)

T.B.1.7.3.3

ऐन्द्र-मेकादशकपालं राजन्यस्य गृहे । इन्द्रियमेवाव रुन्धे । ऋषभो दक्षिणा समृद्ध्यै । आदित्यं चरुं महिष्यै गृहे । इयं वा अदितिः ।

अस्यामेव प्रतितिष्ठति । धेनुर-दक्षिणा समृद्ध्यै ।

भगाय चरुं वावातायै गृहे । भगमेवास्मिन् दधाति ।

विचित्तगर्भा पष्ठौही दक्षिणा समृद्ध्यै । 18 (10)

T.B.1.7.3.4

नैर्ऋतं चरुं परिवृक्त्यै गृहे कृष्णानां व्रीहीणां नखनिर्भिन्नम् ।

पाप्मानमेव निर्ऋतिं निरवदयते । कृष्णा कूटा दक्षिणा समृद्ध्यै ।

आग्नेय-मष्टाकपालं सेनान्यो गृहे । सेनामेवास्य सञ्जयति ।

हिरण्यं दक्षिणा समृद्ध्यै । वारुणं दशकपालं सूतस्य गृहे ।

वरुणसवमेवाव-रुन्धे । महानिरष्टो दक्षिणा समृद्ध्यै ।

मारुतं सप्तकपालं ग्रामण्यो गृहे । 19 (10)

T.B.1.7.3.5

अन्नं॑ वै मरुतः॑ । अन्नमे॒वाव-रुन्धे॑ । पृ॒श्नि॒र्-दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।
 सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑कपालं॑ क्ष॒त्तुर्गृ॑हे प्र॒सू॒त्यै । उ॒प॒ध्व॒स्तो दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।
 आ॒श्विनं॑ द्वि॒कपाल॑ꣳ स॒ग्रही॑तुर्गृ॒हे । अ॒श्विनौ वै दे॒वानां॑ भिष॒जौ ।
 ताभ्यामे॒वास्मै॑ भेष॒जं करो॑ति । स॒वा॒त्यौ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।
 पौ॒ष्णं च॒रुं भा॒गदु॒घस्य॑ गृ॒हे । 20 (10)

T.B.1.7.3.6

अन्नं॑ वै पू॒षा । अन्नमे॒वाव रुन्धे॑ । श्या॒मो दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै ।
 रौ॒द्रं गा॒वीधु॑कं च॒रुम॑क्षा॒वाप॑स्य गृ॒हे । अ॒न्त॒त ए॒व रु॒द्रं नि॒रव॑दयते ।
 श॒बल॑ उ॒द्धारो॑ दक्षि॑णा॒ समृ॑द्ध्यै । द्वा॒दशै॑तानि॑ ह॒वीꣳषि॑ भवन्ति ।
 द्वा॒दश॑ मा॒साः स॒म्व॑त्स॒रः । स॒म्व॑त्स॒रेणै॒वास्मै॑ रा॒ष्ट्रम॑व-रुन्धे ।
 रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वति । 21 (10)

T.B.1.7.3.7

यन्न॑ प्र॒ति नि॒र्वपे॑त् । र॒त्नि॒न आ॒शिषो॑ऽव॒रुन्धी॑रन् । प्र॒ति नि॒र्वप॑ति ।
 इन्द्रा॑य सु॒त्राम्णो॑ पु॒रोडा॑श-मे॒काद॑शकपालम् । इन्द्रा॑याꣳहो॒मुचै॑ ।
 आ॒शिष॑ ए॒वाव॑रुन्धे ।
 अ॒यं नो॑ रा॒जा वृ॒त्रहा॑ रा॒जा भू॒त्वा वृ॒त्रं व॑द्ध्य॒दित्या॑ह ।

आशिषमे॑वैता॒माशा॑स्ते । मै॒त्रा-बा॒र्हस्प॑त्यं भवति ।

श्वे॒तायै॑ श्वेत॒वथ्सा॑यै दुग्धे । 22 (10)

T.B.1.7.3.8

बा॒र्हस्प॑त्ये मै॒त्रमपि॑ दधाति । ब्र॒ह्म चै॒वास्मै॑ क्ष॒त्रं च॑ स॒मीची॑ दधाति ।

अथो ब्र॒ह्मन्ने॒व क्ष॒त्रं प्रति॑ष्ठापयति । बा॒र्हस्प॑त्येन॒ पूर्वे॑ण प्रचरति ।

मु॒खत॑ ए॒वास्मै॑ ब्र॒ह्म सञ्ज॑यति । अथो ब्र॒ह्मन्ने॒व क्ष॒त्र-मन्वा॑रम्भयति ।

स्व॒यं कृ॒ता वेदि॑र्भवति । स्व॒यंदि॒नं ब॒र्हिः । स्व॒यंकृ॒त इ॒ध्मः ।

अ॒नभि॑जितस्या-भि॒जित्यै॑ () । तस्मा॒द्-रा॒ज्ञाम॑रण्य-म॒भिजि॑तम् ।

सै॒व श्वे॒ता श्वेत॒वथ्सा॑ दक्षि॒णा स॒मृद्ध्यै॑ ॥ 23 (12)

(र॒नित्वा॑य - स॒मृद्ध्यै॑ - प॒ष्ठौहि॑ दक्षि॒णा स॒मृद्ध्यै॑ - ग्रा॒म॒ण्यो

गृ॒हे - भा॑गदु॒घस्य॑ गृ॒हे-भ॑वति - दु॒ग्धे - ऽभि॑जित्यै॒ द्वे च॑) (A3)

1.7.4 अनुवाकं 4 - देवसुवां हवींषि

T.B.1.7.4.1

दे॒वसु॒वामे॒तानि॑ ह॒वींषि॑ भवन्ति । ए॒ताव॑न्तो॒ वै दे॒वानाञ् स॒वाः ।

त ए॒वास्मै॑ स॒वान् प्र॑यच्छन्ति । त ए॒नञ् सु॑वन्ते ।

अ॒ग्निरे॒वैनं॑ गृ॒हप॑तीनाञ् सुवते । सोमो॒ वन॑स्पतीनाम् । रु॒द्रः प॑शूनाम् ।

बृ॒ह॒स्पति॑र्-वा॒चाम् । इन्द्रो॑ ज्ये॒ष्ठाना॑म् ।

मि॒त्रः स॒त्याना॑म् । 24 (10)

T.B.1.7.4.2

वरु॑णो ध॒र्मप॑तीनाम् । ए॒तदे॒व सर्वं॑ भवति ।

स॒वि॒ता त्वा॑ प्रस॒वाना॑ सुव॒तामि॒ति ह॒स्तं गृ॑ह्णाति प्र॒सू॒त्यै ।

ये दे॒वा दे॒वसु॒वः स्थे॒त्याह॑ । य॒था य॒जुरे॒वै तत् ।

म॒ह॒ते क्ष॒त्राय॑ म॒हत॑ आ॒धिप॑त्याय म॒ह॒ते जा॒नरा॑ज्याये॒त्याह॑ ।

आ॒शि॒षमे॒वैता॑माशास्ते ।

ए॒ष वो॑ भ॒रता॑ रा॒जा सो॒मोऽस्मा॑कं ब्रा॒ह्म॒णाना॑ राजे॒त्याह॑ ।

तस्मा॑त्-सोम॒राजा॑नो ब्रा॒ह्म॒णाः ।

प्र॒ति त्य॒न्नाम॑ रा॒ज्यम॑धा॒यीत्या॑ह । 25 (10)

T.B.1.7.4.3

रा॒ज्यमे॒वास्मि॑न् प्र॒ति द॑धाति । स्वां त॒नुवं॑ वरु॑णो अ॒शि॒श्रेदि॒त्याह॑ ।

वरु॑णस॒वमे॒वा-वरु॑न्धे । शु॒चैर्मि॒त्रस्य॑ व्र॒त्या अ॒भूमे॒त्याह॑ ।

शु॒चिमे॒वैनं॑ व्र॒त्यं करो॑ति । अ॒मन्म॑हि म॒हत॑ ऋ॒तस्य॑ ना॒मेत्या॑ह ।

म॒नु॒त ए॒वैन॑म् । सर्वे॑ व्रा॒ता वरु॑णस्या भू॒वन्नि॒त्याह॑ ।

सर्व॑व्रा॒तमे॒वैनं॑ करोति ।

वि मि॒त्र ए॒वैर॒राति॑-म॒तारी॑दि॒त्याह॑ । 26 (10)

T.B.1.7.4.4

अ॒राति॑मे॒वैनं॑ ता॒रय॑ति । अ॒सूषु॑दन्त॒ यज्ञि॑या ऋ॒तेने॑त्याह ।

स्व॒दय॑त्ये॒वैनम्॑ । व्यु॒ त्रि॒तो ज॒रि॒माणं॑ न आ॒नडि॑त्याह ।

आ॒यु॒रेवा॒स्मिन् द॑धाति । द्वा॒भ्यां वि॒मृष्टे॑ । द्वि॒पाद्-य॑ज॒मानः॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै ।

अ॒ग्नी॒षोमी॑यस्य॒ चैका॑द॒शक॑पा॒लस्य॑ दे॒वसु॒वां च॑ ह॒विषा॑म॒ग्नये॑
स्वि॒ष्टकृ॑ते स॒मव॑द्यति । दे॒वता॑भि॒रेवैन॑-मु॒भय॑तः प॒रिगृ॑ह्णाति ।

वि॒ष्णु॒क्र॒मान् क्र॑मते() ।

वि॒ष्णु॒रेव॑ भू॒त्वेमाँ॑ल्लो॒का-न॑भिजयति ॥ 27 (11)

(स॒त्याना॑-म॒धायी॑त्या-हा॒तारी॑दि॒त्याह॑-क्र॒मत॑ ए॒कं च॑) (A4)

1.7.5 अनुवाकं 5 - अभिषेकार्थमपांग्रहग्रहणम्

T.B.1.7.5.1

अ॒र्थे॒तः स्थे॑ति जुहोति । आ॒हु॒त्यै॒वैना॑ नि॒ष्क्री॑य गृह्णाति ।

अथो॑ ह॒विष्कृ॑ताना॒मेवा॒भिघृ॑तानां गृह्णाति । वह॑न्तीनां गृह्णाति ।

ए॒ता वा अ॒पां॒ राष्ट्रम्॑ । रा॒ष्ट्रमे॒वास्मै॑ गृह्णाति ।

अथो॑ श्रिय॑मे॒वैन॑म॒भि वह॑न्ति । अ॒पां पति॑रसीत्याह । मि॒थुन॑मे॒वाकः॑ ।
॥
वृषा॑ऽस्यूर्मि॑रित्याह । 28 (10)

T.B.1.7.5.2

ऊ॒र्मि॒मन्त॑मे॒वैनं॑ करोति । वृ॒षसे॒नोऽसी॑त्याह । से॒नामे॒वास्य॑ स॒ञ्जय॑ति ।
व्रज॑क्षितः स्थेत्याह । ए॒ता वा अ॒पां वि॑शः । वि॒शमे॒वास्मै॑ पर्यू॑हति ।
म॒रुता॑मोजः स्थेत्याह । अ॒न्नं वै म॒रुतः॑ । अ॒न्नमे॒वा व॑रुन्धे ।
सूर्य॑वर्चसः स्थेत्याह । 29 (10)

T.B.1.7.5.3

राष्ट्र॑मे॒व वर्च॑स्व्यकः । सूर्य॑त्वचसः स्थेत्याह । स॒त्यं वा ए॒तत् ।
यद्-वर्ष॑ति । अ॒नृतं॑ य॒दात॑पति वर्ष॑ति । स॒त्यानृ॑ते ए॒वाव॑रुन्धे ।
नैन॑ स॒त्यानृ॑ते उ॒दिते॑ हि॒स्तः । य ए॒वं वे॑द । मा॒न्दाः स्थे॑त्याह ।
राष्ट्र॑मे॒व ब्र॒ह्मव॑र्चस्यकः । 30 (10)

T.B.1.7.5.4

वा॒शाः स्थे॑त्याह । रा॒ष्ट्रमे॒व व॑श्यकः । श॒क्वरीः॑ स्थे॑त्याह ।
प॒शवो॑ वै श॒क्वरीः॑ । प॒शूने॒वाव॑ रुन्धे । वि॒श्वभृ॑तः स्थे॑त्याह ।
राष्ट्र॑मे॒व प॑यस्व्यकः । ज॒नभृ॑तः स्थे॑त्याह । रा॒ष्ट्रमे॒वेन्द्रि॑याव्यकः ।
अ॒ग्नेस्ते॑ज॒स्याः स्थे॑त्याह । 31 (10)

T.B.1.7.5.5

राष्ट्रमे॒व ते॒जस्व्य॑कः । अपा॒मोष॑धीनाँ॒ रसः॑ स्थे॒त्याह॑ ।
 राष्ट्रमे॒व मध॑व्यमकः । सा॒रस्व॑तं ग्रहं॑ गृह्णाति ।
 एषा॒ वा अपां॑ पृष्ठम् । यत्स॑रस्वती । पृष्ठमे॒वैनँ॑ समा॒नानां॑ करोति ।
 षोड॑शभिर्-गृह्णाति । षोड॑शकलो॒ वै पु॒रुषः॑ । यावा॑ने॒व पु॒रुषः॑ () ।
 तस्मिन्॑ वी॒र्यं॑ दधाति ।

षोड॑शभिर्-जुहोति षोड॑शभिर्-गृह्णाति । द्वात्रिं॑शत् संप॑द्यन्ते ।
 द्वात्रिं॑शदक्षरा ऽनुष्टुक् । वाग॑नुष्टुप् सर्वा॑णि छन्दाँ॑सि ।
 वाचै॒वैनँ॑ सर्वे॑भिः छन्दो॑भि-रभिषि॑ञ्चति ॥ 32 (16)

(ऊ॒र्मि॒रित्या॑ह - सूर्य॑वर्चसः स्थे॒त्याह॑ - ब्रह्म॑वर्चस्य॒क -
 स्तेज॑स्याः स्थे॒त्याहै॒व - पु॒रुषः॑ षट्च॑) (A5)

1.7.6 अनुवाकं 6 - अभिषेकार्थजलसंस्कारः

T.B.1.7.6.1

दे॒वीरा॑पः सं मधु॑मतीर्-मधु॑मतीभिः सृज्य॑द्ध्वमित्याह ।
 ब्रह्म॑णै॒वैनाः॑ सँ सृजति । अना॑धृष्टाः सीद॑तेत्याह ।
 ब्रह्म॑णै॒वैनाः॑ सादयति ।

अ॒न्तरा॑ हो॒तुश्च॑ धि॒ष्णि॒यं ब्रा॑ह्म॒णाच्छ॑ सि॒नश्च॑ सा॒दय॑ति ।
 आ॒ग्ने॒यो वै हो॒ता ॥ ऐ॒न्द्रो ब्रा॑ह्म॒णाच्छ॑सी ।
 तेज॑सा चै॒वेन्द्रि॑येण चो॒भय॑तो रा॒ष्ट्रं परि॑गृ॒ह्णाति॑ । हि॒र॒ण्ये॒नोत् पु॑नाति ।
 आ॒हु॒त्यै हि प॒वित्रा॑भ्यामु॒त्पुन॑न्ति व्यावृ॒त्यै । 33 (10)

T.B.1.7.6.2

श॒त॒मा॒नं भ॑वति । श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः ।
 आ॒यु॒ष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति । अ॒नि॒भृष्ट॑म॒सीत्या॑ह । अ॒नि॒भृष्ट॑ ह्ये॒तत् ।
 वा॒चो ब॑न्धु॒रित्या॑ह । वा॒चो ह्ये॒ष ब॑न्धुः । त॒पो॒जा इ॒त्याह॑ ।
 त॒पो॒जा ह्ये॒तत् । सोम॑स्य दा॒त्रम॒सीत्या॑ह । 34 (10)

T.B.1.7.6.3

सोम॑स्य ह्ये॒तद्दा॒त्रम् । शु॒क्रा वः॑ शु॒क्रे॒णोत्पु॑ना॒मीत्या॑ह । शु॒क्रा ह्या॑पः ।
 शु॒क्रं हि॒र॒ण्यम् । च॒न्द्राश्च॒न्द्रे॒णेत्या॑ह । च॒न्द्रा ह्या॑पः । च॒न्द्रं हि॒र॒ण्यम् ।
 अ॒मृता॑ अ॒मृते॒नेत्या॑ह । अ॒मृता॑ ह्या॑पः । अ॒मृतं॑ हि॒र॒ण्यम् । 35 (10)

T.B.1.7.6.4

स्वा॒हा रा॒ज॒सूया॑येत्या॒ह । रा॒ज॒सूया॑य ह्ये॒ना उत्पु॑नाति ।
 स॒ध॒मादौ॑ द्यु॒म्निनी॑रूर्ज ए॒ता इति॑ वा॒रु॒ण्यर्चा॑ गृ॒ह्णाति॑ ।
 व॒रु॒ण॒स॒वमे॒वा व॑रुन्धे । ए॒कया॑ गृ॒ह्णाति॑ । ए॒क॒धैव॑ यज॒माने॑ वी॒र्यं॑ द॒धाति॑ ।

क्ष॒त्र॒स्यो॒ल्ब॒म॒सि॒ क्ष॒त्र॒स्य॒ यो॒नि॒र॒सी॒ति॒ ता॒प्यं॒ चो॒ष्णी॒षं॒ च॒ प्र॒य॒च्छ॒ति॒
स॒यो॒नि॒त्वा॒य॒ ।

ए॒क॒श॒ते॒न॒ द॒र्भ॒पु॒ञ्जी॒लैः॒ प॒व॒य॒ति॒ । श॒ता॒यु॒र्वै पु॒रु॒षः॒ श॒त॒वी॒र्यः॑ ।

आ॒त्मै॒क॒श॒तः॑ । 36 (10)

T.B.1.7.6.5

या॒वा॒ने॒व पु॒रु॒षः॑ । तस्मिन्॑ वी॒र्यं॑ द॒धा॒ति॒ । द॒द्ध्य॑ाश॒य॒ति॒ ।
इ॒न्द्रि॒य॒मे॒वा-व॑रु॒न्धे॒ । उ॒दु॒म्ब॒र-मा॑श॒य॒ति॒ । अ॒न्ना॒द्य॒स्या॒व रु॑द्ध्यै ।
श॒ष्पा॒ण्या॑श॒य॒ति॒ । सु॒रा॒ब॒लि-मे॒वैनं॑ क॒रो॒ति॒ । आ॒वि॒द ए॒ता भ॑वन्ति ।

आ॒वि॒द॒मे॒वैनं॑ ग॒म॒य॒न्ति॒ । 37 (10)

T.B.1.7.6.6

अ॒ग्नि॒रे॒वैनं॑ गा॒र्ह॒प॒त्ये॒ना॒व॒ति॒ । इ॒न्द्र इ॒न्द्रि॒येण॑ । पू॒षा प॒शु॒भिः॑ ।
मि॒त्रा॒व॒रु॒णौ प्रा॑णा॒पा॒ना॒भ्याम्॑ । इ॒न्द्रो वृ॒त्राय॑ व॒ज्रमु॑द॒य॒च्छ॒त् ।
स दि॒व॒म॒लि॒ख॒त् । सौ॒र्य॑म्णः प॒न्था॑ अ॒भव॒त् ।
स आ॒वि॒त्रे द्या॑वा॒पृ॒थि॒वी धृ॒त॒व्र॒ते इति॑ द्या॒वा॒पृ॒थि॒वी उ॒पा॒धा॒व॒त् ।
स आ॒भ्या॒मे॒व प्र॑सू॒त इ॒न्द्रो वृ॒त्राय॑ व॒ज्रं प्रा॑ह॒र॒त् ।
आ॒वि॒त्रे द्या॑वा॒पृ॒थि॒वी धृ॒त॒व्र॒ते इति॑ य॒दा॒ह॒ । 38 (10)

T.B.1.7.6.7

आ॒भ्यामे॒व प्र॒सूतो॒ यज॑मानो॒ वज्रं॑ भ्रातृ॒व्याय॑ प्र॒हरति॑ ।
 आ॒वि॒त्रा दे॒व्यदि॑तिर्-वि॒श्वरू॑पीत्याह ।
 इ॒यं वै दे॒व्यदि॑तिर्-वि॒श्वरू॑पी । अ॒स्यामे॒व प्रति॑ तिष्ठति ।
 आ॒वि॒त्रोऽय॑मसा॒वामु॑ष्याय॒णोऽस्यां॑ वि॒श्यस्मिन्॑ रा॒ष्ट्र इत्या॑ह ।
 वि॒शैवैन॑ राष्ट्र॒णेण॑ सम॒र्द्धय॑ति ।
 म॒हते॑ क्ष॒त्राय॑ म॒हत॑ आ॒धिप॑त्याय म॒हते॑ जा॒नरा॑ज्यायेत्याह ।
 आ॒शिष॑मे॒वैता॑माशास्ते ।
 ए॒ष वो॑ भ॒रता॑ रा॒जा सो॒मोऽस्माकं॑ ब्रा॒ह्मणा॑ना॒ राजे॑त्याह ।
 तस्मा॑त् सोमरा॒जानो॑ ब्रा॒ह्मणाः॑ । 39 (10)

T.B.1.7.6.8

इन्द्र॑स्य॒ वज्रो॑ऽसि॒ वार्त्र॑घ्न इति॒ धनुः॑ प्र॒यच्छ॑ति वि॒जित्यै॑ ।
 श॒त्रुबा॑धनाः॒ स्थेती॑षून् । श॒त्रूने॒वास्य॑ बा॒धन्ते॑ ।
 पा॒त मा॑ प्र॒त्यञ्चं॑ पा॒त मा॑ ति॒र्यञ्च॑मन्वञ्चं॑ मा पा॒तेत्या॑ह ।
 ति॒स्रो वै श॑र॒व्याः । प्र॒तीची॑ ति॒रश्च्य॑नूची॑ । ताभ्य॑ ए॒वैनं॑ पान्ति ।
 दि॒ग्भ्यो मा॑ पा॒तेत्या॑ह । दि॒ग्भ्य ए॒वैनं॑ पान्ति ।

वि॒श्वा॒भ्यो॒ मा॒ ना॒ष्ट्रा॒भ्यः॑ पा॒ते॒त्या॒ह () । अ॒परि॒मिता॒दे॒वैनं॑ पा॒न्ति॑ ।

हि॒र॒ण्य॒वर्णा॒वु॒ष॒सां॑ वि॒रो॒क इति॑ त्रि॒ष्टु॒भा बा॒हू उद्-गृ॑ह्णाति ।

इ॒न्द्रि॒यं वै॑ वी॒र्यं॑ त्रि॒ष्टुक् ।

इ॒न्द्रि॒यमे॒व वी॒र्य-मु॒परि॒ष्ठादा॒त्मन्-ध॑त्ते ॥ 40 (14) (व्यावृ॑त्त्यै-

दा॒त्रम॒सीत्या॒हा-मृ॒तं हिर॑ण्य-मे॒कश॒तो-ग॒मय॑न्-त्या॒ह-ब्रा॒ह्म॒णा-

ना॒ष्ट्रा॒भ्यः॑ पा॒ते॒त्या॒ह च॒त्वारि॑ च) (A6)

1.7.7 अनुवाकं 7 - दिग्व्यास्थापनम्

T.B.1.7.7.1

दि॒शो व्या॒स्थाप॑यति । दि॒शाम॒भिजि॑त्यै । यद॒नु प्र॒क्रामे॑त् ।

अ॒भि दि॒शो ज॑येत् । उ॒त्तु मा॑द्येत् । म॒नसा॑ऽनु प्र॒क्राम॑ति ।

अ॒भि दि॒शो ज॑यति । नो॒न्मा॑द्यति । स॒मिध॒मा ति॒ष्ठेत्या॑ह ।

ते॒ज ए॒वाव॑रुन्धे । 41 (10)

T.B.1.7.7.2

उ॒ग्रामा॑ ति॒ष्ठेत्या॑ह । इ॒न्द्रि॒यमे॒वाव॑ रुन्धे । वि॒राज॒मा ति॒ष्ठेत्या॑ह ।

अ॒न्नाद्य॑मे॒वाव॑ रुन्धे । उ॒दी॒ची॒मा ति॒ष्ठेत्या॑ह । प॒शूने॒वाव॑ रुन्धे ।

ऊ॒र्ध्वा॒मा ति॒ष्ठे॒त्याह॑ । सु॒व॒र्गमे॒व लो॒क-म॒भिज॑यति । अ॒नूज्जि॑हीते ।

सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ स॒म॒ष्ट्यै॑ । 42 (10)

T.B.1.7.7.3

मा॒रु॒त ए॒ष भ॑वति । अ॒न्नं वै म॒रुतः॑ । अ॒न्नमे॒वाव॑ रु॒न्धे ।

ए॒कवि॒ंश॑ति॒कपा॒लो भ॑वति प्र॒ति॒ष्ठित्यै॑ । योऽ॒र॒ण्ये ऽनु॒वा॒क्यो ग॒णः ।

तं म॑द्ध्य॒त उप॑दधाति । ग्रा॒म्यैरे॒व प॒शुभि॑-रा॒र॒ण्यान् प॒शून् प॑रिगृ॒ह्णाति॑ ।

तस्मा॑द्-ग्रा॒म्यैः प॒शुभि॑रा॒र॒ण्याः प॒शवः॑ प॒रिगृ॑ही॒ताः । पृ॒थिर्वै॑न्यः ।

अ॒भ्य॒षि॒च्यत॑ । 43 (10)

T.B.1.7.7.4

स रा॒ष्ट्रं ना॑भवत् । स ए॒तानि॑ पा॒र्थान्य॑पश्यत् । ता॒न्यजु॑होत् ।

तैर्वै स रा॒ष्ट्र-म॑भवत् । यत्पा॒र्थानि॑ जु॒होति॑ । रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वति ।

बा॒र्ह॒स्प॒त्यं पू॒र्वेषा॑मु॒त्त॒मं भ॑वति । ऐ॒न्द्रमु॒त्त॒रेषां॑ प्र॒थ॒मम् ।

ब्र॒ह्म चै॒वास्मै॑ क्ष॒त्रं च॑ स॒मीची॑ दधाति ।

अथो ब्र॒ह्मन्ने॒व क्ष॒त्रं प्र॑तिष्ठापयति । 44 (10)

T.B.1.7.7.5

षट्पु॒रस्ता॑-द॒भिषे॑कस्य जु॒होति॑ । षडु॒परि॑ष्ठात् । द्वा॒द॒श सं प॑द्यन्ते ।

द्वा॒द॒श मा॒साः स॒म्व॑त्स॒रः । स॒म्व॑त्स॒रः ख॒लु वै दे॒वानां॑ पूः ।

दे॒वाना॑मे॒व पु॒रं म॑द्ध्यतो॒ व्य॒व॒स॒र्प॒ति ।

तस्य॑ न कु॒तश्च॑ नो॒पा॒व्या॒धो भ॑वति । भू॒ताना॑-म॒वे॒ष्टी॒र्-जु॑होति ।

अत्रा॑त्र वै मृ॒त्युर्-जा॑यते । यत्र॑ यत्रै॒व मृ॒त्युर्-जा॑यते () ।

तत॑ ए॒वैन॑मवयजते । तस्मा॑द्-राज॒सू॒ये॒ने॒जा॒नः स॑र्व॒मा॒यु॒रे॒ति ।

सर्वे॑ ह्यस्य॑ मृ॒त्यवो॑ऽवे॒ष्टाः । तस्मा॑द्-राज॒सू॒ये॒ने॒जा॒नो ना॑भिच॒रि॒त॒वै ।

प्र॒त्य॒गे॒न-म॑भि॒चा॒रः स्तृ॑णुते ॥ 45 (15)

(रु॒न्धे-स॑म॒ष्ट्या-अ॑सि॒च्य॒त-स्था॑पयति-जा॒य॒ते पञ्च॑ च) (A7)

1.7.8 अनुवाकं 8 - अभिषेकः

T.B.1.7.8.1

सोम॑स्य॒ त्वि॒षि॒र॒सि॒ त॒वे॒व मे॒ त्वि॒षि॒र्भू॒या॒दि॒ति॒ शार्दू॑लच॒र्मो॒प॒स्तृ॑णाति ।

यै॒व सो॒मे त्वि॒षिः॑ । या शार्दू॑ले । ता॒मे॒वा॒व रु॒न्धे ।

मृ॒त्यो॒र्वा ए॒ष वर्णः॑ । यच्छार्दू॑लः । अ॒मृत॑ हिर॒ण्य॑म् ।

अ॒मृत॑म॒सि मृ॒त्यो॒र्मा पा॒ही॒ति॒ हिर॑ण्य-मु॒पा॒स्य॒ति॒ ।

अ॒मृत॑मे॒व मृ॒त्यो॒र॒न्त॒र्-द॑धत्ते । श॒त॒मा॒नं भ॑वति । 46 (10)

T.B.1.7.8.2

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः । आ॒युष्ये॑वेन्द्रि॒ये प्र॑ति तिष्ठति ।
 दि॒द्योन्मा॑ पा॒हीत्यु॑परि॒ष्टादधि॑ नि॒दधा॑ति । उ॒भय॑त ए॒वास्मै॑ श॒र्म द॑धाति ।
 अ॒वैष्टा॑ द॒न्दशू॒का इति॑ क्ली॒बं सी॑सेन वि॒द्ध्यति॑ ।
 द॒न्दशू॒का-ने॒वाव॑ यज॒ते । तस्मा॑त् क्ली॒बं द॒न्दशू॒का द॑शु॒काः ।
 नि॒रस्तं॑ नमु॒चेः शि॒र इति॑ लोहि॒ताय॑सं नि॒रस्य॑ति ।
 पा॒प्मान॑मे॒व नमु॑चिं नि॒रव॑दयते ।
 प्रा॒णा आ॒त्मनः॑ पूर्वे॑ऽभि॒षिच्य॑ इत्याहुः । 47 (10)

T.B.1.7.8.3

सो॒मो रा॒जा व॑रुणः । दे॒वा ध॑र्म॒सुव॑श्च ये ।
 ते ते॒ वाच॑ सु॒वन्तां॑ ते ते॒ प्रा॒णं सु॒वन्ता॑मित्याह ।
 प्रा॒णाने॒वात्म॑नः पूर्वा॑-न॒भिषि॑ञ्चति । यद्-ब्रू॒यात् ।
 अ॒ग्नेस्त्वा॑ तेज॒सा ऽभि॑षिञ्चामीति । तेज॒स्व्ये॒व स्या॑त् ।
 दु॒श्श्म॑र्मा तु भवेत् । सोम॑स्य त्वा द्यु॒म्नेना॑-भिषिञ्चामीत्याह ।
 सौ॒म्यो वै दे॒वत॑या पु॒रुषः॑ । 48 (10)

T.B.1.7.8.4

स्वयै॑वैनं॑ दे॒वत॑याऽभि॒षिञ्च॑ति । अ॒ग्ने-स्ते॒जसे॑त्याह ।
 ते॒ज ए॒वास्मिन्॑ दधाति । सूर्य॑स्य॒ वर्च॑सेत्याह । वर्च॑ ए॒वास्मिन्॑ दधाति ।
 इन्द्र॑स्ये-न्द्रि॒येणे॑त्याह । इन्द्रि॒यमे॒वास्मिन्॑ दधाति ।
 मि॒त्राव॑रुणयोर्-वी॒र्ये॑णेत्याह । वी॒र्यमे॒वास्मिन्॑ दधाति ।
 मरु॑तामोज॒सेत्याह॑ । 49 (10)

T.B.1.7.8.5

ओज॑ ए॒वास्मिन्॑ दधाति । क्ष॒त्राणां॑ क्ष॒त्रप॑तिरसीत्याह ।
 क्ष॒त्राणा॑मे॒वैनं॑ क्ष॒त्रप॑तिं करोति । अति॑ दि॒वस्पा॒हीत्याह॑ ।
 अत्य॑न्यान् पा॒हीति॑ वावैतदाह । स॒माव॑वृ॒त्रन्न-ध॒रागु॑दी॒ची-रि॑त्याह ।
 रा॒ष्ट्रमे॒वास्मिन्॑ ध्रु॒वम॑कः । उ॒च्छे॑षणेन जुहोति । उ॒च्छे॑षणभा॒गो वै रु॒द्रः ।
 भा॒गधे॑र्ये॒नैव रु॒द्रं नि॒रव॑दयते । 50 (10)

T.B.1.7.8.6

उद॑ङ्प॒रेत्या॑ग्नी॒द्ध्रे जु॑होति । ए॒षा वै रु॒द्रस्य॑ दिक् ।
 स्वा॒यामे॒व दि॒शि रु॒द्रं नि॒रव॑दयते । रु॒द्र य॑त्ते क्र॒यी परं॑ नामेत्याह ।
 यद्वा अ॒स्य क्र॒यी परं॑ नाम । तेन॑ वा ए॒ष हि॑नस्ति । यꣳ हि॑नस्ति ।

तेनै॒वैन॑ सह॒ शम॑यति । तस्मै॑ हु॒तम॑सि य॒मेष्ट॑मसीत्याह ।

य॒मादे॒वास्य॑ मृ॒त्युम॑वयजते । 51 (10)

T.B.1.7.8.7

प्रजा॑पते न त्वदे॒तान्य॑न्य इति॑ तस्यै॑ गृ॒हे जु॑हुयात् ।

यां का॒मये॑त रा॒ष्ट्रम॑स्यै प्रजा॑ स्यादिति॑ । रा॒ष्ट्रमे॒वास्यै॑ प्रजा॑ भवति ।

पर्ण॑-मये॑ना-द्ध्व॒र्यु-र॒भिषि॑ञ्चति । ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒वास्मिन्-॑त्विषिं॑ दधाति ।

औदु॑म्बरेण रा॒जन्यः॑ । ऊ॒र्जमे॒वास्मिन्-॑न॒न्नाद्यं॑ दधाति । आ॒श्वत्थे॑न वै॒श्यः ।

वि॒शमे॒वास्मिन्॑ पु॒ष्टिं द॑धाति । नै॒यग्रो॑धेन॒ जन्यः॑() ।

मि॒त्राण्ये॒वास्मै॑ कल्पयति । अथो॒ प्रति॑ष्ठित्यै ॥ 52 (12)

(भव॑ - त्याहुः॑ - पुरु॑ष - ओज॑सेत्याह॑ - निर॑व॒दय॑ते - यज॑ते -

जन्यो॑ द्वे च) (A8)

1.7.9 अनुवाकं 9 - स्थारोहणम्. विजयः

T.B.1.7.9.1

इन्द्र॑स्य वज्रो॑ऽसि वा॒र्त्रघ्न॑ इति॑ रथ॑मु॒पाव॑हरति विजि॒त्यै ।

मि॒त्राव॑रुणयोस्त्वा प्र॒शास्त्रोः॑ प्र॒शिषा॑ युन॒ज्मीत्या॑ह ।

ब्र॒ह्मणै॒वैनं॑ दे॒वता॑भ्यां यु॒नक्ति॑ । प्र॒ष्टिवा॒हिनं॑ यु॒नक्ति॑ ।

प्र॒ष्टि॒वा॒ही॒ वै दे॒वर॒थः । दे॒वर॒थ-मे॒वास्मै॑ यु॒नक्ति॑ । त्रयोऽ॒श्वा भव॑न्ति ।
रथश्चतु॑र्थः । द्वौ स॒व्येष्ट॑सार॒थी । षट्थ् संप॑द्यन्ते । 53 (10)

T.B.1.7.9.2

षड्वा ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तुभि॑रे॒वैनं॑ यु॒नक्ति॑ । वि॒ष्णु॒क्र॒मा॒न्-क्र॑मते ।
वि॒ष्णु॒रे॒व भू॒त्वे॒मा॒न् लो॒का॒न्भि॑जयति । यः क्ष॒त्रि॒यः प्र॑ति॒हितः॑ ।
सोऽ॒न्वा॒र॒भ॒ते । रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वति । त्रि॒ष्टुभा॑ ऽन्वा॒र॒भ॒ते ।
इ॒न्द्रि॒यं वै त्रि॒ष्टुक् । इ॒न्द्रि॒यमे॒व य॑ज॒मा॒ने द॑धाति । 54 (10)

T.B.1.7.9.3

म॒रुतां॑ प्र॒सवे॑ जे॒षमि॒त्याह॑ । म॒रुद्भि॑रे॒व प्र॑सू॒त उ॒ज्ज॑यति ।
आ॒प्तं म॒न इ॒त्याह॑ । यदे॒व म॒नसै॑प्स॒सीत् । तदा॑पत् । रा॒ज॒न्यं जि॑नाति ।
अ॒ना॒क्रान्त॑ ए॒वाक्र॑मते । वि॒ वा ए॒ष इ॒न्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑ण॒र्द॒ध्यते॑ ।
यो रा॒ज॒न्यं जि॑नाति । स॒म॒हमि॒न्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑णे॒त्याह॑ । 55 (10)

T.B.1.7.9.4

इ॒न्द्रि॒यमे॒व वी॒र्य॑मा॒त्मन्-ध॑त्ते । प॒शूनां॑ म॒न्युर॑सि॒ तवे॑व मे
म॒न्युर्भू॑या॒दिति॑ वा॒राही॑ उ॒पा॒न॒हा॒वुप॑ मु॒ञ्च॑ते । प॒शूनां॑ वा ए॒ष म॒न्युः ।
यद् व॒रा॒हः । तेनै॒व प॒शूनां॑ म॒न्युमा॒त्मन् ध॑त्ते ।

अ॒भि वा इ॒यꣳ सु॒षुवा॒णं का॒मय॑ते । तस्ये॑श्च॒रेन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मा॒दातोः॑ ।

वा॒राही॑ उ॒पा॒नहा॒वुप॑मुञ्च॒ते । अ॒स्या ए॒वान्त॑र्द॒धत्ते॑ ।

इन्द्रि॒यस्य॑ वी॒र्य॑स्याना॒त्यै । 56 (10)

T.B.1.7.9.5

नमो॑ मा॒त्रे पृ॒थि॒व्या इ॒त्याहा॒हिꣳ सा॒यै ।

इ॒यद॒स्या-यु॒रस्या॑यु॒र्मे धे॒हीत्या॑ह । आ॒युरे॒वात्मन्-ध॑त्ते ।

ऊ॒र्गस्यूर्जं॑ मे धे॒हीत्या॑ह । ऊ॒र्जमे॒वात्मन् ध॑त्ते ।

यु॒ङ्क्षि॒सि व॒र्चोꣳसि॒ व॒र्चो म॑यि धे॒हीत्या॑ह । व॒र्च ए॒वात्मन् ध॑त्ते ।

ए॒क॒धा ब्र॒ह्म॒ण उ॒प ह॑रति । ए॒क॒धैव॑ यज॒मान॒ आयु॑रूर्जं॒ व॒र्चो द॑धाति ।

रथ॒विमो॒चनी॑या जुहोति॒ प्रति॑ष्ठित्यै । 57 (10)

T.B.1.7.9.6

त्रयोꣳश्वा॑ भवन्ति । रथश्चतु॒र्थः । तस्मा॑-च॒तुर्जु॑होति ।

यदु॒भौ स॒हाव॑तिष्ठेताम् । स॒मानं॑ लो॒कमि॑याताम् ।

सह॑ सं॒ग्रही॒त्रा रथ॑वा॒हने॑ रथमा॒दधा॑ति । सु॒वर्गा॑दे॒वैनं॑ लो॒काद॑न्तर्दधाति ।

हꣳसः॑ शु॒चिष॑दित्या दधाति । ब्र॒ह्म॒णैवैन॑-मु॒पाव॑हरति ।

ब्र॒ह्म॒णा ऽऽद॑धाति () ।

अति॑च्छन्द्सा ऽद॑धाति । अति॑च्छन्दा॒ वै सर्वा॑णि छन्दा॒ऽसि ।

सर्वे॑भिरे॒वैनं॑ छन्दो॑भि-राद॑धाति । वर्ष॑र्ष वा ए॒षा छन्द॑साम् ।

यदति॑च्छन्दाः । यदति॑च्छन्द्सा द॑धाति ।

वर्ष॑र्षे॒वैनं॑ समा॒नानां॑ करोति ॥ 58 (17)

(प॒द्यन्ते॑ - द॒धाति॑ - वी॒र्ये॑णे॒त्याहा॑ - ना॒त्यै - प्र॒तिष्ठि॑त्यै -
ब्र॒ह्मणा॑ऽद॑धाति सप्त च) (A9)

1.7.10 अनुवाकं 10 - आसने समुपवेशः सर्वेस्सेव्यत्वं च
T.B.1.7.10.1

मित्रो॑ऽसि वरु॑णोऽसीत्या॑ह । मैत्रं॑ वा अ॒हः । वारु॑णी रा॒त्रिः ।

अ॒होरा॒त्राभ्या॑-मे॒वैन-मु॒पाव॑हरति । मित्रो॑ऽसि वरु॑णोसीत्या॑ह ।

मैत्रो॑ वै दक्षि॑णः । वारु॑णः स॒व्यः । वैश्व॑दे॒व्यामि॑क्षा ॥

स्वमे॒वैनौ॑ भा॒गधे॑य-मु॒पाव॑हरति । सम॒हं वि॒श्वैर्दे॒वै-रि॑त्याह । 59 (10)

T.B.1.7.10.2

वैश्व॑दे॒व्यो वै प्र॒जाः । ता ए॒वाद्याः॑ कुरु॒ते । क्ष॒त्रस्य॑ ना॒भिर॑सि

क्ष॒त्रस्य॑ योनि॑-रसी॒त्यधी॑वास॒मा-स्तृ॑णाति स॒योनि॑त्वाय ।

स्यो॒नामा॑सीद सु॒षदा॑मासीदे॒त्याह॑ । यथा॑ य॒जुरे॒वै तत् ।

मा त्वा हि॒सीन् मा मा हि॒सीदित्या॒हा-हि॒सायै ।
 निष॑साद धृ॒तव्र॑तो वरुणः प॒स्त्या॒स्वा साम्रा॑ज्याय सु॒क्रतु॑रित्याह ।
 साम्रा॑ज्यमे॒वैन॑ सु॒क्रतुं॑ करोति ।
 ब्रह्मा(३)न्त्व॑ राजन्-ब्रह्मा॑सि सवि॒तासि॑ स॒त्यस॑व इत्याह ।
 सवि॒तार॑-मे॒वैन॑ स॒त्यस॑वं करोति । 60 (10)

T.B.1.7.10.3

ब्रह्मा(३)न्त्व॑ राजन्-ब्रह्मा॑सीन्द्रो॑सि स॒त्यौजा॑ इत्याह ।
 इन्द्र॑मे॒वैन॑ स॒त्यौज॑सं करोति ।
 ब्रह्मा(३)न्त्व॑ राजन्-ब्रह्मा॑सि मि॒त्रोसि॑ सु॒शेव॑ इत्याह ।
 मि॒त्रमे॒वैन॑ सु॒शेवं॑ करोति ।
 ब्रह्मा(३)न्त्व॑ राजन्-ब्रह्मा॑सि वरु॒णोसि॑ स॒त्यध॑र्मेत्याह ।
 वरु॒णमे॒वैन॑ स॒त्यध॑र्माणं करोति । सवि॒तासि॑ स॒त्यस॑व इत्याह ।
 गाय॒त्री-मे॒वैते॑नाभि॒व्याहर॑ति । इन्द्रो॑सि स॒त्यौजा॑ इत्याह ।
 त्रिष्टु॑भ-मे॒वैते॑नाभि॒व्याहर॑ति । 61 (10)

T.B.1.7.10.4

मि॒त्रो॒ऽसि सु॒शेव॑ इ॒त्याह॑ । जग॑ती-मे॒वैते॑नाभि॒व्याहर॑ति ।
 स॒त्यमे॒ता दे॒वताः॑ । स॒त्यमे॒तानि॑ छन्दा॒ऽसि । स॒त्यमे॒वाव॑ रुन्धे ।
 वरु॑णो॒ऽसि स॒त्यध॑र्मे॒त्याह॑ । अ॒नुष्टु॑भ-मे॒वैते॑नाभि॒व्याहर॑ति ।
 स॒त्यानृ॑ते वा अ॒नुष्टु॑प् । स॒त्यानृ॑ते वरु॑णः ।
 स॒त्यानृ॑ते ए॒वावरु॑न्धे । 62 (10)

T.B.1.7.10.5

नै॒न॒ऽ स॒त्यानृ॑ते उ॒दिते॑ हि॒ऽस्तः॑ । य ए॒वं वै॑द ।
 इन्द्र॑स्य वज्रो॒ऽसि वा॒र्त्रघ्न॑ इति स्फ्यं प्रयच्छति । वज्रो॒ वै स्फ्यः॑ ।
 वज्रो॑णै॒वास्मा॑ अवर॒पर॑ऽ रन्धयति । ए॒व॒ऽ हि तच्छ्रे॑यः ।
 यद॑स्मा ए॒ते रद्ध्यै॑युः ।
 दि॒शो॒ऽभ्यय॑ऽ राजा॑ ऽभू॒दिति॑ पञ्चा॒क्षान्-प्रयच्छ॑ति ।
 ए॒ते वै स॑र्वे॒ऽयाः॑ । अ॒परा॑जायि॒न-मे॒वैनं॑ करोति । 63 (10)

T.B.1.7.10.6

ओ॒दन॑मुद्ब्रुवते । प॒रमे॒ष्ठी वा ए॒षः । यदो॑दनः ।
 प॒रमा॑मे॒वैन॑ऽ श्रियं गमयति ।

सु॒श्लो॒काँ(४) सु॒मङ्ग॒लाँ(४) स॒त्यरा॒जा(३)नि॒त्याह ।

आ॒शि॒षमे॒वैता॒मा शा॒स्ते । शौ॒नः शो॒पमा॒ख्याप॑यते ।

व॒रु॒णपा॒शा-दे॒वैनं॑ मुञ्चति । प॒रः श॒तं भ॑वति ।

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः() । आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति॒ति॒ष्ठति॑ ।

मा॒रु॒तस्य॑ चै॒कविं॑श॒तिक॑पालस्य वै॒श्वदे॒व्यै चा॒मिक्षा॑या अ॒ग्नये॑
स्वि॒ष्टकृ॑ते स॒मव॑द्यति ।

दे॒वता॑भि॒रेवैन॑-मु॒भय॑तः प॒रिगृ॑ह्णाति । अ॒पां न॒प्त्रे स्वा॒होर्जो॑
न॒प्त्रे स्वा॒हाऽग्नये॑ गृ॒हप॑तये स्वा॒हेति॑ ति॒स्र आ॒हुती॑र् जुहोति ।

त्रय॑ इ॒मे लो॒काः । ए॒ष्वेव॑ लो॒केषु॑ प्र॒ति ति॑ष्ठति ॥ 64 (16)

(दे॒वैरि॒त्याह॑ - स॒त्यस॑वं क॒रोति॑ - त्रि॒ष्टुभ॑मे॒वैते॑ना॒भि व्या॑हरति-
स॒त्यानृ॑ते ए॒वाव॑रुन्धे - क॒रोति॑ - श॒तेन्द्रि॑यः षट्च) (A10)

=====

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(ए॒तद् ब्रा॒ह्म॒णानि॑ – धा॒त्रे – रा॒त्नि॒नां – दे॒व॒सु॒वा – म॒र्थे॒तो – दे॒वीर् –
दि॒शः – सो॒म॒स्ये – न्द्र॒स्य – मि॒त्रो द॒श)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(ए॒तद् ब्रा॒ह्म॒णानि॑ – वै॒ष्ण॒वं त्रि॒क॒पा॒ल – म॒न्नं वै पू॒षा – वा॒शाः
स्थे॒त्या॒ह – दि॒शो व्या॒स्था॒पय॑ – त्पु॒दङ्प॒रेत्य॑ –
ब्र॒ह्मा(३)न्त्व॑ र॒जं च॒तु॒ष्प॒ष्टिः

First and Last Word of 7th Prapaatakam :-

(ए॒तद् ब्रा॒ह्म॒णानि॑ – प्र॒ति ति॒ष्ठति॑)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके

सप्तमः प्रपाठकः समाप्तः ॥

=====

**1.7Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1
Prapaatakam 7, (TB 1.7)**

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	9	93
Anuvakam 2	6	61
Anuvakam 3	8	82
Anuvakam 4	4	41
Anuvakam 5	5	56
Anuvakam 6	8	84
Anuvakam 7	5	55
Anuvakam 8	7	72
Anuvakam 9	6	67
Anuvakam 10	6	66
Total →	64	677

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.8 प्रथमाष्टके अष्टमः प्रपाठकः – राजसूयानुब्राह्मणं

1.8.1 अनुवाकं 1 – संसृपां हवींषि दश

T.B.1.8.1.1

वरुणस्य सुषुवाणस्य दशधेन्द्रियं वीर्यं पराऽपतत् ।
तथ्सꣳ सृद्धिरनु समसर्पत् । तथ्सꣳ सृपाꣳ सꣳ सृत्वम् ।
अग्निना देवेन प्रथमे ऽहन्ननु प्रायुङ्क्त । सरस्वत्या वाचा द्वितीयै ॥
सवित्रा प्रसवेन तृतीयै ॥ पूष्णा पशुभिश्चतुर्थे ।
बृहस्पतिना ब्रह्मणा पञ्चमे । इन्द्रेण देवेन षष्ठे ।
वरुणेन स्वया देवतया सप्तमे । 1 (10)

T.B.1.8.1.2

सोमेन राज्ञाऽष्टमे । त्वष्ट्रा रूपेण नवमे । विष्णुना यज्ञेनाप्नोत् ।
यथ्सꣳ सृपो भवन्ति । इन्द्रियमेव तद्-वीर्यं यजमान आप्नोति ।
पूर्वा पूर्वा वेदिर्भवति । इन्द्रियस्य वीर्यस्यावरुद्ध्यै ।
पुरस्ता-दुपसदाꣳ सौम्येन प्रचरति । सोमो वै रेतोधाः ।
रेत एव तद्-दधाति () । अन्तरा त्वाष्ट्रेण ।

रेत॑ ए॒व हि॒तं त्व॑ष्टा रू॒पाणि॑ वि॒करो॑ति । उ॒परि॑ष्टाद्-वै॒ष्णवे॑न ।

य॒ज्ञो वै वि॑ष्णुः । य॒ज्ञ ए॒वान्त॑तः प्र॒ति ति॑ष्ठति ॥ 2 (15)

(स॒प्त॒मे – द॑धाति प॒ञ्च च) (A1)

1.8.2 अनुवाकं 2 – दशपेयः

T.B.1.8.2.1

जा॒मि वा ए॒तत् कु॑र्वन्ति । यथ्स॒द्यो दी॒क्षय॑न्ति स॒द्यः सोमं॑ क्री॒णन्ति॑ ।

पु॒ण्ड॒रि॒स्रजां॑ प्र॒यच्छ॑त्यजा॒मित्वा॑य । अ॒ङ्गिर॑सः सु॒वर्गं लो॒कं य॑न्तः ।

अ॒प्सु दी॑क्षात॒पसी॑ प्रावे॒शय॑न् । तत् पु॒ण्डरी॑क-मभवत् ।

यत् पु॒ण्ड॒रि॒स्रजां॑ प्र॒यच्छ॑ति । सा॒क्षादे॒व दी॑क्षात॒पसी॑ अ॒वरु॑न्धे ।

द॒शभि॑र्व॒थ्सत॑रैः सोमं॑ क्रीणाति । द॒शाक्ष॑रा वि॒राट् । 3 (10)

T.B.1.8.2.2

अ॒न्नं वि॑राट् । वि॒राजै॒वान्नाद्य॑मव॒ रुन्धे॑ । मु॒ष्क॒रा भ॑वन्ति सेन्द्र॒त्वाय॑ ।

द॒शपे॑यो भवति । अ॒न्नाद्य॑स्याव॒रुद्ध्यै॑ । श॒तं ब्रा॑ह्म॒णाः पि॑बन्ति ।

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः । आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति ति॑ष्ठति ।

स॒प्तद॒शः स्तो॒त्रं भ॑वति । स॒प्तद॒शः प्र॒जाप॑तिः । 4 (10)

T.B.1.8.2.3

प्र॒जा॒प॒ते॒रा॒प्त्यै॑ । प्रा॒का॒शा॒व॒ध्व॒र्य॒वे॑ द॒दा॒ति॑ । प्र॒का॒श॒-मे॒वैनं॑ ग॒म॒य॒ति॑ ।
 स्र॒ज॒मु॒द्-गा॒त्रे॑ । व्ये॒वा॒स्मै॑ वा॒स॒य॒ति॑ । रु॒क्म॑ हो॒त्रे॑ ।
 आ॒दि॒त्य॒मे॒वा॒स्मा॒ उ॒न्न॒य॒ति॑ । अ॒श्वं॑ प्र॒स्तो॒तृ॒प्र॒ति॒ह॒र्तृ॒भ्याम्॑ ।
 प्रा॒जा॒प॒त्यो॒ वा॒ अ॒श्वः॑ । प्र॒जा॒प॒ते॒रा॒प्त्यै॑ । 5 (10)

T.B.1.8.2.4

द्वा॒द॒श॒-प॒ष्ठौ॒ही॒र्-ब्र॒ह्म॒णे॑ । आ॒यु॒रे॒वा॒व॒-रु॒न्धे॑ । व॒शां॑ मै॒त्रा॒व॒रु॒णाय॑ ।
 रा॒ष्ट्र॒मे॒व॒ व॒श्य॒कः॑ । ऋ॒ष॒भं॑ ब्रा॒ह्म॒णा॒च्छ॒सि॒ने॑ । रा॒ष्ट्र॒-मे॒वे॒न्द्रि॒या॒व्य॒कः॑ ।
 वा॒स॒सी॒ ने॒ष्टा॒पो॒तृ॒भ्यां॑ । प॒वि॒त्रे॑ ए॒वा॒स्यै॒ते॑ । स्थू॒रि॑ य॒वा॒चि॒त॒-
 म॒च्छा॒वा॒का॒य॑ । अ॒न्त॒त॒ ए॒व॒ व॒रु॒ण॒म॒व॒ य॒ज॒ते॑ । 6 (10)

T.B.1.8.2.5

अ॒न॒ड्वा॒ह॒-म॒ग्नी॒धे॑ । व॒हि॒र्वा॑ अ॒न॒ड्वा॒न् । व॒हि॒र॒ग्नी॒त् ।
 व॒हि॒नै॒व॒ व॒हि॒ य॒ज्ञ॒स्या॒व॒रु॒न्धे॑ ।
 इ॒न्द्र॒स्य॑ सु॒षु॒वा॒ण॒स्य॑ त्रे॒धे॒न्द्रि॒यं॑ वी॒र्यं॑ प॒रा॒ऽप॒त॒त् ।
 भृ॒गु॒-स्तृ॒तीय॑-म॒भ॒व॒त् । श्रा॒य॒न्ती॒यं॑ तृ॒तीय॑म् । स॒र॒स्व॒ती॒ तृ॒तीय॑म् ।
 भा॒र्ग॒वो॒ हो॒ता॒ भ॒व॒ति॑ । श्रा॒य॒न्ती॒यं॑ ब्र॒ह्म॒सा॒मं॑ भ॒व॒ति॑ () ।

वार॒व॒न्तीय॑-म॒ग्नि॒ष्टोम॑-सा॒मम् । सा॒र॒स्व॒ती॒रपो॑ गृ॒ह्णाति॑ ।

इ॒न्द्रि॒यस्य॑ वी॒र्य॑स्याव॒-रु॒द्ध्यै॑ । श्रा॒य॒न्तीयं॑ ब्र॒ह्म॒सामं॑ भ॒वति॑ ।

इ॒न्द्रि॒यमे॒वास्मिन्॑ वी॒र्यं॑ श्रयति । वा॒र॒व॒न्तीय॑-म॒ग्नि॒ष्टोम॑-सा॒मम् ।

इ॒न्द्रि॒यमे॒वास्मिन्॑ वी॒र्यं॑ ँ॒वारयति॑ ॥ 7 (17) (वि॒राट् - प्र॒जाप॑ति - र॒श्मिः

प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यै॑ - यज॑ते - ब्र॒ह्म॒सामं॑ भ॒वति॑ सप्त॑ च) (A2)

1.8.3 अनुवाकं 3 - दिशामवेष्टयः, पशुबन्धः, सात्यदूतहवींषि च
T.B.1.8.3.1

ई॒श्वरो॑ वा ए॒ष दि॒शोऽनु॑न्-म॒दितोः॑ । यं दि॒शोऽनु॑ व्या॒स्थाप॑यन्ति ।

दि॒शाम॑वे॒ष्टयो॑ भ॒वन्ति॑ । दि॒क्ष्वे॒व प्र॑ति ति॒ष्ठत्यनु॑न्मा॒दाय॑ ।

प॒ञ्च दे॒वता॑ यजति । प॒ञ्च दि॒शः॑ । दि॒क्ष्वे॒व प्र॑ति ति॒ष्ठति॑ ।

ह॒विषो॑ ह॒विष॑ इ॒ष्ट्वा बा॒र्ह॒स्पत्य॑-म॒भिघा॑रयति ।

यज॑मा॒नदे॒वत्यो॑ वै बृ॒ह॒स्पतिः॑ ।

यज॑मा॒नमे॒व तेज॑सा॒ सम॑र्द्धयति । 8 (10)

T.B.1.8.3.2

आ॒दि॒त्यां म॒ल्हं॑ ग॒र्भिणी॑मा ल॒भते॑ । मा॒रु॒तीं पृ॒श्निं॑ प॒ष्ठौही॑म् ।

वि॒शं चै॒वास्मै॑ रा॒ष्ट्रं च॑ स॒मीची॑ दधाति । आ॒दि॒त्यया॑ पू॒र्वया॑ प्र॒चर॑ति ।

मा॒रु॒त्यो॒त्तर॒या । रा॒ष्ट्र ए॒व वि॒श॒म॒नु॒ब॒ध्ना॒ति ।
 उ॒च्चै॒रा॒दि॒त्या॒या आ॒श्रा॒व॒य॒ति । उ॒पा॒शु मा॒रु॒त्यै ।
 तस्मा॑द्-रा॒ष्ट्रं वि॒श॒म॒ति॒व॒द॒ति । ग॒र्भि॒ण्या॒दि॒त्या भ॒व॒ति । 9 (10)

T.B.1.8.3.3

इ॒न्द्रि॒यं वै ग॒र्भः । रा॒ष्ट्र-मे॒वेन्द्रि॒या॒व्य॒कः । अ॒ग॒र्भा मा॒रु॒ती ।
 वि॒ड्वै म॒रुतः॑ । वि॒श॒मे॒व नि॒रिन्द्रि॒या॒म॒कः । दे॒वा॒सु॒राः स॒म्य॑त्ता आ॒सन् ।
 ते दे॒वा अ॒श्वि॒नोः पू॒षन्-वा॒चः स॒त्यं सं॒नि॒धाय॑ ।
 अ॒नृ॒ते॒ना॒सु॒रा-न॒भ्य॑भवन् ।
 तेऽश्वि॑भ्यां पू॒ष्णे पु॒रो॒डा॒शं द्वा॒द॒श॒क॒पा॒लं नि॒र॒व॒पन् ।
 ततो॑ वै ते वा॒चः स॒त्य॒म॒वा॒रु॒न्ध॒त । 10 (10)

T.B.1.8.3.4

यद॒श्वि॒भ्यां पू॒ष्णे पु॒रो॒डा॒शं द्वा॒द॒श॒क॒पा॒लं नि॒र्व॒प॒ति ।
 अ॒नृ॒ते॒नै॒व भ्रा॒तृ॒व्या-न॒भि॒भू॒य । वा॒चः स॒त्य॒म॒व॒रु॒न्धे ।
 स॒र॒स्व॒ते स॒त्य॒वा॒चे च॒रु॒म् । पू॒र्व॒मे॒वो॒दि॒त॒म् । उ॒त्त॒रे॒णा॒भि गृ॑णाति ।
 स॒वि॒त्रे स॒त्य॒प्र॒स॒वा॒य पु॒रो॒डा॒शं द्वा॒द॒श॒क॒पा॒लं प्र॒सू॒त्यै ।
 दू॒तान्-प्र॒हि॒णो॒ति ।

आ॒वि॒द ए॒ता भव॑न्ति । आ॒वि॒दमे॒वैनं॑ गमयन्ति () ।

अथो॑ दू॒तेभ्य॑ ए॒व न छि॑द्यते ।

ति॒सृ॒धन्व॑ शु॒ष्कदृ॑तिर्-दक्षि॒णा समृ॑द्ध्यै ॥ 11 (12)

(अ॒र्द्ध॒यति॑ - भ॒व - त्प॒रु॒न्धत॑ - ग॒मय॑न्ति द्वे च) (A3)

1.8.4 अनुवाकं 4 - प्रयुजां हवींषि द्वादश

T.B.1.8.4.1

आ॒ग्ने॒य-म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पति । तस्मा॑-च्छि॒शिरे॑ कुरु॒पञ्च॑ालाः

प्राञ्चो॑ या॒न्ति । सौ॒म्यं च॒रुम् । तस्मा॑द्-वस॒न्तं व्य॑वसा॒याद॑यन्ति ।

सा॒वि॒त्रं द्वा॒दश॑कपालम् । तस्मा॑त्-पु॒रस्ता॑द्-यवा॒नाञ् स॒वि॒त्रा वि॑रुन्धते ।

बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रुम् । स॒वि॒त्रैव॑ वि॒रु॒द्ध्य॑ । ब्र॒ह्म॒णा य॒वा॒नाद॑धते ।

त्वाष्ट्र॑-म॒ष्टाक॑पालम् । 12 (10)

T.B.1.8.4.2

रूपा॑ण्ये॒व तेन॑ कुर्वते । वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑कपालम् ।

तस्मा॑ज्जघ॒न्ये नै॒दा॒घे प्र॒त्यञ्चः॑ कुरु॒पञ्च॑ाला या॒न्ति ।

सा॒र॒स्व॒तं च॒रुं निर्व॑पति । तस्मा॑त्-प्रा॒वृ॒षि सर्वा॑ वा॒चो वद॑न्ति ।

पौ॒ष्णेन॑ व्य॒वस्य॑न्ति । मै॒त्रेण॑ कृषन्ते ।

वारुणेन विधृता आसते ।

क्षेत्रपत्येन पाचयन्ते । आदित्येनादधते । 13 (10)

T.B.1.8.4.3

मा॒सि॒मा॒स्ये॒ता॒नि॒ ह॒वी॒षि॒ नि॒रु॒प्या॒णी॒त्याहुः॑ । ते॒नै॒वर्तून्-प्र॒युङ्क्त॑ इति ।

अथो॒ खल्वाहुः॑ । कः॒ सम्॑व॒त्सरं॑ जी॒विष्य॑तीति ।

षडे॒व पूर्वे॑द्युर्नि॒रुप्या॑णि । षडु॒त्तरे॑द्युः । ते॒नै॒वर्तून्-प्र॒युङ्क्ते॑ ।

दक्षि॑णो रथवा॒हनवा॑हः पूर्वे॑षां दक्षि॑णा । उत्तर॑ उत्तरेषाम् ।

सम्॑व॒त्सर॒स्यैवा॒न्तौ यु॑नक्ति () ।

सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्य॑ सम॒ष्ट्यै ॥ 14 (11)

(त्वाष्ट्रमष्टाकपालं - दधते - युनक्त्येकं च) (A4)

1.8.5 अनुवाकं 5 - सौत्रामणिः, पशवः, हवींषि च

T.B.1.8.5.1

इन्द्र॑स्य सुषु॒वाण॑स्य दश॒धेन्द्रि॑यं वी॒र्यं॑ प॒राऽप॑तत् ।

स यत् प्र॒थमं॑ नि॒रष्ठी॑वत् । तत्-क्व॒लम॑भवत् । यद्-द्वि॒तीयम्॑ ।

तद्-ब॒दरम्॑ । यत्-तृ॒तीयम्॑ । तत्-क॒र्कन्धु॑ । यन्न॒स्तः ।

स सि॒ंहः॑ । यदक्ष्योः॑ । 15 (10)

T.B.1.8.5.2

स शार्दूलः । यत्-कर्णयोः । स वृकः । य ऊर्ध्वः । स सोमः ।

या ऽवाची । सा सुरा । त्रयाः सक्तवो भवन्ति ।

इन्द्रियस्याव-रुद्ध्यै । त्रयाणि लोमानि । 16 (10)

T.B.1.8.5.3

त्विषिमेवाव रुन्धे । त्रयो ग्रहाः । वीर्यमेवाव रुन्धे । नाम्ना दशमी ।

नव वै पुरुषे प्राणाः । नाभिर्दशमी । प्राणा इन्द्रियं वीर्यम् ।

प्राणानेवेन्द्रियं वीर्यं यजमान आत्मन्-धत्ते । सीसेन

क्लीबाच्छष्पाणि क्रीणाति । न वा एतदयो न हिरण्यम् । 17 (10)

T.B.1.8.5.4

यथ्-सीसम् । न स्त्री न पुमान् । यत्-क्लीबः । न सोमो न सुरा ।

यथ्-सौत्रामणी समृद्ध्यै । स्वाद्वीं त्वा स्वादुनेत्याह ।

सोममेवैनां करोति । सोमोऽस्यश्चिभ्यां पच्यस्व सरस्वत्यै

पच्यस्वेन्द्राय सुत्राम्णे पच्यस्वेत्याह । एताभ्यो ह्येषा देवताभ्यः पच्यते ।

तिस्रः सःसृष्टा वसति । 18 (10)

T.B.1.8.5.5

ति॒स्रो हि रा॒त्रीः क्री॒तः सो॒मो वस॑ति ।
 पु॒नातु॑ ते परि॒स्रुत॑मि॒ति यजु॑षा पु॒नाति॑ व्यावृ॒त्यै । प॒वित्रे॑ण पु॒नाति॑ ।
 प॒वित्रे॑ण हि सो॒मं पु॒नन्ति॑ । वा॒रेण॑ श॒श्वता॑ तने॒त्याह॑ ।
 वा॒रेण॑ हि सो॒मं पु॒नन्ति॑ । वा॒युः पू॒तः प॒वित्रे॑णेति॒ नैतया॑ पु॒नीयात् ।
 व्य॒द्धा ह्ये॒षा । अ॒ति॒प॒वि॒त॒स्यै॒तया॑ पु॒नीयात् ।
 कु॒वि॒द॒ङ्गे-त्य॑नि॒रु॒क्तया॑ प्रा॒जाप॑त्यया गृ॒ह्णाति॑ । 19 (10)

T.B.1.8.5.6

अ॒नि॒रु॒क्तः प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यै॑ । ए॒कय॑र्चा गृ॒ह्णाति॑ ।
 ए॒क॒धै॒व यज॑माने वी॒र्यं॑ दधाति । आ॒श्विनं॑ धू॒म्रमा॑ ल॒भते॑ ।
 अ॒श्विनौ॑ वै दे॒वानां॑ भि॒षजौ॑ । ताभ्या॑मे॒वास्मै॑ भे॒षजं॑ करोति ।
 सा॒र॒स्वतं॑ मे॒षम् । वा॒ग्वै सर॑स्वती । वा॒चै॒वैनं॑ भिष॒ज्यति॑ () ।
 ऐ॒न्द्रमृ॑षभ॒ꣳ सै॒न्द्र॒त्वाय॑ ॥ 20 (11) (अ॒क्ष्योर् - लो॒मानि॑ - हि॒रण्यं -
 व॑सति - गृ॒ह्णाति॑ - भिष॒ज्यत्ये॒कं च) (A5)

1.8.6 अनुवाकं 6 – सौत्रामणिः, पशवः, हवींषि च

T.B.1.8.6.1

यत्-त्रिषु यूपैष्वा-लभेत । बहिर्द्धा ऽस्मादिन्द्रियं वीर्यं दध्यात् ।

भ्रातृव्यमस्मै जनयेत् । एकयूप आलभते ।

एकधैवास्मि-न्त्रिन्द्रियं वीर्यं दधाति । नास्मै भ्रातृव्यं जनयति ।

नैतेषां पशूनां पुरोडाशा भवन्ति । ग्रहपुरोडाशा ह्येते ।

युवः सुराममश्विनेति सर्वदेवत्ये याज्यानुवाक्ये भवतः ।

सर्वा एव देवताः प्रीणाति । 21 (10)

T.B.1.8.6.2

ब्राह्मणं परिक्रीणीया-दुच्छेषणस्य पातारम् । ब्राह्मणो ह्याहुत्या

उच्छेषणस्य पाता । यदि ब्राह्मणं न विन्देत् । वल्मीकवपायामव नयेत् ।

सैव ततः प्रायश्चित्तिः । यद्-वै सौत्रामण्यै व्यृद्धम् । तदस्यै

समृद्धम् । नानादेवत्याः पशवश्च पुरोडाशाश्च भवन्ति समृद्ध्यै ।

ऐन्द्रः पशूनामुत्तमो भवति । ऐन्द्रः पुरोडाशानां प्रथमः । 22 (10)

T.B.1.8.6.3

इन्द्रिये एवास्मै समीची दधाति । पुरस्ता-दनूयाजानां पुरोडाशैः

प्रचरति । पशवो वै पुरोडाशाः । पशूनेवाव रुन्धे ।

ऐ॒न्द्र-मे॒काद॑शकपालं॒ निर्व॑पति । इ॒न्द्रि॒यमे॒वाव-रु॑न्धे ।
 सा॒वि॒त्रं द्वा॑दशकपालं॒ प्र॒सू॒त्यै ॥ वा॒रु॒णं द॑शकपालम् ।
 अ॒न्त॒त ए॒व व॑रुणमव-यजते । वड॒बा द॑क्षिणा । 23 (10)

T.B.1.8.6.4

उ॒त वा ए॒षाऽश्व॑ꣳ सू॒ते । उ॒ताश्च॑त॒रम् । उ॒त सोम॑ उ॒त सुरा॑ ॥
 यथ्-सौ॒त्राम॑णी॒ समृ॑द्ध्यै ।
 बा॒र्ह॒स्प॒त्यं प॒शुं च॑तु॒र्थ-म॑तिपवितस्यालभते ।
 ब्र॒ह्म वै दे॒वानां॑ बृ॒हस्प॑तिः । ब्र॒ह्मणै॒व य॒ज्ञस्य॑ व्यृ॒द्धम॑पि-वपति ।
 पु॒रोडा॑शवा॒नेष॑ प॒शुर्भ॑वति । न ह्ये॒तस्य॑ ग्र॒हं गृ॑ह्णन्ति ।
 सोम॑प्रतीकाः पि॒तर-स्तृ॑ष्णुतेति॒ शता॑तृ॒ण्णायाꣳ स॒मव॑नयति । 24 (10)

T.B.1.8.6.5

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः । आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति ।
 दक्षि॑णेऽ॒ग्नौ जु॑होति । पा॒पव॑स्य॒सस्य॑ व्यावृ॒त्यै । हि॒रण्य॑मन्तरा धा॒रय॑ति ।
 पू॒तामे॒वैनां॑ जुहोति । श॒तमा॑नं भवति । श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः ।
 आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये प्र॒ति तिष्ठ॑ति । यत्रै॒व श॑तातृ॒ण्णां धा॒रय॑ति । 25 (10)

T.B.1.8.6.6

तन्नि॑दधा॒ति प्र॒तिष्ठि॑त्यै । पि॒तृन् वा ए॒तस्ये॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ गच्छति ।
यꣳ सोमोऽति॑पव॒ते । पि॒तृणां॑ या॒ज्या-नु॒वाक्या॑भिरु॒प तिष्ठ॑ते ।
यदे॒वास्य॑ पि॒तृनि॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ गच्छति । तदे॒वाव रु॑न्धे ।
ति॒सृभि॒रुप॑ तिष्ठते । तृ॒तीये॒ वा इ॒तो लो॒के पि॒तरः॑ । ताने॒व प्री॑णाति ।
अथो॒ त्रीणि॒ वै य॒ज्ञस्ये॑न्द्रि॒याणि॑ () । अ॒ध्वर्यु॑र्-होता॒ ब्र॒ह्मा ।
त उप॑तिष्ठन्ते । यान्ये॒व य॒ज्ञस्ये॑न्द्रि॒याणि॑ ।
तैरे॒वास्मै॑ भेष॒जं करो॑ति ॥ 26 (14) (प्री॒णाति॑ - प्र॒थमो॑ - दक्षि॒णा -
सम॑व॒नय॑ति - धा॒रय॑ - ती॒न्द्रि॒याणि॑ च॒त्वारि॑ च) (A6)

1.8.7 अनुवाकं 7 - राजसूयस्याग्रे कर्तव्यं पवित्राख्यमग्निष्टोममहः

T.B.1.8.7.1

अ॒ग्नि॒ष्टोम॒मग्र॑ आ॒हर॑ति । य॒ज्ञमु॒खं वा॑ अ॒ग्नि॒ष्टोमः॑ ।
य॒ज्ञमु॒खमे॒वारभ्य॑ स॒वमा॑क्रमते ।
अथै॒षो-ऽभि॑षेचनीय-श्चतु॒स्त्रिꣳश॑पवमानो भवति ।
त्रय॑स्त्रिꣳश॒द्वै दे॒वताः॑ । ता ए॒वाप्नो॑ति । प्र॒जाप॑ति-श्चतु॒स्त्रिꣳशः॑ ।

तमे॒वा॒प्नो॑ति । स॒ञ्शर॑ ए॒ष स्तो॑मा॒नाम॑यथापूर्वम् ।

यद्-वि॒षमाः॑ स्तो॒माः॑ ॥ 27 (10)

T.B.1.8.7.2

ए॒तावा॒न् वै य॒ज्ञः॑ । या॒वा॒न्-प॑व॒मानाः॑ । अ॒न्तः श॒लेष॑णं॒ त्वा अ॒न्यत् ।

यथ्-स॒माः प॑व॒मानाः॑ । ते॒नास॑ञ्शरः । ते॒न य॑थापूर्वम् ।

आ॒त्मनै॒-वा॒ग्नि॑ष्टो॒मेन॑र्द्ध॒नोति॑ । आ॒त्म॒ना पु॒ण्यो भ॑वति ।

प्र॒जा वा उ॒क्थानि॑ । प॒शव॑ उ॒क्थानि॑() ।

यदु॒क्थ्यो भ॑वत्यनु संतत्यै ॥ 28 (11)

(स्तो॒माः-प॒शव॑ उ॒क्थान्येकं॑ च) (A7)

1.8.8 अनुवाकं 8 – अभिषेचनीये साममन्त्रविशेषः

T.B.1.8.8.1

उप॑ त्वा जा॒मयो॒ गिर॑ इति॒ प्रति॑प॒द्भव॑ति । वा॒ग्वै वा॒युः ।

वा॒च ए॒वैषो॑ऽभि॒षेकः॑ । सर्वा॑सा॒मेव॑ प्र॒जाना॑ञ् सू॒यते॑ ।

सर्वा॑ ए॒नं प्र॒जा रा॒जेति॑ वदन्ति । ए॒तमु॒ त्यं द॒शक्षि॑प॒ इत्या॑ह ।

आ॒दि॒त्या वै प्र॒जाः । प्र॒जाना॑मे॒वैते॑न सू॒यते॑ । यन्ति॒ वा ए॒ते य॒ज्ञमु॒खात् ।

ये स॒म्भा॒र्या अ॒क्रन् । 29 (10)

T.B.1.8.8.2

यदाह पवस्व वाचो अग्रिय इति । तेनैव यज्ञमुखान्-नयन्ति ।
 अनुष्टुक्-प्रथमा भवति । अनुष्टु-गुत्तमा । वाग्वा अनुष्टुक् ।
 वाचैव प्रयन्ति । वाचोद्यन्ति । उद्वतीर्-भवन्ति । उद्वद्वा अनुष्टुभो रूपम् ।
 आनुष्टुभो राजन्यः । 30 (10)

T.B.1.8.8.3

तस्मादुद्वतीर्-भवन्ति । सौर्यनुष्टु-गुत्तमा भवति ।
 सुवर्गस्य लोकस्य संतत्यै । यो वै सवादेति । नैनं सव उपनमति ।
 यः सामभ्य एति । पापीयान्थ-सुषुवाणो भवति ।
 एतानि खलु वै सामानि । यत्पृष्ठानि । यत्पृष्ठानि भवन्ति । 31 (10)

T.B.1.8.8.4

तैरेव सवान्नैति । यानि देवराजानां सामानि ।
 तैरमुष्मिन् लोक ऋद्ध्योति । यानि मनुष्यराजानां सामानि ।
 तैरस्मिन् लोक ऋद्ध्योति ।
 उभयोरेव लोकयोर्-ऋद्ध्योति । देवलोके च मनुष्यलोके च ।
 एकविंशो ऽभिषेचनीय-स्योत्तमो भवति । एकविंशः
 केशवपनीयस्य प्रथमः । सप्तदशो दशपेयः । 32 (10)

T.B.1.8.8.5

वि॒ड्वा॑ ए॒कवि॒ंशः॑ । रा॒ष्ट्रं स॒प्तद॒शः॑ ।
 वि॒श ए॒वैतन्-म॑द्ध्यतोऽभि॒षिच्य॑ते । तस्मा॒द्वा ए॒ष वि॒शां प्रि॒यः ।
 वि॒शो हि म॑द्ध्यतोऽभि॒षिच्य॑ते । यद्वा ए॒नम॒दो दि॒शोऽनु॑ व्या॒स्थाप॑यन्ति ।
 तथ्-सु॒वर्गं लो॒क-म॒भ्यारो॑हति । यदि॒मं लो॒कं न प्र॑त्यव॒रोह॑त् ।
 अ॒ति ज॒नं वै॒यात् । उ॒द्वा मा॒द्येत् () । य॒देष प्र॑ती॒चीन॑-स्तो॒मो भ॑वति ।
 इ॒ममे॒व तेन॑ लो॒कं प्र॑त्यव॒रोह॑ति ।
 अथो॑ अ॒स्मिन्ने॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठ॒त्य-नु॑न्मादाय ॥ 33 (13)

(अ॒क्रन् - रा॒जन्यो - भ॑वन्ति - द॒शपे॒यो - मा॒द्येत् त्री॑णि च) (A8)

1.8.9 अनुवाकं 9 - अभिषेचनीयविषययो रुक्मयोः स्तुतिः

T.B.1.8.9.1

इ॒यं वै र॒ज॒ता । अ॒सौ ह॒रिणी॑ । यद्-रु॒क्मौ भ॑वतः ।
 आ॒भ्यामे॒वैन॑-मु॒भय॑तः परि गृ॒ह्णाति॑ । वरु॒णस्य॑ वा अ॒भिषि॑च्यमा॒नस्या॑पः ।
 इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ नि॒रघ्न॑न् । तथ्-सु॒वर्णं॑ हि॒रण्य॑-मभवत् ।
 यद्-रु॒क्म-म॑न्तर्-दधा॑ति । इ॒न्द्रि॒यस्य॑ वी॒र्य॑स्यानि॒र्घाता॑य ।
 श॒तमा॑नो भ॑वति श॒तक्ष॑रः () । श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः ।

आयु॒ष्येवे॒न्द्रिये॑ प्रति॑ तिष्ठति । आयु॒र्वै हिर॑ण्यम् ।
 आयु॒ष्या ए॒वैन॑-म॒भ्यति॑ क्षरन्ति । तेजो॒ वै हिर॑ण्यम् ।
 तेज॒स्या ए॒वैन॑म॒भ्यति॑ क्षरन्ति । वर्चो॒ वै हिर॑ण्यम् ।
 वर्च॒स्या ए॒वैन॑म॒भ्यति॑ क्षरन्ति ॥ 34 (18) (शत॑क्षरो॒ऽष्टौ च॑) (A9)

1.8.10 अनुवाकं 10 – व्युष्टिद्विरात्रं राजसूयान्ते कर्तव्यम्

T.B.1.8.10.1

अप्रति॑ष्ठितो वा ए॒ष इत्या॑हुः । यो राज॒सूये॑न॒ यज॑त इति॑ ।
 यदा वा ए॒ष ए॒तेन॑ द्विरा॒त्रेण॑ यज॑ते । अथ॑ प्रति॒ष्ठा ।
 अथ॑ सम्॒व॒त्स॒रमा॑प्नोति । याव॑न्ति सम्॒व॒त्स॒रस्या॑-होरा॒त्राणि॑ ।
 ताव॑तीरेत॒स्य स्तो॒त्रीयाः॑ । अ॒होरा॒त्रेष्वे॒व प्रति॑ तिष्ठति ।
 अ॒ग्नि॒ष्टोमः॑ पूर्॒वम॑हर्-भवति । अ॒तिरा॒त्र उत्त॑रम् । 35 (10)

T.B.1.8.10.2

नानै॒वाहो॑रा॒त्रयोः॑ प्रति॑ तिष्ठति । पौ॒र्ण॒मा॒स्यां पूर्॒वम॑हर्-भवति ।
 व्य॒ष्टका॒या-मु॒त्तर॑म् । नानै॒वार्द्ध॑ मा॒सयोः॑ प्र॒तिति॑ष्ठति ।
 अ॒मा॒वा॒स्यायां॑ पूर्॒वम॑हर्-भवति । उ॒द्वृष्ट॑ उत्त॑रम् ।
 नानै॒व मा॒सयोः॑ प्रति॑ तिष्ठति । अथो॒ खलु॑ ।

ये ए॒व स॒मान॒पक्षे॑ पु॒ण्या॒हे स्या॒ताम् ।

तयोः॑ का॒र्यं॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै । 36 (10)

T.B.1.8.10.3

अ॒प॒श॒व्यो॑ द्वि॒रात्र॑ इ॒त्याहुः॑ । द्वे॑ ह्ये॒ते छ॒न्दसी॑ । गा॒य॒त्रं च॑ त्रै॒ष्टुभं॑ च ।

ज॒गती॑म॒न्तर्य॑न्ति । न ते॒न ज॒गती॑ कृ॒तेत्याहुः॑ ।

यदे॒नां तृ॒तीय॑स॒वने॑ कु॒र्वन्तीति॑ । य॒दा वा ए॒षाऽही॑न॒स्याह॑र् भ॒जते॑ ।

सा॒ह॒स्य॑ वा स॒वन॑म् । अथै॒व ज॒गती॑ कृ॒ता । अथ॑ प॒श॒व्यः () ।

व्यु॒ष्टि॒र्वा ए॒ष द्वि॒रात्रः॑ । य ए॒वं वि॒द्वान् द्वि॒रात्रे॑ण॒ यज॑ते ।

व्ये॒वास्मा॑ उ॒च्छति॑ । अथो॒ तम॑ ए॒वाप॑हते । अ॒ग्नि॒ष्टोम॑-म॒न्त॒त आ॑हरति ।

अ॒ग्निः सर्वा॑ दे॒वताः॑ । दे॒वता॑स्वे॒व प्र॒ति ति॑ष्ठति ॥ 37 (17)

(उ॒त्तरं॑ - प्र॒तिष्ठि॑त्यै - प॒श॒व्यः स॒प्त च॑) (A10)

=====

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(वरुणस्य – जा – मीश्वर – आग्नेय – मिन्द्रस्य – यत् त्रि –
ष्वग्निष्टोम – मुप त्वे – यं वै रजता – ऽप्रतिष्ठितो दश)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(वरुणस्य – यदश्विभ्यां – यत् त्रिषु – तस्मादुद्धृतीः सप्तत्रिंशत्)

First and Last Word of 8th Prapaatakam :-

वरुणस्य – प्रति तिष्ठति ।

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके अष्टमः प्रपाठकः समाप्तः ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टकं समाप्तम् ॥

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1 Prapaatakam 8 (TB 1.8)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	2	25
Anuvakam 2	5	57
Anuvakam 3	4	42
Anuvakam 4	3	31
Anuvakam 5	6	61
Anuvakam 6	6	64
Anuvakam 7	2	21
Anuvakam 8	5	53
Anuvakam 9	1	18
Anuvakam 10	3	37
Total →	37	409

Details for Full Ashtakam 1

	Anuvaakam	Dasini	Vaakyams
Prapaatakam 1	10	80	831
Prapaatakam 2	6	50	511
Prapaatakam 3	10	65	666
Prapaatakam 4	10	66	690
Prapaatakam 5	12	62	662
Prapaatakam 6	10	76	786
Prapaatakam 7	10	64	677
Prapaatakam 8	10	37	409
Total →	78	500	5232